شهرآرا

SHAHRARANEWS.IR

اشنبه | ۲۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۷ | 14 08 25 | سال هفدهم

۲۳ ۰۶ ۱۴۰۴

۲۴ صفحه؛ ۱۶ صفحه روزنامه +۸ صفحه شهرآرا محله | شماره ۴۵۷۴ | ۷۰۰۰ تومان

باگذشت ۱۶ سال از مصوبه واگذاری اراضی دولتی برای عمران مناطق کم برخوردار مشهد، برای اجرای این مصوبه اقدامی نشده است

عمران بیشتر حاشیه، پشت سد «اراضی زکریا»

۳

بیابان‌زدایی مأموریتی برای قرن بعد!

تأملی در آمار و ارقام وسعت بیابانی استان و طرح‌های بیابان‌زدایی با بودجه‌های قطره‌چکانی

۱۳

عکس: سعید گلی | شهرآرا

پس از فوتبال، فوتسال، والیبال و بسکتبال هندبال استان هم از حضور در لیگ برتر محروم شد

ورزش پنج‌ستاره مشهد!

۵

یادداشت

بررسی الگوی عملی شهید رئیسی در پرهیز از اسراف

محمدمهدی رحیمی
فعال فرهنگی

«در زمینه سفر و غیره اسراف انجام می‌گیرد. سفرهای غیرلازم چه لزومی دارد؟ خیلی از سفرها اصلا هیچ لازم نیست که انجام بگیرد. بعد، سفر با همراهان دوبرابر یا سه‌برابر آنچه لازم است! چه لزومی دارد؟ اگر بناست انسان به یک جایی سفر هم بکند، خب با یک تعداد معدودی [باشد] که مثلا حضور این‌ها واجب و لازم است. یا مثلا فرض کنید اقامت در هتل‌های گران‌قیمت در آن محلی که به آنجا سفر شده! این‌ها اسراف است؛ این اسراف‌ها را بایستی انجام نداد.»

این آخرین توصیه رهبر معظم انقلاب در دیدار اخیرشان با اعضای دولت چهاردهم است که ضمن برشمردن وظایف و تکالیف قوه مجریه در حوزه‌های مختلف، به بحث اسراف و لزوم تطابق دخل و خرج کشور اشاره کردند و انجام سفرهای پرهزینه مسئولان را از مصادیق آن برشمردند. در همین زمینه ذکر منش و سیره شهید جمهور، دکتر سیدابراهیم رئیسی، پندآموز است.

آیت‌ا... رئیسی در سفرها، چه داخلی و چه خارجی، به‌هیچ‌وجه وقت خالی نداشتند. تأکید داشتند به نحوی برنامه‌ریزی شود که به محض ورود به مقصد، برنامه‌ها شروع شود و تا پایان روز واقعا فرصتی برای استراحت نداشتند.

در سفرهای پرشمار استانی، از برنامه‌ای به برنامه دیگر و از شهری بلافاصله به شهر بعدی می‌رفتند. در خارج از کشور هم برنامه‌ها بسیار فشرده طراحی می‌شد و با پایان اجلاس و ملاقات‌ها، بدون فوت وقت از همان محل راهی فرودگاه می‌شدند.

این دغدغه‌مندی برای فشردگی برنامه‌ها و نداشتن زمان خالی و اصطلاحا وقت پرت در سفرهای خارجی بیشتر خودش را نشان می‌داد. چون اقامت در آنجا هزینه‌های ارزی به بیت‌المال تحمیل می‌کرد و آیت‌ا... رئیسی تأکید داشتند تا جایی که می‌شود این هزینه‌ها کاهش یابد. در عمده این سفرها، استراحت همه اعضا در داخل هواپیما صورت می‌گرفت و در موارد بسیار به نحوی برنامه‌ریزی می‌شد که نیمه‌شب از تهران حرکت کنیم و ابتدای صبح در کشور میزبان باشیم تا مستقیم در محل برنامه‌ها حاضر شوند و عملا نیازی به رفتن هتل و هزینه بالای آن نباشد.

این مدل سفررفتن اگرچه در سفرهای مقامات چندان معمول نبود و برای همه همراهان سخت بود، برای رئیس جمهور که قرار بود پیوسته در جلسات حاضر باشد، ملاقات‌های دوجانبه داشته باشد و سخنرانی کند، سخت‌تر بود.

از سوی دیگر، تأکید داشتند بلافاصله با پایان اجلاس و برنامه‌های رسمی، بدون فوت وقت به تهران بازگردند تا ذره‌ای در پیگیری امور خلل و وقفه‌ای پیش نیاید. فشردگی این مدل سفرها به گونه‌ای بود که گاهی طول پرواز رفت و برگشت از مدت حضور در کشور مقصد بیشتر می‌شد...

ادامه ۴

شهرآرا چالش‌ها و موانع صادرات خدمات فنی و مهندسی استان را بررسی می‌کند

بانک و بیمه، سد راه صادرات خدمات فنی

۹

استمرار قطعی‌های برق در هاله‌ای از ابهام!

بنا بر اعلام شرکت توزیع برق مشهد، پایان قطعی برق به شرایط و تصمیمات کشوری بستگی دارد

۲

جریان آدرنالین پشت درهای زایشگاه!

شهرآرا از زایشگاه بیمارستان قائم(عج) و وضعیت مادران باردار و همراهانشان گزارش می‌دهد

۴

به‌وقت رهایی

درباره مهارت‌هایی که به ما کمک می‌کند مشکلات روحی کمتری را متحمل شویم

۱۲

وحید بهرامی، شاهنامه‌پژوه، از دلایل حساسیت جامعه در قبال منظومه فردوسی می‌گوید

شاهنامه جایگاهی در برنامه‌های فرهنگی بلندمدت ندارد

۱۰

به بهانه انتشار تصویری نویافته از مراسم «چراغ برات» در مشهد دوره قاجار

در قتلگاه چه خبر بود؟

۱۵

شهردار منطقه۳ خبر داد

افزایش ۳ برابری سرانه ورزشی منطقه۳ در دوره ششم مدیریت شهری

۳

روایتی از زندگی و شهادت حجت‌الاسلام‌والمسلمین احد اقدسی و ۲ فرزندش در جنگ تحمیلی ۱۲روزه

پرواز خانوادگی به بهشت

محله ۳و۴

عضو کمیسیون بانوان و خانواده شورای اسلامی شهر مطرح کرد

اجرای طرح «مغز بادوم» برای ترویج فرزندآوری

۳

جلسه کارگروه فناوری اتاق اندیشه‌ورزی خراسان رضوی برگزار شد

سند هوش مصنوعی استان تدوین می‌شود

خبر

یازدهمین جلسه کارگروه فناوری اتاق اندیشه‌ورزی خراسان رضوی با هدف بررسی موضوعاتی همچون تحول دیجیتال آموزش‌وپرورش، تأمین مالی پروژه‌های فناوری، برگزاری رویدادهای تخصصی و مقررات حمایتی برگزار شد.

به‌گزارش اداره‌کل روابط عمومی استانداری خراسان رضوی، رئیس کارگروه فناوری، تحول دیجیتال و اقتصاد دانش‌بنیان اتاق اندیشه‌ورزی خراسان رضوی در حاشیه این جلسه از تصویب طرح «دستیار هوشمند معلمان» برای توسعه تحول دیجیتال در آموزش‌وپرورش خبر داد و گفت: این طرح با حمایت استاندار خراسان رضوی، کارگروه آموزش‌وپرورش و کارگروه فناوری اتاق اندیشه‌ورزی و اداره کل آموزش‌وپرورش استان اجرا خواهد شد.

مسعود مظلوم با اشاره به پیگیری‌های انجام‌شده برای افزایش سرمایه صندوق پژوهش استان افزود: با پیگیری نماینده مشهد در مجلس و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، در گام اول برای صندوق پژوهش و فناوری استان و صندوق سلامت استان، هرکدام ۵۰میلیارد تومان خط اعتباری جذب شده است. رئیس کارگروه فناوری، تحول دیجیتال و اقتصاد دانش‌بنیان اتاق اندیشه‌ورزی خراسان رضوی با اشاره به انعقاد تفاهم‌نامه‌ای برای حمایت از کلان پروژه‌های استان ادامه داد: در برنامه «یکشنبه‌های اقتصادی» که با حضور استاندار و اعضای اتاق بازرگانی برگزار می‌شود،

مقرر شده است هر ماه یکی از پروژه‌های این کارگروه ارائه شود. در یکشنبه گذشته، پروژه گردشگری سلامت با حضور رئیس پارک سلامت دانشگاه علوم پزشکی مشهد بررسی شد.

مظلوم به برگزاری «جشنواره ملی سرآمد» در آبان‌ماه با همراهی اکوسیستم فناوری و نوآوری استان اشاره کرد و گفت: این رویداد با حضور دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری استان برگزار خواهد شد.

وی افزود: یکی از برنامه‌های اصلی کارگروه، استفاده از ظرفیت اعتبار مالیاتی شرکت‌های بزرگ مالیات‌دهنده استان برای توسعه زیست‌بوم فناوری و نوآوری است و از این طریق می‌توان بسیاری از کلان طرح‌های فناوری و دانش‌بنیان، همچون ساخت برج‌های نوآوری را تأمین مالی کرد.

رئیس کارگروه فناوری، تحول دیجیتال و اقتصاد دانش‌بنیان اتاق اندیشه‌ورزی خراسان رضوی ادامه داد: به‌دنبال تدوین سند هوش مصنوعی استان هستیم. رئیس کارگروه فناوری، تحول دیجیتال و اقتصاد دانش‌بنیان اتاق اندیشه‌ورزی خراسان رضوی ادامه داد: سند هوش مصنوعی کشور به تازگی در کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس مطرح شده است و ما قصد داریم این سند را در کارگروه بررسی کنیم تا با بهره‌گیری از خروجی آن، سند هوش مصنوعی خراسان رضوی را تدوین کنیم

مدیرکل غله و خدمات بازرگانی خراسان رضوی:

۵۰ واحد نانوایی در مشهد نان کامل عرضه می‌کنند

خبر

مدیرکل غله و خدمات بازرگانی خراسان رضوی با تأکید بر نقش حیاتی نان کامل و آردهای سبوس‌دار در سلامت جامعه گفت: هم‌اکنون شمار نانوایی‌های عرضه‌کننده نان کامل در مشهد به پنجاه واحد رسیده است.

به‌گزارش ایرنا، محمدابراهیم سهرابی اظهار کرد: کارگروه گندم، آرد و نان استان برای افزایش مصرف نان کامل در جامعه و تشویق نانوایی‌ها به تولید نان با آرد کامل، مشوق‌های فراوانی گذاشته شده است.

وی با اشاره به فرهنگ رایج و نادرست مصرف نان سفید بیان کرد: نان‌های تیره و سبوس‌دار، غذایی کامل و سرشار از پروتئین، ویتامین و عناصر معدنی است که می‌تواند بخش عمده‌ای از انرژی و پروتئین موردنیاز مردم را تأمین کند.

مدیرکل غله و خدمات بازرگانی خراسان رضوی با اشاره به ارزش غذایی بالای سبوس گندم گفت: پوسته گندم یا همان سبوس، با دارابودن ۱۶درصد پروتئین، انواع ویتامین‌ها و عناصر معدنی متنوع، بسیار مغذی است و در صورت تولید از آرد کامل می‌تواند بخش قابل توجهی از انرژی روزانه، ویتامین‌ها، مواد معدنی و سلامت مردم را تأمین کند.

وی افزود: با توجه به اینکه بیش از ۵۰درصد انرژی و پروتئین دریافتی مردم از طریق نان تأمین می‌شود، ضروری است که این کالا سالم باشد و در سلامت و نشاط جامعه نقش مؤثری ایفا کند و ناسالم‌بودن آن تهدیدی جدی برای سلامت جامعه خواهد بود.

نان‌های تیره و سبوس‌دار سلامت‌محور هستند

سهرابی اظهار کرد: با کمال تأسف، فرهنگ غلطی در جامعه ما وجود دارد که هر چه نان سفیدتر باشد، بهتر است؛ درحالی‌که نان‌های تیره و با سبوس بالاتر در سایر کشورها مورد توجه قرار دارند و سلامت‌محور محسوب می‌شوند. وی با اشاره به مصوبات کارگروه آرد و نان استان خراسان رضوی گفت: در یک ماه اخیر درصد سبوس‌گیری از آرد ۳ تا ۴ درصد کاهش داده شده و به میزان سبوس در آرد افزوده شده است.

مدیرکل غله و خدمات بازرگانی خراسان رضوی ادامه داد: همچنین برای تشویق نانوایی‌ها، مشوق‌های سهمیه‌ای در نظر گرفته‌ایم، چراکه قیمت نان کامل کمی بالاتر است. هدف ما حرکت به‌سمت تولید نان با آرد کامل و افزایش نان‌های با سبوس بیشتر است.

اینفوشهر

وضعیت فرونشست زمین در خراسان رضوی

۱۵۰ میلیارد مترمکعب ناترازی آب در کشور

۱/۵ ناترازی آب در کشور معادل (۳۳/۵ میلیارد مترمکعب) مربوط به استان

دشت مشهد تاسراوان: بدترین و پرشتاب‌ترین نرخ فرونشست زمین

مساحت تقریبی فرونشست در استان: حدود ۲۰هزار کیلومترمربع (یعنی زمینی به طول ۲۰۰کیلومتر و عرض ۱۰۰کیلومتر)

شناسایی ۴۸ پهنه فرونشستی در استان

بیشترین فرونشست در شهرهای خراسان رضوی

تعداد شهرهای استان ۷۳ شهر

شهرهای درگیر فرونشست ۳۵ شهر

مشهد، نیشابور و کاشمر: بیشترین حجم فرونشست

رفع بحران فرونشست زمین تا افق ۱۴۱۱ در استان

نیازمند کاهش ۱۰ تا ۱۲ میلیارد مترمکعب مصرف آب در کشاورزی

اینفوگرافیک: گروه خبر شهرآرا

خبر روز

استاندار خراسان رضوی در مراسم شکرانه خدمت تأکید کرد

مردمی‌سازی فرهنگ میزبانی

استاندار خراسان رضوی گفت: فرهنگ میزبانی باید کاملا مردمی شود و مردم این اعتقاد را داشته باشند که برکت به سمت آن‌ها می‌آید.
به گزارش شهرآرانیوز، غلامحسین مظفری در مراسم شکرانه خدمت ستاد اجرایی خدمات سفر زائران خراسان رضوی ویژه دهه آخر صفر۱۴۰۴ اظهار کرد: توفیق بزرگی نصیب ما شده که در این دوره خدمتی بتوانیم ضمن اینکه نوکر مردم هستیم، خادم زائران امام رضا(ع) نیز باشیم. باید این فرصت را مغتنم بشماریم و از این فرصت استفاده کنیم. وی افزود: کار بسیار سنگین و پرحجمی بوده و ارقام بالایی است. وقتی آمار دهه پایانی صفر را با برخی استان‌ها مقایسه می‌کنیم، به حجم بالای آمار پی می‌بریم، اما براساس تجربه استان از گذشته‌های دور تا امروز، این خدمات به بهترین شکل ممکن ارائه شده است. مظفری با بیان اینکه امسال بار اصلی این خدمات به دوش مجموعه‌های غیردولتی بود، بیان کرد: این مجموعه‌ها با همه وجود زحمت کشیدند. امسال هیئت‌های مذهبی نقش پررنگ‌تری داشتند که جای تشکر و قدردانی دارد. میزبان اصلی این عزیزان، همه مردم هستند. پویش‌هایی که در این ایام انجام شد، باید گسترش و استمرار پیدا کند.
معاون فرهنگی، اجتماعی و زیارت استانداری خراسان رضوی گفت: امسال تجارب گذشته را مبنای نظر قرار دادیم و در سالروز شهادت حضرت رضا(ع) کیفیت کار ما به جهاتی از ایام عید نوروز هم بهتر و مردمی‌تر بود. حجت‌الاسلام‌والمسلمین علی عسکری ضمن تشکر از همه کمیته‌ها، دهیاری‌ها و شهرداری‌ها بیان کرد: امسال همدلی بین مردم و مسئولان ایجاد شد. طرح هم‌محله‌ای امام رضا(ع) را داشتیم که در این طرح بیش از ششصد خانه در اختیار زائران قرار گرفت. ۲ هزار موکب در مسیر راه زائران و حتی مسیر روستاها و نیز در خود مشهد خدمت می‌کردند. وفور و تنوع اقلام پذیرایی به‌گونه‌ای بود که زائران به‌خوبی پذیرایی شدند.

خبر

مدیر کل راه و شهرسازی خراسان رضوی خبر داد

پیگیری برای ارائه تسهیلات ودیعه مسکن

مدیرکل راه و شهرسازی خراسان رضوی با اشاره به وجود صف انتظار در دریافت تسهیلات ودیعه مسکن، گفت: این تسهیلات ویژه مستأجران است و پیگیری آن در دستورکار قرار دارد. به گزارش ایسنا، وحید داعی درخصوص وام مسکن، اظهار کرد: یک نوع از تسهیلات به نام تسهیلات ودیعه مسکن وجود دارد که این موضوع مخصوص مستأجران است و در حال پیگیری این مسئله با وجود صف انتظار فراوان هستیم. مدیرکل راه و شهرسازی خراسان رضوی با بیان اینکه تسهیلات نهضت ملی مسکن در بخش ساخت به دو روش انجام می‌شود، افزود: یکی از این روش‌ها، اهدای زمین به متقاضیان و ساخت مسکن توسط آنان است. روش دوم، ساخت مسکن توسط برخی افراد و ایجاد ارتباط آنان با متقاضیان است؛ این تسهیلات نیاز به سپرده‌گذاری و ضامن ندارد. وی با تأکید بر اینکه در حال حاضر در خراسان رضوی در هر چهار بخش از جمله حمایتی و خودمالک حدود ۵۴هزار نفر برای دریافت تسهیلات معرفی شده‌اند، بیان کرد: موضوع مسکن تنها در وزارت راه و شهرسازی خلاصه نمی‌شود و مسائل مالیات، تعرفه‌های شهرداری، گرانی مصالح و... روی قیمت مسکن اثر دارد.

اخبار

برگزاری کارگاه آموزشی دبیران ستاد انتخابات در مشهد

مدیرکل دفتر امور سیاسی وزارت کشور و دبیر ستاد انتخابات کشور گفت: کارگاه‌های آموزشی دبیران ستادهای استانی با محوریت تبیین تغییرات قانونی و آموزش‌های فناوری و حقوقی، زمینه‌ساز برگزاری انتخاباتی دقیق، شفاف و منظم در شهر مشهد شد. به گزارش روابط عمومی استانداری، محسن اسلامی گفت: روز نخست این دوره‌ها با حضور دبیران ستاد انتخابات استان‌ها و مدیران کل سیاسی و تقسیمات کشوری برگزار شد و به ارائه نکات کلان، بررسی مسائل اجرایی و پرسش و پاسخ درباره ابعاد مختلف انتخابات اختصاص داشت. وی افزود: در این نشست‌ها، مباحث مرتبط با ابعاد اجرایی، حقوقی، پشتیبانی و فناوری به‌طور جامع مطرح شد و تصمیم‌گیری‌هایی صورت گرفت که در ستاد انتخابات کشور پیگیری خواهد شد.

پایان گرمای تابستان

کارشناس مرکز پیش‌بینی هواشناسی خراسان رضوی گفت: گرمای تابستان را پشت سر گذاشتیم و روند کاهش محسوس دما و خنکای هوای پاییزی از صبح دیروز در استان آغاز شده است. به گزارش ایرنا، زهرا عنایتی افزود: در هفته جاری کاهش ۱۰درجه‌ای میانگین دمای شبانه استان نسبت به هفته گذشته پیش‌بینی شده و این کاهش محسوس دما، مقدمه ورود هوای پاییزی به خراسان رضوی است. وی اضافه کرد: همچنین وزش باد توأم با گرد و خاک و وقوع بارش‌های پراکنده در نیمه شمالی خراسان رضوی از دیگر پدیده‌های جوی استان در هفته جاری است که اطلاعات تکمیلی در موعد مقرر اعلام خواهد شد.

سامان‌دهی فعالیت‌های قرآنی مشهد با ایجاد ۱۷۶ پایگاه محله‌ای

معاون قرآن و عترت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی با بیان اینکه یکی از دغدغه‌های مهم فعالان قرآنی استان خراسان رضوی، موضوع ظرفیت‌سنجی و شناسایی جلسات مردمی قرآن کریم است، گفت: بر همین اساس مقرر شده است به تعداد ۱۷۶ محله مشهد، پایگاه قرآنی ایجاد شود تا تمامی جلسات خانگی و مردمی به این پایگاه‌ها متصل شوند. به گزارش ایسنا، حمید صمدی با اشاره به رویکردهای چندساله اخیر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اظهار کرد: این وزارتخانه در سال‌های اخیر برنامه‌های متنوعی را در حوزه قرآن کریم در سطح استان خراسان رضوی، به‌ویژه در مشهد مقدس، به‌عنوان قطب قرآنی کشور، اجرا کرده است.

به‌کارگیری پهپاد برای محیطبانی

مدیر کل حفاظت محیط زیست خراسان رضوی گفت: دوره آموزشی خلبانی ریزپرنده (پهپاد) برای محیط‌بانان و کارشناسان حفاظت محیط زیست استان در قالب آشنایی با قوانین و مقررات پرواز انواع ریزپرنده، اصول پرواز عملی، مانورهای کنترلی و کاربری نرم‌افزارهای پردازش تصویر برگزار شد. به گزارش ایرنا، سعید محمودی افزود: این دوره آموزشی به منظور ارتقای توان حفاظتی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین برگزار شد. وی اضافه کرد: ریزپرنده‌ها با برخورداری از قابلیت پرواز در ارتفاع و شرایط مختلف آب‌وهوایی، امکان پوشش وسیع و سریع مناطق تحت مدیریت را فراهم می‌کنند.

جذب تجهیزات پزشکی برای مراکز درمانی مشهد

معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد از جذب تجهیزات پزشکی به ارزش بیش از هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان از ابتدای سال خبر داد و گفت: بخشی از این تجهیزات به‌زودی در اختیار مراکز درمانی تابعه قرار خواهد گرفت. به گزارش وبدا، دکتر منصور شکیبا با اشاره به نیازسنجی‌های انجام‌شده از مراکز درمانی از ابتدای سال ۱۴۰۴ اظهار کرد: بر اساس ارزیابی‌ها، نیازهای درمانی مراکز شناسایی و تاکنون تجهیزات پزشکی سرمایه‌ای به ارزش بیش از ۲۰۰ میلیارد تومان در اختیار مراکز قرار گرفته است.

استمرار قطعی‌های برق در هاله‌ای از ابهام!

بنا بر اعلام مدیر روابط عمومی شرکت توزیع برق مشهد، پایان قطعی برق بستگی به شرایط و تصمیمات کشوری بستگی دارد

گزارش خبری

ملیحه جهانبخش
روزنامه نگار

مشهد و خراسان رضوی مانند بسیاری از شهرهای دیگر کشور تابستان خاموشی را پشت سر گذاشت و امسال باوجود وعده‌هایی که در سال ۱۴۰۳ درخصوص قطع‌نشدن برق داده شده بود، کشور خاموشی بی‌سابقه‌ای را تجربه کرد. خاموشی‌هایی که از دوبار در هفته به یک روز در میان و در نهایت به قطعی‌های برق روزانه رسید و نه‌تنها بخش خانگی که صنایع و واحدهای تولیدی را با چالش‌های بسیاری روبه‌رو کرد.
وزیر نیرو اگرچه گفته بود که خاموشی‌های بخش خانگی به‌زودی برطرف خواهد شد اما در سیزدهم شهریور و در حاشیه سفر به دشت ورامین در پاسخ به این سؤال که قطعی‌ها تا کی ادامه خواهد داشت، گفته بود «نمی‌دانم»، پاسخی که به نظر می‌رسد به همه زیرمجموعه‌های شرکت برق نیز تسری پیدا کرده است و همچنان ادامه‌دار بودن قطعی‌های برق در هاله‌ای از ابهام و با شرایط آب و هوایی گره خورده است. اگرچه گزارش‌های میدانی از شهر مشهد نشان‌دهنده این مسئله است که در یک هفته اخیر مناطق بسیاری در مشهد دیگر قطعی‌های برق را تجربه نکرده‌اند اما مشترکان همچنان با مراجعه به سامانه برق من و جداول خاموشی‌ها با برنامه زمان‌بندی خاموشی روبه‌رو هستند. به نظر می‌رسد همچنان دغدغه‌هایی برای اعلام خاموشی نداشتن در روزهای آتی مطرح است.
در همین راستا مدیر روابط عمومی توزیع برق مشهد در گفت‌وگو با شهرآرا قطع‌نشدن برق در مشهد را منوط به شرایط کشوری مطرح کرد و گفت: با توجه به اینکه هنوز گرمای هوا را داریم، در کل کشور باید هوا خنک شود و تأمین برق تمامی شهرها و انرژی تحویلی سراسری است.

هنوز نمی‌توانیم بگوییم قطعی برق نداریم

علیرضا کاشی درخصوص خنک‌شدن هوا در این هفته و نبود خاموشی برق، اظهار کرد: این هفته هوا خنک‌تر می‌شود اما هفته آینده هوا دوباره گرم است. در هر صورت زمان‌هایی که میزان تولید از مصرف بیشتر باشد، محدودیت‌ها کم می‌شود اما اینکه اعلام کنیم جداول اعلامی به مشترکان حذف می‌شود، در حال حاضر ممکن نیست.
وی در پاسخ به اینکه تا چه زمان این مسئله ادامه‌دار خواهد بود، افزود: فعلا جداول مطابق گذشته به مردم اعلام می‌شود و در کل کشور اگر شرایط بهتر شود خاموشی‌ها نیز کمتر خواهد شد.

عدالت عدم خاموشی را رعایت می‌کنیم

مدیر روابط عمومی توزیع برق مشهد در پاسخ به قطع‌نشدن برق برخی مناطق در یک هفته اخیر، تصریح کرد: خاموشی‌نداشتن به این دلیل است که در طول روز در بعضی مواقع انرژی تحویلی بیشتر از روزهای دیگر است یا مصرف برق به نسبت انرژی تحویلی کمتر است. در این شرایط اعلام خاموشی محدودتر می‌شود. سعی می‌کنیم این عدم خاموشی‌ها در سطح شهر گردشی باشد و هر چه هوا خنک‌تر شود این خاموشی‌ها کمتر می‌شود.
کاشی درخصوص ادامه روند برخورد با مشترکان پرمصرف بیان کرد: تمامی مشترکان پرمصرف خانگی، ادارات و تجاری، کنتور هوشمند دارند و به محض مصرف بیشتر از میزان مشخص شده، برقشان قطع می‌شود. اوایل که این روند را شروع کردیم، روزانه شصت یا هفتاد مورد قطعی برق در برخی ادارات و بانک‌ها داشتیم که بانک‌ها در صدر بودند. اما به‌تدریج هر چه جلوتر رفتیم با مدیریت مصرف توسط خود مشترکان پرمصرف، قطعی‌های کنتورهای هوشمند نیز کمتر شد.
وی همچنین در پاسخ به اینکه چه زمانی می‌توانیم اعلام کنیم خاموشی‌ها تمام شده است، اظهار کرد: امیدوارم با خنک‌تر شدن هوا خاموشی‌ها کمتر شود و به مردم این خبر را بدهیم که دیگر قطعی نخواهیم داشت.

ثبت‌نام ۱۱۷ هزار کلاس اولی در مدارس استان

معاون ابتدایی آموزش‌وپرورش خراسان رضوی: فرایند سنجش سلامت دانش آموزان همچنان ادامه دارد

گزارش روز

علیرضا ظهیری
روزنامه نگار

هفته آینده و با اتمام فصل تابستان، دوباره شور و نشاط به کوچه پس کوچه‌های شهرمان با رفت‌وآمد دانش‌آموزان بازمی‌گردد و از یکم مهرماه به‌طور رسمی سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ آغاز خواهد شد. اما پیش از آغاز سال تحصیلی و به سنت هر ساله جشن شکوفه‌ها برای دانش‌آموزان کلاس اولی برگزار می‌شود و بنا بر اعلام معاون آموزش ابتدایی آموزش‌وپرورش خراسان رضوی در آستانه سال تحصیلی جدید جشن شکوفه‌های امسال با حضور دانش‌آموزان کلاس اولی که تا به امروز ۱۱۷ هزار نفر در سطح استان ثبت‌نام کرده‌اند، در مدارس برگزار و مراسم ویژه‌ای هم در روز ۳۰ شهریورماه با حضور سیصد دانش‌آموز کلاس اولی در دارالقرآن حرم مطهر رضوی برگزار خواهد شد. زهرا شوشتری در گفت‌وگو با شهرآرا با بیان اینکه پیش‌بینی ما این است که تا روز بازگشایی مدارس ۱۱۹ هزار دانش‌آموز کلاس اولی در مدارس ابتدایی استان ثبت‌نام کنند، اظهار کرد: تاکنون و از ابتدای آغاز فرایند ثبت‌نام دانش‌آموزان کلاس اولی در استان برای تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ تعداد ۱۱۷هزارو ۹۱۹ نفر فرایند پیش ثبت‌نامشان انجام و ثبت نام ۱۱۵ هزار و ۶۰۳ نفر قطعی شده است.

طرح سنجش سلامت همچنان ادامه دارد

معاون آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی با بیان اینکه همچنان فرایند سنجش سلامت برای دانش‌آموزان کلاس اولی ادامه دارد، تصریح کرد: هدف ما این بود که تا ۱۳ خرداد ماه امسال فرایند سنجش سلامت دانش‌آموزان تکمیل شود اما با توجه به مراجعه‌نکردن خانواده‌ها، این روند همچنان ادامه دارد. اعتقاد ما بر این است که تحت هیچ شرایطی نباید فردی از تحصیل باز بماند، از همین رو فرایند سنجش سلامت همچنان ادامه دارد تا خللی در ثبت‌نام دانش‌آموزان صورت نگیرد.
وی با بیان اینکه در مجموع حدود ۶۹۰ هزار نفر در مقطع ابتدایی در سطح مدارس استان در سال تحصیلی جدید مشغول به تحصیل خواهند شد، به وضعیت ثبت‌نام دانش‌آموزان اتباع اشاره کرد و گفت: فرایند ثبت‌نام دانش‌آموزان اتباع مجاز در حال انجام است و در حالی که در سال گذشته حدود ۴۵ هزار دانش‌آموز اتباع مشغول به تحصیل بودند، امسال این رقم احتمالا به حدود ۳۰ هزار نفر خواهد رسید.
شوشتری درمورد حمایت از دانش‌آموزان نیازمند افزود: در این زمینه طرح‌های مختلفی در دست اقدام است. یکی از این طرح‌ها توافقات ما با کمیته امداد امام خمینی(ره) است تا بسته‌های نوشت‌افزار به دست دانش‌آموزان نیازمند برسد. همچنین ستاد اجرایی فرمان امام(ره) قول‌هایی به ما برای حمایت از این دانش‌آموزان داده‌اند. پویش «مشهد مهربان» که توسط شهرداری مشهد و با هدف تحصیل دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل فعال است، در زمینه حمایت از دانش‌آموزان در کنار آموزش‌وپرورش است. درعین حال اداره کل آموزش‌وپرورش استان به فراخور موضوعات، حمایت‌های لازم را از دانش‌آموزان نیازمند خواهد داشت.

۳۰ شهریور ماه؛ جشن شکوفه‌ها

وی درباره زمان برگزاری جشن شکوفه‌ها گفت: برنامه‌ریزی ما این است که این جشن در تاریخ ۳۰ شهریورماه برگزار شود و در این روز مراسم اصلی جشن در دارالقرآن حرم مطهر رضوی با حضور سیصد دانش‌آموز کلاس اولی برگزار خواهد شد.

معاون حفاظت و امور اراضی منابع طبیعی خراسان رضوی خبر داد

صدور سند ملی برای ۶ میلیون هکتار از اراضی استان

گفت و گو

سعیده آل‌ابراهیم
روزنامه نگار

صدور سند مالکیت برای اراضی ملی، راهی برای جلوگیری از تصرفات آن است که البته باوجود وسعت استان، این کار پیچیده است، اما باوجوداین طبق اعلام اداره‌کل منابع طبیعی خراسان رضوی؛ وسعت عرصه اراضی ملی استان ۸ میلیون هکتار است که تاکنون برای بیش از ۶ میلیون هکتار از این اراضی سند تک‌برگ صادر شده است. معاون حفاظت و امور اراضی منابع طبیعی خراسان رضوی معتقد است که اگر با همین سرعت در حوزه صدور اسناد مالکیت پیش برویم، سال آینده می‌توانیم جشن تفکیک انفال و کاداستر در سطح استان را برگزار کنیم.
سیدرضا ابوترابی در گفت‌وگو با خبرنگار روزنامه شهرآرا، بیان کرد: خوشبختانه در حال حاضر تصرفات اراضی، چرای غیرمجاز دام، کوره‌های قاچاق چوب و... هر کدام ماده قانونی مختص به خود را دارد که مستند به آن ماده قانون می‌توان جرم‌انگاری کرد و افراد را به مراجع قضایی و دادسرا ارجاع داد.

فعالیت ۱۲۰ نیروی حفاظتی برای مراقبت از اراضی ملی

او با اشاره به اینکه در حوزه حفاظت از اراضی ملی دو مقوله حفاظت فیزیکی و اسنادی مدنظر است، اظهار کرد: در حال حاضر ۱۲۰ نیروی حفاظتی در استان در قالب گشت‌ها و پاسگاه‌های حفاظتی در راستای حفظ اراضی ملی فعالیت می‌کنند.

عملکرد حفاظت از اراضی در پنج ماهه نخست سال ۱۴۰۳		عملکرد حفاظت از اراضی در پنج ماهه نخست سال ۱۴۰۴	
کشف کوره زغال	۲فقره	کشف کوره زغال	۲فقره
جلوگیری و رفع تجاوز از اراضی منابع ملی	۲۳فقره	جلوگیری و رفع تجاوز از اراضی منابع ملی	۱۳فقره
چرای غیرمجاز دام	۲۷۹فقره	چرای غیرمجاز دام	۲۱۲فقره

ابوترابی ادامه داد: حفاظت اسنادی به این معناست که در حوزه حفاظت از اراضی ملی دو مقوله حفاظت فیزیکی و اسنادی قائل هستیم؛ حفاظت اسنادی به این معناست که باید سند مالکیت عرصه‌ها را به نام دولت دریافت کرده و از اینکه سند این اراضی به نام متخلفان و زمین‌خواران منتقل شود، جلوگیری کنیم. راهکار این مشکل نیز دریافت سند مالکیت کاداستر اراضی است تا مالکیت این زمین‌ها تثبیت شود.
معاون حفاظت و امور اراضی منابع طبیعی استان با اشاره به اینکه در حال حاضر ۸ میلیون هکتار عرصه اراضی ملی استان است، افزود: از این میزان ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار هکتار آن سند تک‌برگ به نام دولت صادر شده، یعنی منابع طبیعی بزرگ‌ترین نماینده دولت در سطح استان از حیث اسناد مالکیت است.
او گفت: مابقی این اراضی نیز نقشه‌برداری شده و برگه تشخیص دارد بنابراین در حوزه حفاظت از آن‌ها مشکلی نداریم؛ اما این اراضی هنوز سند دفترچه‌ای دارند که باید باقی‌مانده آن‌ها را به نام دولت تثبیت و نقشه کاداستر تهیه کنیم. این موضوع در دست اقدام است و هر ماه حدود بیست تا سی نقشه پلاک ثبتی را به اداره ثبت می‌دهیم تا بتوانیم جشن تفکیک انفال و کاداستر را در سطح استان برگزار کنیم.

سال دیگر جشن پایان صدور اسناد اراضی ملی در استان

ابوترابی با بیان اینکه برآورد منابع طبیعی این است که با همین سرعتی که در حال پیشروی هستیم، یک‌سال دیگر زمان لازم داریم تا کاداستر تمام اراضی ملی انجام شود، اضافه کرد: هرچقدر بیشتر در این زمینه پیش می‌رویم، کار زمان‌بر می‌شود زیرا مساحت پلاک‌ها نیز ریزتر شده و به پلاک‌های اختلافی می‌رسیم بنابراین باید به این پرونده‌ها در مراجع قضایی رسیدگی شود؛ باوجوداین پیش‌بینی می‌کنیم که در سال آینده بتوانیم به جشن کاداستر برسیم.
معاون حفاظت و امور اراضی منابع طبیعی استان درخصوص آمار عملکرد مقایسه‌ای پنج ماهه نخست امسال به نسبت مدت مشابه سال گذشته، بیان کرد: تعداد دستگیری افرادی که اقدام به تخلفات در حوزه تخریب، تجاوز به اراضی ملی، بوته‌کنی، چرای غیرمجاز دام و... داشته‌اند در سال گذشته ۸۲ نفر و امسال ۶۸ نفر بوده است. ضمن اینکه طی مدت مشابه سال گذشته ۱۵۹ دستگاه و امسال ۵۳ دستگاه توقیف شده است. همچنین تعداد توقیف تجهیزات در بازه زمانی سال گذشته ۳۹ دستگاه بوده که امسال به ۶۱ دستگاه رسیده است.

چهره روز

ضرورت اصلاح قانون برای شناسایی آتش‌نشانان فداکار به‌عنوان «شهید»

رئیس شورای عالی استان‌ها و سخنگوی شورای اسلامی شهر مشهد گفت: آتش‌نشانان قهرمانی که هنگام مأموریت و در راه دفاع از جان و مال هم‌وطنان، جانشان را از دست می‌دهند، از مصادیق بارز ایثارگری هستند و شناسایی این قهرمانان به‌عنوان «شهید» نیازمند اصلاح قانون است که پیگیری خواهد شد.

موسی‌الرضا حاجی‌بگلو با تسلیت گفتن فقدان آتش‌نشان فداکار رضا فخریان در حین انجام مأموریت اطفای حریق، اظهار کرد: این حادثه باردیگر یادآور شد که آتش‌نشانان قهرمانانی هستند که جان خود را در سخت‌ترین شرایط برای نجات مردم فدا می‌کنند.

وی افزود: تقدیم جان در راه خدمت به مردم و صیانت از جان و مال آن‌ها، مصداق کامل ایثار است و شایسته نیست چنین جان‌فشانی‌های بزرگی صرفا در حد یک مأموریت اداری تلقی شود.

سخنگوی شورای اسلامی شهر مشهد ادامه داد: ضروری است قانون در این زمینه اصلاح شود تا مقام والای این قهرمانان به‌عنوان «شهید» در قوانین کشور به‌رسمیت شناخته شود.

حاجی‌بگلو خاطرنشان کرد: شورای عالی استان‌ها در این مسیر گام نخست را برخواهد داشت و امیدواریم این مطالبه عمومی که همواره از سوی مردم و خانواده‌های آتش‌نشانان مطرح بوده است، هرچه سریع‌تر محقق شود.

با گذشت ۱۶ سال از مصوبه واگذاری اراضی دولتی برای عمران مناطق کم برخوردار مشهد، برای اجرای این مصوبه اقدامی نشده است

عمران بیشتر حاشیه مشهد، پشت سد «اراضی زکریا»

گزارش خبری

روزنامه نگار
محمد کاملان

حدود شانزده سال قبل و در جریان دومین سفر رئیس جمهور به مشهد، مصوبه‌ای تصویب شد که براساس آن قرار شد پنجاه هکتار از اراضی موسوم به زکریا فروخته و بااعتبار آن در حاشیه شهر مشهد پروژه اجرا شود. این مصوبه هشت سال در کشوری میز مدیران کشوری خاک خورد تا اینکه دولت در سال ۱۳۹۹ آن را به روزرسانی و وزارت راه‌وشهرسازی را مکلف کرد ظرف مدت شش ماه این زمین‌ها را بفروشد و پول حاصل از فروش آن را صرف اجرای پروژه در حاشیه شهر مشهد کند. نزدیک به پنج سال از آن مصوبه دولت می‌گذرد و درحالی‌که شهرداری بارها برای اجرای پروژه‌های مختلف در حاشیه شهر با اعتبار فروش این زمین‌ها اعلام آمادگی کرده است، هنوز تکلیف فروش اراضی زمین‌های زکریا مشخص نیست و اداره‌کل راه‌وشهرسازی فقط ابراز امیدواری کرده است که به‌زودی این موضوع تعیین تکلیف شود.

اولین قرار ۵۰ هکتاری

در سال ۱۳۸۸، سیدمحمد پژمان، شهردار وقت مشهد، اعلام کرد که براساس مصوبه دور دوم سفر ریاست جمهوری به مشهد، قرار است پنجاه هکتار زمین برای سامان‌دهی حاشیه شهر مشهد و اجرای پروژه در آن محدوده به شهرداری اختصاص پیدا کند؛ مصوبه‌ای که البته در حد همان مصوبه و یک ایده باقی ماند و پیگیری‌های بعدی شهرداری و شورای اسلامی شهر مشهد برای عملی کردن آن به نتیجه نرسید و در کش‌وقوس تغییر و تحولات در دولت کاملا فراموش شد.

شش سال بعد، یعنی در سال ۱۳۹۴، وزارت راه‌وشهرسازی، طرح اسکان مجدد را برای حاشیه شهر مشهد طراحی کرد؛ طرحی که براساس گفته‌های سعید ایزدی، معاون وقت وزارت راه‌وشهرسازی، قرار بود ۳۵ هکتار از اراضی بدون معارض و آماده زکریا به شهرداری واگذار شود و مدیریت شهری با فروش آن‌ها در حاشیه شهر پروژه اجرا کند. این طرح، روی کاغذ طرح خوبی بود، زیرا با فروش این زمین‌ها، در آن زمان چیزی نزدیک به ۶۰۰ میلیارد تومان اعتبار به حساب شهرداری واریز می‌شد که طبق مصوبه وزارت راه ۴۰۰ میلیارد تومان از این عدد برای ساخت دو بیمارستان در قرقی و شمال شرق مشهد صرف و ۲۰۰ میلیارد تومان باقی‌مانده هم برای اجرای پروژه‌های عمرانی و محرک توسعه در حاشیه شهر خرج می‌شد. اما این طرح ۳۵ هکتاری هم به سرنوشت مصوبه پنجاه هکتاری سفر ریاست جمهوری دچار شد و به‌دلیل فروش نرفتن اراضی زکریا، هیچ پولی به حساب شهرداری واریز نشد.

وعده اجرای پروژه در حاشیه شهر با فروش اراضی زکریا

اما ماجرای اراضی زکریا و حاشیه شهر مشهد همچنان ادامه پیدا کرد تا اینکه دولت، در دی‌ماه سال ۱۳۹۹، مصوبه فروش این زمین‌ها را امضا و به وزارت راه‌وشهرسازی ابلاغ کرد و قرار شد شرکت بازآفرینی شهری ایران متولی فروش و اختصاص ارزش افزوده این زمین‌ها به شهرداری مشهد شود. این شرکت باید در مدت شش ماه پنجاه هکتار اراضی یادشده را به فروش می‌رساند و با همکاری دیگر سازمان‌های مسئول، ارزش افزوده‌ای را که از فروش این زمین‌ها به دست می‌آمد صرف سامان‌دهی حاشیه شهر مشهد می‌کرد. درواقع این شرکت بازآفرینی شهری بود که باید تصمیم می‌گرفت پول اراضی زکریا کجا و چطور در حاشیه شهر مشهد هزینه شود.

۴ سال قبل، تعریف ۱۲۸ پروژه بدون اختصاص زمین

این مصوبه دولت برای زمین‌های زکریا، شفاف‌ترین و صریح‌ترین دستور ممکن در همه این سال‌ها برای فروش این زمین‌ها و هزینه کردن اعتبار آن‌ها در حاشیه شهر مشهد بود که باز هم به‌دلیل تغییر و تحول در دولت‌ها، به فراموشی سپرده شد و فقط چند تفاهم‌نامه میان شهرداری مشهد و اداره‌کل راه‌وشهرسازی ردوبدل و قرار شد معادل قیمت این زمین‌ها در حاشیه شهر مشهد پروژه اجرا شود.

۲۱ دی‌ماه ۱۴۰۰، در یک سالگی ابلاغ این مصوبه دولت، معاون وقت مسکن و ساختمان اداره‌کل راه‌وشهرسازی خراسان رضوی در گفت‌وگو با شهرآرا اعلام کرد که پنجاه هکتار اراضی زکریا ۱۷ هزار میلیارد تومان قیمت دارد که این عدد معادل ۱۲۸ پروژه در مناطق حاشیه شهر است.

اینکه چرا زمین‌ها در همان مهلت شش‌ماهه به فروش نرفت، مسئله‌ای بود که یک مقام مسئول سابق در اداره راه‌وشهرسازی استان آن را به تأمین نشدن زمین برای اجرای پروژه‌ها در حاشیه شهر مشهد مرتبط دانست.

سال ۱۴۰۳، وعده تعیین تکلیف زمین‌ها تا ۶ ماه دیگر

درحالی‌که شورای اسلامی شهر و شهرداری مشهد بارها برای اجرای پروژه و اختصاص سرانه خدماتی به حاشیه شهر برابر مبلغ فروش زمین‌های زکریا و اولویت‌هایی که طبق تفاهم‌نامه میان شهرداری و راه‌وشهرسازی مشخص شده بود، اعلام آمادگی کردند، مثل دفعات گذشته اتفاق خاصی در این زمینه نیفتاد. وحید داعی، مدیرکل راه‌وشهرسازی استان، نیز در نشست خبری ۱۳ خرداد ۱۴۰۳ در پاسخ به سؤال شهرآرا درباره آخرین وضعیت فروش زمین‌های زکریا این‌گونه اعلام کرد که طرح این اداره‌کل برای این زمین‌ها در کمیسیون ماده ۵ استانداری است و امیدواریم تا شش ماه ابتدایی سال ۱۴۰۳ مزایده اراضی زکریا یا تهاتر آن انجام و تکلیف این پروژه نهایی شود.

تعریف و تثبیت کاربری‌ها پروژه را زمان‌بر کرد

از آخرین وعده مدیرکل راه‌وشهرسازی استان برای سروسامان دادن به اراضی زکریا بیشتر از یک سال گذشت، اما این پروژه بعد از یک سال به سرانجام نرسید و مدیرکل راه‌وشهرسازی خراسان رضوی در پاسخ به سؤال شهرآرا درباره چرایی به سرانجام نرسیدن این پرونده، گفت: زمین‌های زکریا براساس مصوبه دولت باید به پول و اعتبار تبدیل و در پروژه‌ها هزینه شود. به‌دلیل حجم زیاد و سنگین این پروژه باید هماهنگی‌هایی با شرکت بازآفرینی شهری ایران و سازمان ملی زمین و مسکن انجام بدهیم که چندین جلسه برگزار و قیمت زمین‌ها هم براساس کارشناسی مشخص شده است. دلیل زمان‌بر شدن مسئله اراضی زکریا این است که ابتدا باید برای زمین‌ها کاربری تعریف کنیم، این کاربری‌ها تطبیق شود و در کمیسیون ماده ۵ تثبیت و روی نقشه‌های شهرسازی نهایی و دوباره قیمت زمین براساس کاربری جدید مشخص شود. اکنون بخش زیادی از این اقدامات انجام شده است و امیدواریم که به‌زودی و در جلساتی که با سازمان ملی زمین و مسکن و شرکت بازآفرینی شهری ایران داریم، مسئله اراضی زکریا زودتر تعیین تکلیف شود.

فروش منتفی نیست

وی بار دیگر شایعه منتفی شدن فروش اراضی زکریا را دامه داد: مسئله منتفی شدن فروش این زمین‌ها برای اجرای پروژه در حاشیه شهر مشهد صحت ندارد و درحال پیگیری اجرایی شدن مصوبه دولت هستیم.

خبر

اجرای طرح «مغز بادوم» برای ترویج فرزندآوری

عضو کمیسیون بانوان و خانواده شورای اسلامی شهر مشهد گفت: اجرای طرح «مغز بادوم» در ۱۶۵ مسجد با تکیه بر تجربه بزرگان خانواده می‌تواند پیوند میان نسل‌ها را تقویت کند و انگیزه جوانان برای ازدواج و فرزندآوری را افزایش دهد. فاطمه سلیمی اظهار کرد: این طرح با محوریت مساجد و بهره‌گیری از تجربه و همراهی پدربزرگ‌ها و بزرگان خانواده، ظرفیت ارزشمندی برای ایجاد پیوند میان نسل‌ها و تقویت انگیزه جوانان در حوزه ازدواج و فرزندآوری دارد. وی با تأکید بر اهمیت جایگاه خانواده در فرهنگ ایرانی اسلامی، افزود: در شرایطی که نرخ ازدواج و فرزندآوری با چالش‌هایی جدی مواجه است، استفاده از ظرفیت سالمندان، اقدامی هوشمندانه محسوب می‌شود؛ این بزرگان علاوه بر حمایت عاطفی، تجربه‌های گران‌بهایی در اختیار دارند و می‌توانند الهام‌بخش نسل جوان باشند.

ثبت تجربیات ارزشمند با همراهی مساجد و خانواده‌ها

عضو کمیسیون بانوان و خانواده شورای اسلامی شهر مشهد همچنین با اشاره به هم‌افزایی میان نهادهای فرهنگی و اجتماعی، گفت: کمیسیون بانوان شورای اسلامی شهر مشهد از همه برنامه‌هایی که به تحکیم بنیان خانواده و کاهش آسیب‌های اجتماعی منجر شود حمایت خواهد کرد و طرح‌های نوآورانه‌ای همچون «مغز بادوم» و «ترنم زندگی» در همین راستا در حال اجرا هستند. سلیمی ادامه داد: تجربه نشان داده است هرزمان مساجد در کنار خانواده‌ها قرار گرفته‌اند، نتایج ارزشمندی در کاهش آسیب‌های اجتماعی و افزایش همبستگی جامعه حاصل شده است. امیدواریم اجرای این برنامه‌ها در مشهد، زمینه‌ساز الگوسازی ملی در حوزه توانمندسازی خانواده و ترویج سبک زندگی ایرانی اسلامی باشد.

با هدف پایش و کاهش جرائم و تخلفات رانندگی صورت گرفت

نصب ۱۰ دوربین جدید ثبت تخلفات رانندگی در مشهد

خبر

روزنامه نگار
مهدی عسگری

چندروز قبل بود که سیدمجتبی شفیعی، دبیر شورای عالی ترافیک کشور، از تفاهم بین سازمان شهرداری‌ها و راهور فراجا برای نصب ۵ هزار دستگاه دوربین ثبت تخلف سرعت در شهرهای کشور خبر داد تا با این اقدام، آمار تخلفات در شهرها، به‌نحو محسوسی کاهش یابد.

پیش‌ازاین نیز در دوره‌های زمانی مشخص، مدیریت شهری مشهد با خرید و نصب دوربین‌های ثبت تخلف در بخش‌های مختلف شهر، سهم عمده‌ای در کاهش جرائم و تخلفات رانندگی ایفا کرده است.

در همین راستا، مدیرعامل سازمان مدیریت و مهندسی شبکه حمل‌ونقل شهرداری مشهد اعلام کرد: در راستای افزایش ایمنی عبورومرور و کاهش آمار تصادفات در شهر، دوربین‌های ثبت تخلفات جدید، برای ۱۰ نقطه از شهر مشهد خریداری و نصب شده است.

رضا نوروزی به خبرنگار ما گفت: این اقدام با هدف پایش هوشمند ترافیک و ارتقای نظم در عبورومرور شهری، توسط سازمان مدیریت و مهندسی شبکه حمل‌ونقل شهرداری مشهد اجرا شد.

وی با بیان اینکه با بهره‌برداری از این دوربین‌ها، انتظار می‌رود شاهد کاهش چشمگیر تخلفات رانندگی و افزایش ایمنی شهروندان در این محور پرتردد باشیم، اضافه کرد: این دوربین‌ها در مسیر بوستان کوهسنگی به پل جمهوری اسلامی (مسیر شمال به جنوب و بالعکس)، ابتدای خیابان پنجتن (مسیر شرق به غرب)، زیرگذر مصلی (مسیر جنوب به شمال)، زیرگذر آزادگان (مسیر جنوب به شمال و بالعکس)، حدفاصل میدان حافظ و میدان غدیر (شرق به غرب)، بزرگراه امام‌علی(ع) (حدفاصل بولوار حسابی به بولوار شهید رفیعی)، بیمارستان رضوی (مسیر جنوب به شمال و بالعکس) نصب شده است.

مدیرعامل سازمان مدیریت و مهندسی شبکه حمل‌ونقل شهرداری مشهد گفت: برای خرید این ۱۰ دوربین، ۲۰ میلیارد تومان هزینه شده است.

شهرداران

پیشرفت ۸۰ درصدی بوستان بانوان بسیج

شهردار منطقه ۴
محسن نعیمی‌مقدم

بوستان بانوان بسیج با هدف توسعه فضاهای تفریحی ویژه بانوان در حال احداث است و تاکنون به ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی رسیده است. این مجموعه با وسعت ۲۵ هزار مترمربع و با اعتباری بالغ بر ۳۷.۵ میلیارد تومان در حال ساخت است و پس از بهره‌برداری، به یکی از بزرگ‌ترین بوستان‌های اختصاصی بانوان در شهر تبدیل خواهد شد. امکانات متنوع، فضای سبز مناسب و زیرساخت‌های فرهنگی و ورزشی در نظر گرفته شده است که می‌تواند نقش مؤثری در ارتقای نشاط اجتماعی و کیفیت زندگی بانوان منطقه ایفا کند. شهرداری منطقه ۴ با جدیت پیگیر تکمیل این پروژه است و امیدواریم با بهره‌برداری از آن، گامی مؤثر در مسیر عدالت فضایی و خدمات‌محور شهری برداشته شود.

در شهر

آمادگی سازمان اتوبوس‌رانی برای آغاز سال تحصیلی و خدمت به دانش‌آموزان

مدیرعامل سازمان اتوبوسرانی شهرداری مشهد
محسن شریعتی

سازمان اتوبوس‌رانی مشهد برای ارائه خدمات مطلوب و ایمن به دانش‌آموزان و دانشجویان، هم‌زمان با فرارسیدن سال تحصیلی جدید، آمادگی کامل دارد. در همین باره جلسات متعددی با شرکت‌های بخش خصوصی تابعه با هدف بررسی دقیق موانع، چالش‌ها و نیازهای موجود در مسیر خدمت‌رسانی به دانش‌آموزان انجام شده است. رسیدگی اساسی به وضعیت فنی و ظاهری ناوگان از اولویت‌های این سازمان است و اطمینان از سلامت فنی و آراستگی ناوگان، پیش‌شرط اصلی ما برای تأمین ایمنی و راحتی دانش‌آموزان در طول مسیرهای رفت‌وآمدشان به مدارس است؛ همچنین توجه ویژه به وضعیت ایستگاه‌های اتوبوس و ایمن‌سازی همه بسترهای حمل‌ونقل عمومی و فراهم کردن محیطی امن و دلپذیر برای دانش‌آموزان در دستورکار ما قرار دارد.

استفاده از راهکارهای نوین برای کنترل آفت کرم «سفید ریشه» در فضای سبز مشهد

مدیرکل بهبود محیط زیست شهری شهرداری مشهد
حامد فیض‌الهی

با همکاری سازمان جهاد دانشگاهی مشهد، کنترل آفات سطوح فضای سبز با استفاده از شیوه‌های نوین در دستور کار قرار گرفته است و شیوه‌نامه‌های لازم در خصوص همکاری کارشناسان جهاد دانشگاهی و کارشناسان گیاه‌پزشک مناطق هدف، در خصوص شناسایی و کنترل آفت کرم سفید ریشه در فضای سبز مشهد در حال تدوین است. کرم سفید ریشه جزو آفاتی است که دامنه میزبانی وسیع دارد و یکی از آفات مهم و خسارت‌زا در بحث کشاورزی و فضای سبز است.

جلوگیری از کاشت گونه‌های حساس به این آفت و همچنین مقابله از طریق روش‌های مکانیکی، آموزشی، بیولوژیکی و سم‌پاشی در برخی نقاط، از جمله این اقدامات برای کنترل آفت کرم سفید ریشه است.

به طور کلی رویکرد مدیریت شهری این است که میزان مصرف سم به دلیل آلودگی‌های محیط زیستی ناشی از آن، به حداقل برسد و از شیوه‌های نوین و به روز مطرح در دنیا برای کنترل آفات در فضای سبز شهری برای حفظ سلامت شهروندان بهره‌گیری شود.

اخبار

افزایش ۳ برابری سرانه ورزشی منطقه ۳ در دوره ششم مدیریت شهری

مهدیه قمری| شهردار منطقه ۳ مشهد با اشاره به افتتاح ۱۰ پروژه ورزشی در این منطقه، گفت: با افتتاح این پروژه‌ها سرانه ورزشی هر شهروند در این منطقه حدود سه‌برابر افزایش یافت.

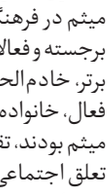

سیدکمال شاهچراغی با اشاره به اینکه دوسوم شهروندان ساکن در منطقه ۳ مشهد در منطقه حاشیه‌نشین شهر هستند، افزود: یکی از تقاضاهای بسیاری از شهروندان این منطقه از شهرداری افزایش سرانه‌های ورزشی از طریق ساخت و بهره‌برداری از امکانات و فضاهای ورزشی است.

وی با اشاره به اینکه بیشترین گروه هدف استفاده از امکانات و فضاهای ورزشی در منطقه ۳ شهرداری مشهد را نوجوانان و جوانان تشکیل داده‌اند، ادامه داد: همچنین، با توجه به اینکه بیش از ۵۰۰ هزار نفر از شهروندان در این منطقه ساکن هستند، ما باید از طریق ساخت فضاهای ورزشی امکان استفاده بیشتر مردم این منطقه را از امکانات ورزشی افزایش دهیم تا هم نوجوانان و جوانان انرژی خود را در ورزش صرف کنند، هم سایر گروه‌های هدف با کمک انجام فعالیت‌های ورزشی، سلامت خود را ارتقا دهند. شهردار منطقه ۳ مشهد با اشاره به اینکه ۱۰ زمین چمن در این منطقه با اعتبار ۳۸ میلیارد تومان ساخته شده که با افتتاح این فضاها، سرانه ورزشی به ۹۰ سانتی‌متر مربع افزایش پیدا کرده است، افزود: همچنین یک زمین چمن ورزشی استاندارد که مناسب مسابقات ملی است، با حضور رئیس فدراسیون فوتبال و معاون وزارت ورزش و جوانان در بهار امسال افتتاح شد که امکان بازی فوتبال برای علاقه‌مندان در این منطقه را دارد.

وی تصریح کرد: کمیسیون ورزش و جوانان شورای اسلامی شهر در دوره ششم برای برخی مناطق ازجمله منطقه ۳ شهرداری مشهد مصوباتی برای ساخت اماکن ورزشی تصویب کرد که همین موضوع شروعی برای ساخت زمین‌های چمن بود.

محله میثم میزبان دومین دوره «نشان افتخار» شد

دومین سال پیاپی آیین تجلیل از چهره‌های شاخص اجتماعی، فرهنگی و ایثارگر محله میثم با عنوان «نشان افتخار»، در فرهنگ‌سرای انقلاب برگزار شد. برنامه «نشان افتخار» به همت شورای اجتماعی محله میثم با حضور مجید طهوریان عسکری، عضو شورای اسلامی شهر مشهد، و جمعی از اهالی و فعالان اجتماعی محله میثم در فرهنگ‌سرای انقلاب برگزار شد. در این آیین، از پانزده نفر از چهره‌های برجسته و فعالان اجتماعی محله، شامل خانواده معظم شهدا، ورزشکار، دانش‌آموز برتر، خادم‌الحسین(ع)، بانوی نمونه، روحانی، معلم نمونه، پرستار نمونه، جانباز فعال، خانواده‌های اهداکننده حیات، نیروی انتظامی و... که از برترین‌های محله میثم بودند، تقدیر و تجلیل به عمل آمد. هدف از برگزاری این برنامه، تقویت حس تعلق اجتماعی، معرفی الگوهای مثبت محلی و ارتقای مشارکت شهروندی اعلام شده است.

با ما در ارتباط باشید

حرف مردم

پیام‌رسان ۳۰۰۰۷۲۸۹ ـــــ پیامک
shahraramardom ـــــ آی‌دی روبیکا
۰۹۰۵۴۶۵۸۰۶۰ - شماره ایتا، آی‌گپ و روبیکا
Shahraranews@mashhad.ir - رایانامه

ستون «صدای مردم» روزنامه شهرآرا منتشر کننده پیام‌های مردمی است و صحت آن بر عهده فرستنده پیام است.

اتحادیه نانوایی‌ها

ندا‌ف- یک خانم در محله ما تعداد زیادی نان می‌گیرد. من خودم شاهد بود که صدتا نان خرید. آیا کار این نانوایی تخلف نیست؟ چه نهادی به این موضوع رسیدگی می‌کند؟

قطارشهری

گروسی- در زمان تبلیغ مسکن مهر در شهرک مهرگان بارها گفته شد که یک ایستگاه مترو برای این منطقه تأسیس می‌شود، اما متأسفانه انتهای خط ۲ مترو در طبرسی شمالی قرار دارد و با این شرایط در فاصله چند صدمتری مهرگان متوقف می‌شود. از شورای شهر تقاضا داریم که برای حذف ترافیک رسالت شمالی و عمل به وعده‌های داده شده خط ۲ مترو مشهد را تا مهرگان امتداد دهند. حتی می‌توان این خط را از طریق مهرگان به پایانه مهر مادر در ابتدای خط ۴ متصل کرد تا جابه جایی واگن‌ها بین خطوط و انجام عملیات اورهال و تعمیرات واگن‌ها راحت‌تر انجام شود.

آموزش و پرورش

نجفی- فرزندم کلاس نهم است و در مدرسه نمونه دولتی فرهنگ (جابربن حیان) واقع در امامت ۴۶ قبول شد. با مدیر و مشاورها و... که مشورت کردیم تا بین انتخاب علوم انسانی یا شبکه، کدام را انتخاب کنند این طور گفتند که شما سهمیه و پارتی ندارید همان شبکه را انتخاب کنید بهتر است. در ادامه این را هم گفتند که پذیرش در کنکور و گذشتن از سد آزمون‌ها و مصاحبه‌ها و تحقیق‌ها و.... به پول و پارتی و سهمیه مربوط است! همه این اظهارات در شرایطی است که معدل فرزندم نوزده و نوزده صدم است. کنکور و آزمون‌های استخدامی عادلانه نیست.

راهنمایی و رانندگی

شهروند- در محدوده خیابان امام رضا(ع) ۳۹ حدفاصل شوش ۱۳ و ۱۴ شاهد تصادفات بالا و حادثه ساز هستیم. از پلیس راهور تقاضا داریم به این موضوع رسیدگی کند.

بهزیستی

شهروند- لطفا به مسئولان مربوط در حوزه معلولان بگویید چرا برای عده‌ای از معلولان شدید و خیلی شدید فاقد درآمد و خانواده محور مبالغ ماهانه واریز نشده است؟ لطفا پیگیری کنید.

اقتصادی

۰۹۱۵...۷۷۳- چرا به من که خانه و ماشین ندارم سبد معیشتی تعلق نگرفته است؟

اجتماعی

نسل امروز نسلی متفاوت از نسل دیروز است. نسلی کمال‌گرا و پویا که اهداف بلندمرتبه دارد. باید این نسل هوشیار و خستگی‌ناپذیر را درک و تشویق کرد تا ایرانی آباد و قدرتمند داشته باشیم.

خواستید انجام شد ۱۳۷

ستون «الو۱۳۷» صدای شماست که به مرکز ارتباطات مردمی شهرداری مشهد رسیده است تا ما به عنوان رسانه شما، آن را به گوش مسئولان برسانیم و از مسئولان خواسته هایتان را مطالبه کنیم.

حجمی از نخاله از سوی عوامل نامعلوم در کمالی ۲ دپو شده است. (درخواست جمع آوری)
عوامل خدمات شهری منطقه ۴ نخاله‌ها را جمع آوری کردند.

حجمی از نخاله در بشارت ۱۹ دپو شده است. (درخواست جمع آوری)
پاسخ ۱۳۷: عوامل خدمات شهری منطقه ۳ نخاله‌ها را جمع آوری کرند.

لوله آبیاری فضای سبز در میدان فردوسی به سمت بولوار سازمان آب دچار ترکیدگی شده است. (درخواست رفع نقص)
پاسخ ۱۳۷: عوامل خدمات شهری منطقه ۲ لوله را مرمت کردند.

پروژه احداث کانال جمع آوری آب‌های سطحی در خیابان ایثارگران ۲۴٫۱ باکندی در حال انجام است. (درخواست تسریع در روند اتمام پروژه مذکور)
پاسخ ۱۳۷: عوامل فنی و عمران منطقه ۲ کانال جمع آوری آب‌های سطحی را مرمت کردند.

ادامه یادداشت

... یا مثلا در سفر دوره‌ای به سه کشور شرق آفریقا که پس از ۱۰ سال رئیس جمهور ایران راهی قاره آفریقا می‌شد، کل زمان سفر و برنامه‌های آن (پروازها، مراسم‌های استقبال، جلسات و دیدارها) کمتر از دو روز به طول انجامید.
بیان منش شهید رئیسی در انجام سفرهای داخلی و خارجی در طول دوران کوتاه ریاست جمهوری، از سویی نشان‌دهنده دغدغه ایشان برای حفظ و حراست از بیت‌المال و پرهیز از اسراف است و از طرف دیگر حکایت از پرکاری و زمان‌شناسی شهید جمهور دارد؛ نکته مهمی که اتفاقا رهبر معظم انقلاب در همین دیدار اخیر با هیئت دولت به آن تذکر و هوشیارباش داده بودند: «از فرصت خدمت به مردم قدردانی کنید. این فرصت اولا به همه داده نمی‌شود، ثانیا همیشه داده نمی‌شود. من و شما چندسال یک مسئولیتی داریم، یک کاری داریم، یک میدانی داریم که می‌توانیم در این میدان حرکت کنیم، کار کنیم، به مردم خدمت کنیم و می‌توانیم در این مدت خدا را از خودمان راضی کنیم؛ این را از دست ندهیم. از ساعت ساعت این عمر خدمتی خودمان استفاده کنیم.»
آیت‌ا... رئیسی حقیقتا قدر فرصت خدمت به مردم را می‌دانست و برای هر ساعت این دوران کوتاه خدمتگزاری در دولت برنامه داشت. همین کوشش و تلاش هم شرایطی را فراهم کرد که به فرموده حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای، اگر ادامه پیدا می‌کرد، بسیاری از مشکلات کشور حل می‌شد و سرانجام هم مزد این غنیمت شمردن فرصت خدمت را در کوه‌های ورزقان از امام‌رئوف(ع) دریافت کرد.
وقت را غنیمت دان آن قدر که بتوانی
حاصل از حیات ای جان این دم است تا دانی

سرزده

جریان آدرنالین، پشت درهای زایشگاه!

شهرآرا از زایشگاه بیمارستان قائم(عج) و وضعیت مادران باردار و همراهانشان گزارش می‌دهد

عکس: حدیث فقیری/شهرآرا

گزارش

لاله سادات کوثری
خبرنگار

عقربه‌های ساعت ۱۰:۳۰ صبح را نشان می‌دهد، اما در ورودی بخش زایشگاه بیمارستان قائم(عج) مشهد، آرامشی در کار نیست. جایی که قرار است نوای تولد زندگی طنین انداز شود. مادران باردار و همراهانشان با چهره‌هایی نگران، چشم انتظارند تا درهای بسته به رویشان باز شود. پشت در زایشگاه نه صندلی برای نشستن است و نه حتی فضایی برای نفس کشیدن! ازدحام جمعیت در اینجا از داستانی تلخ حکایت دارد. داستانی از کمبودها و ناهماهنگی‌ها که حالا نوید بخش ترین لحظه زندگی هر پدر و مادری را به تجربه‌ای پر از استرس تبدیل کرده است. حال و روز مادران باردار پشت در بخش زایشگاه بیمارستان‌های دولتی همین است. اما پیچیدگی این ماجرا در مشهد کمی متفاوت‌تر از سایر شهرهاست. بیمارستان‌های دولتی این شهر، علاوه بر جمعیت بومی، هر روز میزبان هزاران زائر و بیمارانی از شهرها و استان‌های مجاور هستند و این بار مضاعف، به ویژه در بخش‌های حساسی چون زایشگاه بیشتر نمایان می‌شود.
در بازدید سرزده امروز ما، گلایه‌های متفاوتی از شهروندان پشت درهای بسته زایشگاه به گوش می‌رسد «یک میلیون تومان برای لوازم مصرفی!»، «انتظار برای خالی شدن تخت!»، «هیچ همراه بیماری نمی‌تواند به داخل زایشگاه وارد شود!» و این تنها آغاز ماجراست زیرا به اذعان شهروندان، زایشگاه بیمارستان قائم(عج) تنها دوازده تخت فعال دارد. درحالی که روزانه بیش از پنجاه مادر باردار برای زایمان به اینجا مراجعه می‌کنند.

سالن انتظار روی زمین!

از در ورودی خیابان احمدآباد با کمک تابلوهای راهنما به زایشگاه می‌رسیم، جایی که حصیرها و پتوهای رنگارنگ شهروندان بر روی زمین پهن است. همراهان و خانواده‌های مادران باردار از راه دور و نزدیک آمده‌اند اینجا روی زمین بیمارستان فرش پهن کرده‌اند تا بیمارشان فرایند زایمان را طی کند. تعدادشان زیاد است. کمی آن طرف‌تر مادر بارداری با صدای بلند می‌گوید: کسی می‌داند سونوگرافی کجاست؟
با نفس‌های بریده بریده ادامه می‌دهد: به من گفته‌اند خط سفید را بگیر تا به سونوگرافی برسی. این خط سفید آن قدر کم رنگ شده است که انتهایش مشخص نیست.
پایین زایشگاه تابلوی راهنما با فلش آبی رنگ رو به بالا نصب شده است، جایی که باید دست کم بیست پله را پایین بروی تا متوجه شوی این فلش نشانگر چه مکانی است. مادر باردار ادامه می‌دهد: این فلش را هم گرفتم و بیست تا پله را پایین رفتم اما سونوگرافی را پیدا نکردم.

خطوط اشتباه راهنمای بیمار!

یکی از کارکنان زایشگاه به جمع مردم معطل بر روی زمین می‌آید و ادامه می‌دهد: «همراه چهکندی» دوباره صدا می‌زند «همراه بیمار چهکندی!» جوابی نمی‌شنود و دوباره به داخل زایشگاه می‌رود. از پله‌های زایشگاه وارد می‌شوم، خط سفید رنگی را دنبال می‌کنم که انتهایش به درهای زایشگاه می‌رسد، اما در کمال تعجب انتهای این خط درج شده است «حادتنفسی!»
ورودی زایشگاه اتاقک مربعی شکل کوچکی است که بعد از آن ورود به داخل ممنوع است. همراهان چند بیمار پشت همین درهای بسته منتظرند. نگرانی از سر و رویشان می‌بارد. خانمی که به ادعای خودش چهار روز است در همین مکان مداوم در تردد است، می‌گوید: الان که وضعیت خوب است شما دیشب اگر اینجا می‌بودید شاید بیش از پنجاه مادر باردار مراجعه داشتند.
وی ادامه می‌دهد: تخت ندارند، بیشتر مادران را به خانه‌هایشان برمی‌گردانند، خودم با همین گوش‌هایم شنیدم که به همه می‌گفتند هنوز به مرحله زایمان نرسیدی برو خانه دردهایت را بکش و در مرحله آخر بیا! جاندارید!
همراه بیمار دیگری که گویا خواهر مادر باردار است نیز جلو در می‌رود سرک می‌کشد و می‌گوید: زایمان خواهرم تمام نشد؟ جوابی نمی‌شنود و می‌گوید: از ساعت ۵ صبح خواهرم اینجاست هیچ خبری نمی‌دهند که آیا زایمان کرد یا نه. حتی نمی‌گویند حالش چطور است؟ از استرس و بی‌خبری داریم می‌میریم.

> **مدیر بیمارستان قائم(عج): ما در مجموع دوازده تخت در این قسمت موجود داریم و البته شرایط برای قرار دادن بیشتر از دوازده تخت نیز برایمان فراهم نیست**

ورود ممنوع!

آن طرف‌تر هم همراه بیمار دیگری می‌گوید: همسر من زایمان کرده، یک ساعت است به من اجازه ورود نمی‌دهند. می‌گویند ورود آقایان ممنوع است باید منتظر بمانم تا شرایط برای ورود من مهیا شود. درهای بسته باز می‌شود یکی از کارکنان زایشگاه صدا می‌زند همراهِ «حسینی» همراه بیمار از انتهای پله‌ها خودش را به پشت در می‌رساند: بله.... مادر زایمان کرده است یک لیوان یک بار مصرف بردار آب جوش از داخل فلاسک برایش بریز با نبات غلیظ کن به داخل بیا... هر چه همراه بیمار اصرار می‌کند که ممکن است با دست گرفتن لیوان آب جوش و طی این مسافت لیوان آلوده شود. فایده ندارد. اصرارش را چند بار ادامه می‌دهد: تو را به خدا اجازه دهید فلاسک را به داخل بیاورم این لیوان چای چه فایده دارد؟

۱۲ تخت برای زایمان!

گلایه‌های شهروندان از وضعیت نابسامان بیماران و همراهان مادران باردار پشت درهای زایشگاه سبب می‌شود تا در ادامه برای پیگیری ماجرا به سراغ مدیر بیمارستان قائم(عج) مشهد برویم. حسین محسن‌زاده در پاسخ به گلایه شهروندان مبنی بر تعداد تخت اندک زایشگاه این بیمارستان به گزارشگر ما می‌گوید: بیمارستان قائم(عج) مشهد یک بخش پرینا تولوژی به معنای بخش زایمان‌های پرخطر و حاملگی‌های پرخطر دارد. عمده مادران مورد هدف این بخش مادرانی هستند که یا سن بارداری پایین دارند یا با تأیید پزشکی، بارداری پرخطر داشته یا عوارض بارداری زیادی دارند.
وی در ادامه توضیح می‌دهد: از سطح استان همه این نوع بیماران عمدتا به بیمارستان قائم(عج) ارجاع می‌شوند و این در حالی است که ما در مجموع دوازده تخت در این قسمت موجود داریم و البته شرایط برای قرار دادن بیشتر از دوازده تخت هم برایمان فراهم نیست. از آنجا که زایمان جزو خدمات رایگان وزارت بهداشت و درمان است و هزینه زایمان در بخش خصوصی بالای ۳۰ تا ۴۰ میلیون تومان است، مردم عموما بیمارستان دولتی را برای به دنیا آوردن نوزاد خود انتخاب می‌کنند.

زایمان‌های پرخطر اولویت اول

مدیر بیمارستان قائم(عج) مشهد بیان می‌کند: از آنجاکه عموما مادران با زایمان پرخطر در این بخش بستری می‌شوند بنابراین ممکن است ما پذیرش کمتری از مادران را داشته باشیم. تعداد آمار زایمانی ما در شرایط معمول کمتر از بیمارستان‌هایی است که عنوان زایشگاه را دارند. به همین علت بیمارستان ما در بخش زایمان‌های پرخطر و خاص شلوغ است بدین معناکه ورودی زایمانی بیمارستان بیشتر از شرایطی است که استاندارد ما تعریف کرده است. محسن زاده اظهار می‌کند: فضای زایشگاه ما دوازده تخت LDR دارد و امکان توسعه آن هم وجود ندارد ضمن اینکه شرایط ساختمانی بخش زایشگاه هم به گونه‌ای نیست که بتوان آن را توسعه داد. با این شرایط همیشه تخت‌های زایشگاه پر است و عددی بالغ بر ۹۸ درصد ضریب اشغال تخت در این قسمت وجود دارد. وی در پاسخ به گلایه شهروندان مبنی بر اینکه مادران باردار را با شرایط درد به منزل برمی‌گردانند، می‌افزاید: در این زایشگاه اولویت اول فرایندهای زایمانی مادران، زایمان طبیعی است، بنابراین تمام شاخصه‌های فرایند طبیعی یک زایمان باید طی شده باشد به عبارتی بیمار باید به مرحله زایمان برسد. در اغلب موارد خود مادران در زایمان طبیعی صبر می‌کند تا زمان تولد نزدیک‌تر شود، اینکه کارکنان ما، بیمار نزدیک به تولد نوزادش را به منزل بفرستند اصلا مورد تأیید ما نیست. تا به حال هم هیچ‌کدام از شهروندان با چنین موضوعی به واحدهای نظارتی و حراستی ما گلایه‌ای را مطرح نکرده‌اند.

زایشگاه، سونوگرافی مخصوص دارد

مدیر بیمارستان قائم(عج) مشهد اضافه می‌کند: بیماری که هنوز مراحل کامل زایمانی را طی نکرده یا شرایطی با عنوان تهدید زایمانی ندارد به دلیل مدیریت فضا و تخت به منزل فرستاده می‌شود، اما برای این دسته از بیماران توضیح داده می‌شود در صورتی که به فلان علائم رسیدید یا حالتان بد شد حتما به بیمارستان مراجعه کنید.
محسن زاده درباره این پرسش شهروندان که چرا مکان فعلی سونوگرافی ویژه مادران باردار از مکان زایشگاه دور است بیان می‌کند: بیمارستان دو دپارتمان شامل دپارتمان رادیولوژی اورژانس و دپارتمان رادیولوژی در طبقه منهای یک دارد که تمام بیماران در حوزه‌های مختلف برای درمان سرپایی و بستری به این دو فضا مراجعه می‌کنند.
وی ادامه می‌دهد: در زایشگاه واحد سونوگرافی مستقل داریم و تمام مادران باردار برای کنترل‌های مختلف در انتهای بخش زایشگاه در همان طبقه کار خود را انجام می‌دهند. مسیر در ورودی با خط کشی مشخص است البته یک اشتباهی در اسم‌گذاری صورت گرفته بود که آن هم بعد از انتقال شما اصلاح و حذف شد. مراجعان می‌توانند از در ورودی سونوگرافی وارد شوند.

دستگاه آب جوش داریم

مدیر بیمارستان قائم(عج) مشهد در پاسخ به گلایه دیگر مبنی بر ممنوعیت بردن فلاسک آب جوش برای مادر، تأکید دارد: باید گفت زایشگاه یک محیط استریل و فرایند زایمان یک فرایند حساس است که باید با کمترین آلایندگی این فرایند انجام شود. اتاق استریل محل رفت و آمد و تردد و آوردن خوراکی نیست. ما در داخل زایشگاه یک دستگاه آب جوش و آب سرد موجود داریم که اگر نیاز باشد فرد همراه یا بیمار می‌توانند از این دستگاه آب سرد و جوش مورد نیاز خود را تأمین کنند. محسن زاده می‌گوید: اینکه در فضای زایشگاه ما یک فضای عادی مانند بخش درست کنیم خارج از استاندارد‌هاست و اگر این اتفاق بیفتد پروانه بیمارستان دچار اشکال می‌شود و این موضوع برای وزارت قابل قبول نیست.
وی در پاسخ به پرسش دیگر گزارشگر ما مبنی بر اینکه چرا باید همراهان بیمار پشت در زایشگاه در شرایط نامطلوب منتظر بمانند، توضیح می‌دهد: رو به روی در زایشگاه همراه سرای بیمارستان قرار دارد همراهان بیماران می‌توانند برای استراحت این مکان را انتخاب کنند. اینکه ما بخواهیم در کنار ورودی زایشگاه یک سالن همراه سرای دیگر ایجاد کنیم منطقی نیست در حال حاضر سه همراه سرا در بیمارستان موجود است که دو همراه سرا به صورت تفکیکی زنانه و مردانه و یکی به صورت مشترک برای استراحت خانواده‌ها در نظر گرفته شده است. مدیر بیمارستان قائم(عج) مشهد درباره این موضوع که چرا کارکنان زایشگاه از وضعیت مادر به همراه خبر نمی‌دهند نیز اذعان می‌دارد: این گلایه کمی دور از انصاف است. در بخش LDR ما، همراهان از نزدیک می‌توانند به مادر سر بزنند اما در مرحله نزدیک به زایمان یا احیانا زمانی که مادر به سزارین نیاز دارد و شرایط سخت است. در این شرایط نیز وضعیت مادر قطعا به همراه اطلاع داده می‌شود.

مامای همراه هزینه دارد

محسن زاده درباره مبالغ دریافتی از بیماران بیان می‌کند: فرایند زایمان رایگان است. هیچ هزینه‌ای برای زایمان از مادر دریافت نمی‌شود، اما قبل از اینکه بیمار به داخل بخش برود بالاخره وسایل شخصی نیاز دارد که باید برود از غرفه تهیه کند. در این میان به برخی از مادران هم گفته می‌شود که می‌توانند مامای همراه بگیرند. هر مادری بخواهد از ابتدا تا انتهای فرایند زایمانش در کنار ماما باشد، می‌تواند مامای همراه درخواست کند این ماما بر اساس دستورالعمل تعرفه خدمات دارد و ممکن است تا یک میلیون تومان تعرفه ماما باشد در عین حال اگر مادری مامای همراه نخواهد هیچ اجباری در کار نیست. بنابراین هزینه زایمان رایگان بوده و نیاز به پرداخت وجه ندارد.

۶ ماه بلاتکلیفی برای یک کانال

ذره بین

سید مهرداد امیرکلائی
خبرنگار

اهالی در خیابان شهید سلیمی در محله تلگرد ماه‌هاست با پروژه نیمه تمام کانال دست به گریبان‌اند. کانالی که قرار بود مشکل آب‌گرفتگی و جمع‌آوری آب‌های سطحی را حل کند، بیش از شش ماه است رها شده و زندگی روزمره مردم را مختل کرده است.

گلایه‌های اهالی

همین مسئله باعث شده است شهروندان این محله از شرایط موجود ناراضی باشند. یکی از اهالی می‌گوید: از فروردین تاکنون خیابان خاکی و پر از دست‌انداز مانده است. هر روز

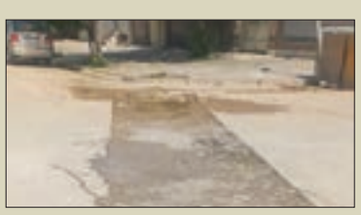

گرد و خاک داریم. یکی از کسبه نیز به تأثیر رها شدن این پروژه و کسادی کسب و کارشان اشاره می‌کند و می‌گوید: به دلیل رها شدن پروژه

عکس: شهروند

هر روز مغازه ما پر از گرد و خاک می‌شود. این موضوع باگلایه مشتریان همراه شده و حتی فروشمان کم شده است. یکی دیگر از اهالی می‌گوید: پیمانکار چند روز آمد و بعد رها کرد. هیچ‌کس هم پاسخ‌گو نیست. شهروند دیگری می‌افزاید: بارها دیده‌ایم بچه‌ها و سالمندان زمین خورده‌اند. این وضعیت واقعا خطرناک است. شهروند دیگری می‌گوید: چرا هیچ‌کس به پیمانکار تذکر نمی‌دهد؟ این پروژه باید خیلی وقت پیش تمام می‌شد.

پاسخی از شهرداری

برای بررسی موضوع به سراغ روابط عمومی منطقه ۴ شهرداری می‌رویم. این واحد با ارسال چند عکس از اجرای آسفالت در خیابان نبی‌زاده ۱۳ و خیابان سلیمی توضیح می‌دهد: پروژه کانال عسکریه به دلیل تعطیلی کارخانه آسفالت زمان بر شد، اما در اولین فرصت آسفالت ریزی و تکمیل پروژه انجام خواهد شد.

شهرآرا
۲۱۴۷
آشنبه
14
۲۳ شهریور ۱۴۰۴
۲۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۷
25 09
SHAHRARANEWS.IR

فینالیست شدن «جوان» در ثانیه پایانی

ستاره جوان مشهدی تیم ملی کشتی آزاد توانست با صعود به فینال رقابت‌های قهرمانی جهان، مدال خود را قطعی کند. احمد محمدنژاد جوان، آزادکار مشهدی وزن ۶۱کیلوگرم تیم ملی کشتی آزاد که پس از ۲۲ سال مشهد را صاحب دوبنده تیم ملی بزرگسالان کرد، در جریان رقابت‌های قهرمانی جهان در زاگرب کرواسی توانست با عبور از سد حریفانی از اکوادور، آذربایجان، اوکراین و کره شمالی به فینال این رقابت‌ها برسد. جوان که تا ۱۰ ثانیه به پایان این رقابت با نتیجه ۲ بر ۱ از حریف خود عقب بود، با کسب دو امتیاز در ثانیه‌های پایانی فینالیست شد تا امشب از ساعت ۲۰:۳۰ برای ضرب مدال طلا بر سینه‌اش به روی تشک برود.

رضا نامی، هدایت مردان بسکتبال باویلچر سه نفره ایران را بر عهده گرفت

مربی مشهدی، مربی تیم ملی شد

مربی مشهدی به عنوان سرمربی تیم ملی بسکتبال باویلچر سه نفره ایران معرفی شد. رضا نامی، قهرمان مشهدی و سابق تیم ملی بسکتبال باویلچر ایران، در مقام سرمربی تیم ملی بسکتبال سه نفره ویلچر ایران، آذرماه در مسابقات پاراآسیایی ۲۰۲۵ امارات حضور می یابد. نامی سابقه دو دوره کمک مربیگری تیم‌های ملی ایران و حضور در دو المپیک و نیز قهرمانی آسیا را در کارنامه دارد.

عکس: محسن بخشنده اشهرآرا

پس از فوتبال، فوتسال، والیبال و بسکتبال
هندبال استان هم از حضور در لیگ برتر محروم شد

ورزش پنج ستاره مشهد!

مرتضی اخوان

از زمان شروع لیگ‌های برتر رشته‌های مختلف ورزشی کشور در فصل جدید رقابتی، پنجمین ستاره خجالت‌آور بر پیشانی ورزش خراسان‌رضوی می‌نشیند. پس از آنکه مشهد و استان خراسان‌رضوی از رسیدن به لیگ‌های برتر فوتبال، فوتسال، والیبال و بسکتبال در فصل جدید بازماندند، حالا خبر می‌رسد که با وجود همه تلاش‌ها، هندبال هم نتوانسته است به لیگ برتر برسد. رقابت‌های لیگ برتر هندبال قهرمانی باشگاه‌های کشور امروز در آکادمی ملی المپیک قرعه‌کشی می‌شود و خراسان‌رضوی در این پیکارها تیمی ندارد.

حسرت تکراری

خراسان رضوی روزگاری نه چندان دور در هندبال کشور حرف های بسیاری برای گفتن داشت. این رشته ورزشی در دهه های گذشته با تیم هایی چون کارتن مشهد و سبزوار در سطح کشور آقایی می‌کرد و بسیاری هندبال خراسان رضوی را قطب هندبال کشور می دانستند. بعدتر و در دهه گذشته، مشهد و سبزوار باز هم با تیم هایی چون ثامن الحجج، رقیب اصلی دیگر قطب هندبال کشور یعنی اصفهان بودند. اما متأسفانه حالا چندسالی است که پس از نابودی تیم های خصوصی مانند ثامن الحجج و اشتادسازه، هندبال مشهد و استان از تیم داری در لیگ برتر عاجزند. خراسان رضوی پارسال تیم هندبال پیکان سبزوار را که متشکل از جمعی بازیکنان نوجوان و جوان بومی استان بود، در سوپرلیگ داشت؛ تیمی که نتوانست روی سکو برود، اما با توجه به بضاعت و داشته هایش نتایج بدی هم نگرفت و تیمی میانه نشین بود. اما درکمال تعجب، همین تیم پس از پایان فصل خیلی زود عطای کار را به لقایش بخشید و هیچ‌کس هم نپرسید چرا پیکان از تیم داری منصرف شده است! حالا تکرار اشتباهات گذشته مدیران ورزش استان سبب شده است تا حسرتی دیگر بر حسرت های هندبال استان افزوده شود؛ حسرتی که به یک فصل دیگر بدون تیم داری درخور برای هندبال خراسان رضوی انجامیده است.

نسخه اشتباهی که برگشت خورد

رئیس هیئت هندبال خراسان رضوی که تلاش های بسیاری در یکی دو ماه اخیر برای جلب نظر بخش خصوصی یا حتی دولتی برای حمایت از هندبال و تیم داری در لیگ برتر داشت، درباره این موضوع به شهرآرا ورزشی گفت: باور کنید به هر دری زدیم. حتی قرار شد نیروی زمینی راکه تیمی نظامی است، از تهران با بازیکن سربازهایش به مشهد بیاوریم تا با اضافه شدن بازیکنان خراسانی به لیگ برتر برویم؛ تیمی با حداقل هزینه ها، اما باز هم هیچ‌کس در استان به ما کمک نکرد. رضا علیزاده درحالی ازاین مسئله سخن می‌گوید که بسکتبال استان سال گذشته همین اشتباه راانجام داد و تیم رعد پدافند هوایی ارتش را به مشهد آورد، اما خروجی اش برای بسکتبال استان جز بی آبرویی نبود و امسال همان تیم از استان اصفهان در سوپرلیگ بسکتبال شرکت کرده و برای شهر مشهد هیچ نمانده است.

نامه هایی که در صندوق ماند!

رضا علیزاده از تلاش هایش و نامه نگاری با نهادهای شهری برای حمایت از تیم لیگ برتری سخن گفت. او در این باره اظهار کرد: به هر دستگاهی بگویید، روزدیم، اما دوستان حتی جواب نامه های ما را هم ندادند. ما گفتیم تیم نیروی زمینی را با بودجه حداقلی ۷-۸ میلیارد می آوریم و شما کمک کنید، اما هنوز پاسخ نامه مان را نداده‌اند. رئیس هیئت هندبال استان بیان کرد: در سبزوار هم ابتدا مسئولان شورای اسلامی این شهر به ما وعده تیم داری و حمایت دادند، اما بعد نمی دانیم چه شد که یک باره زیر حرفشان زدند.

افت هندبال ویترینی است؟

شاید یکی از سؤالات کلیدی برای علاقه مندان به هندبال استان خراسان رضوی این باشد که آیا تیم داری نکردن هندبال در رقابت های لیگ برتر، مؤید افت این رشته ورزشی در استان است یا خیر؛ سؤالی که پاسخش چندان ساده نیست.

هندبال استان در سال های اخیر همچون گذشته همواره ستارگانی را در تیم ملی داشته است. همین حالا دو هندبالیست خراسانی به اردوی تیم ملی بزرگسالان و دو نفر نیز به اردوی تیم ملی نوجوانان دعوت شده اند.

مجتبی حیدرپور، ستاره سپاهان همیشه قهرمان در لیگ برتر هندبال است و بازیکنانی چون محمدرضا اورعی هم لژیونر شده اند. با وجود این، نباید از این مسئله هم غافل شد که پس از دوری مشهد از لیگ برتر، حالا ممکن است با نابودی ویترین هندبال استان، آرام آرام بازیکن سازی و نسل پروری در هندبال رو به افول گذارد؛ به شکلی که علاقه مندان به این رشته کاهش یابد و به عنوان مثال هندبال آموزشگاه ها که در دهه ۷۰ محل ظهور ستاره های این رشته ورزشی بود، از چرخه حیات خارج شود؛ به نحوی که دیگر شاهد برگزاری این مسابقات با شور و هیجان سابقش نیستیم و شاید به همین دلیل است که شمار علاقه مندان به این رشته ورزشی روزبه روز کمتر و کمتر می شود.

نگاهی به عملکرد جودوکاران رده‌های سنی استان در تیم‌های ملی

یک برنز و هزار امید

گزارش جیبی

رقابت های جودو نوجوانان و جوانان قهرمانی آسیا در حال برگزاری است و جودوکاران مشهدی و خراسانی در تیم های ملی هر دو رده سنی حضور پررنگی دارند. این مسابقات به میزبانی شهر جاکارتا در کشور اندونزی در حال برگزاری است و مبارزات رده سنی نوجوانان دیروز به پایان رسید و از امروز مسابقات رده سنی جوانان آغاز می‌شود. کاروان مشهدی های جودو تیم ملی نوجوانان با کسب یک مدال برنز و دو عنوان پنجمی به کارش در این رقابت ها پایان داد.

یک مدال و ۲ حسرت بزرگ

محمدپوریا بنائیان، سبحان حکیمی و یاسین پرهیزگار سه جودوکار نوجوان خراسانی تیم ملی جودو ایران در رقابت های قهرمانی آسیا بودند و در پایان یک مدال برنز و دو حسرت بزرگ حاصل کار آن ها بود.

محمدپوریا بنائیان در دسته ۹۰+کیلوگرم با نمایشی قدرتمند، پس از پیروزی مقابل نماینده کره جنوبی و شکست برابر جودوکار ازبکستان، در دیدار رده‌بندی به برتری رسید و مدال برنز آسیا را بر گردن آویخت. در وزن ۶۰-کیلوگرم، یاسین پرهیزگار با شکست نماینده عربستان سعودی به جمع مدعیان راه یافت، اما در ادامه مغلوب حریفانی از ازبکستان و مغولستان شد و درنهایت در جایگاه پنجمی ایستاد. این همان اتفاقی بود که برای سبحان حکیمی در دسته ۷۳-کیلوگرم رقم خورد؛ جایی که این جودوکار مشهدی نیز با دو پیروزی ارزشمند برابر نمایندگان هند و اندونزی خوش درخشید، اما در ادامه برابر جودوکاران تاجیکستان و ازبکستان شکست خورد و عنوان پنجم آسیا را کسب کرد. کسب دو عنوان پنجمی برای جودوکاران خراسانی نشان از حسرتی بزرگ دارد. زیرا می‌توانستند با یک پیروزی به مقام سوم و مدال برنز برسند، اما بختشان برای رفتن روی سکو بد بود.

مورد عجیب بنائیان!

تیم ملی جودو جوانان ایران درحالی در آوردگاه آسیایی جاکارتا به میدان می‌رود که استان خراسان‌رضوی در این رقابت‌ها چهار نماینده دارد. در این بین محمدپوریا بنائیان که در رده سنی نوجوانان نیز به روی تاتامی رفته و مدال برنز گرفته است، شانس این را دارد تا در فاصله فقط یکی دو روز، مدال رقابت‌های جوانان آسیا را هم به دست آورد! مورد عجیبی که نشان از توانایی‌های زیاد این نوجوان آینده‌دار جودو ایران دارد. بنائیان به عبارتی الان هم برای تیم ملی نوجوانان و هم جوانان به روی تاتامی می‌رود. نکته جالب‌تر آنکه این جودوکار آینده‌دار به اردوهای تیم ملی بزرگسالان هم دعوت می‌شود و می‌تواند به‌زودی پیراهن این تیم را هم در مسابقات رسمی به تن کند.

۳ نماینده پرامید دیگر

علاوه بر بنائیان، استان خراسان‌رضوی سه نماینده دیگر نیز در تیم ملی جوانان دارد. حسین بخشی در ۷۳-کیلوگرم، متین یعقوب‌کش در ۸۱-کیلوگرم و علیرضا نیک‌سرشت در ۱۰۰-کیلوگرم در ترکیب تیم ملی حضور خواهند داشت. باید دید از میان چهار نماینده استان در این رده سنی، در آوردگاه آسیایی چند تن می‌توانند به مدال برسند.

سرخط خبرها

ندیمی، سرمربی جدید تیم فوتبال هفت نفره استان

مراسم معارفه سرمربی مشهدی تیم ملی فوتبال هفت نفره ایران برگزار شد. در مراسمی با حضور اعضای تیم فوتبال هفت نفره استان، بهرام ندیمی به عنوان سرمربی این تیم معرفی شد. با اعلام محمدمهدی آخوندی، رئیس هیئت ورزش های جانبازان و توان یابان خراسان رضوی، براساس پیشنهاد علی صانع، رئیس کمیته فوتبال هفت نفره، و نظر کمیته فنی هیئت، بهرام ندیمی که از مربیان باسابقه و فعال فوتبال است، به عنوان سرمربی جدید تیم فوتبال هفت نفره استان منصوب شد.

پایان مسابقات دوومیدانی کارکنان ادارات استان

مسابقات دوومیدانی کارکنان ادارات استان خراسان رضوی با معرفی نفرات برتر به پایان رسید. در این دوره از مسابقات در ماده پرش طول و در رده سنی کمتر از ۳۵ سال حسین لگزایی از شهرداری مشهد اول شد. در رده سنی ۳۶ تا ۴۰ سال سعید رنجبر از علوم پزشکی قهرمانی شد. در رده سنی ۴۱ تا ۴۵ سال نیز محمدرضا چین سری از شهرداری مشهد بر سکوی نخست ایستاد و در رده سنی بیش از ۴۵ سال نیز جواد حیدری از شهرداری مشهد اول شد. در ماده ۳ هزار متر و در رده های سنی مختلف حسین بصیری زاده از مقاومت سپاه مشهد، مصطفی ابراهیمی از دانشگاه فردوسی، محمود ملکی از سازمان اتوبوس رانی، جواد حیدری از شهرداری مشهد و رضا پیله‌کش از آموزش وپرورش به عناوین قهرمانی رسیدند. در ماده ۶۰ متر سرعت نیز در رده های مختلف سنی علی کاری از مقاومت سپاه مشهد، رضا قدرتی از شهرداری مشهد، هادی حسن‌زاده از علوم پزشکی و جواد ابراهیمی از علوم پزشکی مقام های اول را از آن خود کردند. در پایان این مسابقات و در مجموع تیمی نیز تیم دوومیدانی شهرداری مشهد به مقام قهرمانی رسید و تیم های علوم پزشکی و مقاومت سپاه مشهد بر سکوهای دوم و سوم ایستادند.

ورزش بانوان

سومی مشهدی‌ها در دوومیدانی بانوان

مژده رنگیان

تیم کاکتوس خراسان رضوی عنوان سومی مسابقات دوومیدانی قهرمانی باشگاه های نوجوانان و جوانان دختر کشور را کسب کرد. رقابت های دوومیدانی قهرمانی باشگاه های نوجوانان و جوانان دختر کشور با شرکت ۹۶ ورزشکار از تیم های چادرملوی اردکان، گل‌گهر سیرجان، آکادمی کاکتوس خراسان و آکادمی تهران طی دو روز در ورزشگاه آفتاب انقلاب تهران پیگیری شد و در پایان تیم چادرملوی اردکان با کسب ۵۱۷ امتیاز در دو مرحله به عنوان قهرمانی دست یافت، تیم گل‌گهر سیرجان با کسب ۳۱۵ امتیاز به مقام نایب‌قهرمانی رسید و تیم آکادمی کاکتوس خراسان نیز با کسب ۲۸۵ امتیاز سوم شد. در ۴۰۰ متر با مانع آیدا شادان از تیم آکادمی کاکتوس دوم شد. در ۱۵۰۰ متر مبینا خیاط و فرنوش چراغی هردو از آکادمی کاکتوس خراسان دوم و سوم شدند. در ۵ هزار متر سامیا احدیان و مرضیه عباسی هردو از آکادمی کاکتوس خراسان نیز دوم و سوم شدند. در پرتاب وزنه هر سه سکو به خراسانی ها رسید. ساجده سادات علوی مقدم قهرمان شد، یگانه احمدی از آکادمی کاکتوس خراسان دوم شد و وحیده حبیب‌زاده نیز از تیم خراسان به عنوان سومی رسید. در پرتاب چکش مبینا برفی از آکادمی کاکتوس خراسان سوم شد و در دو ۴ در ۴۰۰ متر امدادی نیز تیم آکادمی کاکتوس با حضور مبینا خیاط، فرنوش چراغی، مرضیه عباسی و روبیتا ربیع نایب‌قهرمان کشور شد. در ۱۰۰ متر آیدا شادان از آکادمی کاکتوس خراسان دوم شد و در ۴۰۰ متر آیناز نیازمند از آکادمی کاکتوس خراسان نیز در جایگاه دومی ایستاد. در پرتاب دیسک سانیا بهادری از تیم خراسان سوم شد و در ماده ۳ هزار متر نیز فرنوش چراغی از آکادمی کاکتوس خراسان در رده سوم جای گرفت. در ۸۰۰ متر مرضیه عباسی دوم شد. در ۴ در ۱۰۰ متر امدادی نیز تیم آکادمی کاکتوس خراسان با حضور اقلیما ابراهیمی، رومینا خدمتی، آیدا شادان و روبیتا ربیع با زمان ۵۳٫۹۲ ثانیه سوم شد. قرار است بهترین های این رقابت‌ها راهی اردوی تیم ملی شوند. جمیله سیفی نیز مربی دعوت‌شده از استان خراسان‌رضوی در دومین مرحله اردوی آماده‌سازی منتخبان دوومیدانی کمتر از هفده‌سال است که در زنجان در حال پیگیری است و در مراحل بعدی این اردو بهترین‌ها اضافه خواهند شد. همچنین در جریان برگزاری رقابت‌های مرحله پایانی، در ماده ۳ هزار متر هانیه شه‌پری از تیم چادرملوی اردکان با ثبت زمان ۹:۴۴٫۵۲ دقیقه رکورد ملی جوانان ایران را که در اختیار خودش بود، شکست. سامیا شه‌پری، دیگرنماینده تیم چادرملوی اردکان، نیز با ثبت زمان ۱۰:۰۴٫۶۳ دقیقه رکورد ملی نوجوانان این ماده را ارتقا داد. در ماده پرش ارتفاع، عسل علیقلی با عبور از مانع ۱٫۶۹ متری، رکورد باشگاهی این ماده را که پیش از این ۱٫۶۸ متر بود، جابه جا کرد. هانیه شه‌پری در ماده ۳ هزار متر با مانع با ثبت زمان ۱۰:۳۱٫۳۸ دقیقه رکورد باشگاهی این ماده را که در اختیار خودش بود، شکست.

تقویم ورزش مشهد

پیشکسوت خوش‌نام فوتبال مشهد در این روز به دنیا آمده است. دهقانی یکی از بازیکنان کلیدی سال های طلایی حضور ابومسلم و پیام در سطح اول فوتبال کشور بود. او که از اندک بازیکنان تحصیل‌کرده زمان خودش بود، سابقه کاپیتانی تیم ملی دانشجویان را هم در کارنامه دارد. دهقانی همچنین سابقه مربیگری در تیم های فوتبال پیام و سیاه جامگان و فوتسال علم‌وادب مشهد را دارد.

کاپیتان آرسنال در روز برد تیمش مصدوم شد

ستاره بازی با والنسیا نرسید

توپچی‌ها نگران اودگارد

یامال، غایب بزرگ بارسا

در جریان برد ۳بر۲ آرسنال مقابل ناتینگهام فارست، توپچی‌های لندنی با مصدومیت جدی مارتین اودگارد، کاپیتان نروژی‌شان، روبه‌رو شدند. این بازیکن نروژی دربازده دقیقه ابتدایی بازی مقابل شاگردان آنگه پوستکوگلو ازناحیه مچ پا شانه دچار مصدومیت شدید شد. اودگارد با برخورد به هم تیمی‌اش، بوروین تیمبر، آسیب دید و روی زمین افتاد. اودگارد پس ازدریافت درمان اولیه تصمیم گرفت به بازی ادامه دهد، اما پس ازمدت کوتاهی مجبور به خروج ازمیدان شد تامیکل آرتتا تصمیم به استفاده ازاتان نوانری به جای اوبگیرد. این ضربه برای اودگارد پس ازشروعی پر ازمصدومیت در این فصل رخ داد. پیش ازوقفه بازی های ملی، اودگارد ازناحیه شانه راست دچار مصدومیت شده بود که نگرانی هایی را دررابره باعث هدانسی فلیک، سرمربی بارسایی ها، پیش ازبازی شاگردانش بالانسبه به شدت به مربی تیم ملی اسپانیا بابت مصدومیت یامال انتقاد کند. فلیک در این باره گفت: ما عصبانی هستیم، چون این مراقبت از بازیکنان نیست. فکر می‌کنم تیم ملی اسپانیا تیمی عالی با بهترین بازیکنان جهان است، اما ازبازیکنانش مراقبت نکرده واین مزاناراحت می کند.

مصدومیت لامین یامال، ستاره بارسلونا، دراردوی تیم ملی اسپانیا برای کاتالان ها دردسرساز شده است واین ستاره جوان نمی تواند آبی وانا ری ها را دربازی این هفته لالیگا همراهی کند. شاگردان هانسی فلیک درحالی باید در جریان هفته چهارم لالیگا ازساعت ۲۲:۳۰ امشب در ورزشگاه یوهان کرایوف میزبان والنسیا باشند که یامال به دلیل احساس دردرناحیه کمر ومشکل جسمانی، شانس حضور در این مسابقه رااز دست داده است. این اتفاق درحالی رخ داده است که یامال پیش ازاین نیز درزمان حضور دراردوی تیم ملی اسپانیا با مشکلات کمر روبه رو بود، اما باتصمیم کادرفنی این تیم در هر دو دیدار اسپانیا برابر بلغارستان وترکیه به میدان رفت و عملکرد درخشانی هم داشت. همین مسئله هم باعث شد هانسی فلیک، سرمربی بارسایی ها، پیش ازبازی شاگردانش بالانسبه به شدت به مربی تیم ملی اسپانیا بابت مصدومیت یامال انتقاد کند. فلیک در این باره گفت: ما عصبانی هستیم، چون این مراقبت از بازیکنان نیست. فکر می‌کنم تیم ملی اسپانیا تیمی عالی با بهترین بازیکنان جهان است، اما ازبازیکنانش مراقبت نکرده واین مزاناراحت می کند.

سیتی و یونایتد در روزهای بدشان برابر هم قرار می‌گیرند

جنگ بحران زده‌ها در منچستر

علیرضا وفایی‌نیا

شهرآورد منچستری ها درحالی برگزار می شود که هر دو باشگاه بزرگ این شهر روزهای بحرانی رابتجربه می کنند و کیلومترها با دوران درخشانشان فاصله دارند. در طرف آبی شهر منچستر، به نظر می رسد پروژه بازسازی سیتی از همین حالا ازریل خارج شده است. این باشگاه با دو شکست در سه بازی ابتدایی اش، بدترین شروع خود در یک فصل رادر۲۱ سال گذشته تجربه کرده است و اگر گواردیولا نتواند خیلی زود وضعیت تیمش رابهبود دهد، امیدهای قهرمانی آن ها از همیشه کم رنگ تر خواهد شد.

دیگر منچستری لیگ جزیره هم اوضاع بهتری ندارد. یک شکست، یک تساوی و یک برد در سه مسابقه ابتدایی لیگ درکنار حذف ناباورانه مقابل گرینسبی دسته چهارمی در جام اتحادیه، امید هواداران برای تحول تیمشان زیر نظر روبن آموریم راکمتر از همیشه کرده است و این مربی پرتغالی اگر می خواهد به کابوس سرمربیان یک دهه گذشته شیاطین سرخ دچار نشود، باید روند نتایج تیمش را تغییر دهد

مرموش هم ازدسترس خارج شد

حال وهوای ورزشگاه اتحاد پیش ازاولین بازی خانگی منچسترسیتی دراین فصل، بسیار امیدوارانه بود. پس ازپیروزی قاطع ۴بر۰ مقابل ولوز در هفته نخست و هیجان درباره خریدهای جدید، خوش بینی سیتیزن ها بیشتر هم شد. درایندای فصل به نظر می رسید عملیات بازیس گیری عنوان قهرمانی به خوبی به طور کامل آغاز شده است، اما آنچه در ادامه اتفاق افتاد، نه تنها این حس مثبت را ازبین برد، بلکه تیم گواردیولا را ازمسیر اصلی خود خارج کرد. شکست برابر تاتنهام و برایتون، سیتی راشش امتیاز ازلیورپول عقب انداخته است واغراق نیست اگر بگوییم که امیدهای قهرمانی آن ها خیلی زود به خطر افتاده است.

اوضاع برای گواردیولا نسبت به پیش ازتعطیلات فیفادی بدتر هم شده است. عمر مرموش، ستاره مصری این تیم، در جریان حضورش در بازی های تیم ملی کشورش مصدوم شده و به دو مصدوم قبلی این تیم، یعنی رایان چرکی ورایان آیت نوری اضافه شده است. بااین حال، مشکلات سیتی فراتر ازمصدومیت هاست. بزرگ ترین نگرانی این است که آن ها ازتیمی که فصل گذشته بدترین فصل خود رابا هدایت گواردیولا پشت سرگذاشت، قوی تر به نظر نمی رسند.

مسیر بردد‌ر‌ست تکامل سیتیزن ها

سیتی درمیانه یک تکامل عجیب است. آن ها تقریبا نیمی ازبازیکنان کلیدی خود راکه در سال ۲۰۲۳ با آن ها سه گانه رابه دست آوردند، پس ازجدایی ایلکای گوندوگان، مانوئل آکانجی وادرسون در روزپایانی نقل وانتقالات، ازدست داده اند، مدت کوتاهی پس ازجدایی قرضی جک گریلیش به اورتون وپایان دادن به حضور ده ساله کوین دی بروینه دراین باشگاه که پر ازحاشیه بود. سیتیزن ها ۲۴۴ میلیون دلار برای شش خرید جدید درتابستان هزینه کردند، درحالی که درنقل وانتقالات زمستان گذشته نیز همین مبلغ رابرخرج کرده بودند. بااین حال، جذب بازیکنان جدید در دو پنجره نقل وانتقالات گذشته، تیم رابه طور درخورتوجهی تقویت نکرده است. سه نفراز هفت بازیکن جدید سیتی درروزبان هستند، درحالی که سورنیبان مستقیم به صورت قرضی به میدان‌بورو رفته است.

تنها خریدی که تاکنون در فصل لیگ برتر تأثیر زیادی داشته، لیجانی رندر است که اولین بازی خود رابرابر وولوز به طور خیره‌کننده‌ای انجام داد. آیت نوری در نیمه اول بازی مقابل تاتنهام مصدوم شد. او در بازی مقابل برایتون به میادین بازگشت، اما مصدومیت دیگری دارد و در بازی مقابل یونایتد درد‌سترس نخواهد بود. در همین حال، چرکی نیز در بازی مقابل تاتنهام در چهار مصدومیت شد وتا اواسط اکتبر بازنخواهدگشت. ازنیچ خرید جدید زمستان گذشته هم فقط مرموش واقعا درخشیده است. به جز او، ویتور ریس فصل گذشته به ندرت بازی کرده به صورت قرضی به تیم های دیگر فرستاده شده است، درحالی که عبدالقدیر خوسانوف شروع پرنوسانی درلیگ برتر داشته است. گواردیولا پیش ازبازی با یونایتد در این باره گفت: وقتی در چهارپنج ماه ۱۰بازیکن عوض می کنید، همه چیز باید تثبیت، اصلاح و منسجم شود. هنوز کارهای خوب زیادی انجام می دهیم، اما باید ازآنچه بودیم باثبات تر باشیم وگام به گام به آن می رسیم.

آخرین امیدهای شیاطین به آموریم

شیاطین سرخ هم درآستانه حضور در خانه رقیب همشهری، وضاع چندان بهتری نسبت به سیتیزن ها ندارند و رؤیای هواداران شان برای بازگشت به روزهای باشکوه باهدایت آموریم درحال رنگ باختن است. آن ها از سه بازی خود در لیگ فقط چهار امتیاز دشت کرده اند و در جام اتحادیه هم به دست حریفی دسته چهارمی حذف شدند.

غیبت یونایتد در فوتبال اروپا و خروج زودهنگامش از جام اتحادیه به این معنی است که آموریم زمان بیشتری برای آماده سازی بازیکنانش در زمین تمرین و ارزیابی صحیح چگونگی آماده سازی نهایی تیمش برای لیگ جزیره خواهد داشت. بااین حال، دروضعیتی که یونایتد به دنبال شروعی قدرتمند در فصل جدید است، او باید تغییرات واضحی را در نظر بگیرد. البته آموریم برای جدال برابر سیتی سه مصدوم مهم در فهرست دارد و یونایتد نمی تواند ازمیسون مونت، متئوس کنیا ودیگو دالو برابر حریف همشهری استفاده کند.

ترس یونایتدی ها ازدروازه بان خودی

بسیاری ازهواداران یونایتد ازاینکه بزرگ ترین خرید تابستانی آن ها، یعنی بنجامین سسنکو، تاکنون در هیچ یک ازسه بازی لیگ درترکیب اصلی نبوده است، گیج شده اند. بااین حال، هیچ بهانه ای برای استفاده نکردن ازاین بازیکن ۱۰۰میلیون دلاری برابر سیتی وجود ندارد. سرعت و قدرت بسسکو می تواند به یونایتد کمک کند تا باتوجه به وضعیت شکننده سیتی، به این تیم ضربه بزند و فضای درخشش بیشتری رابرای برایان امبومو وبرونو فرناندز فراهم کند. البته مشکل اصلی آموریم برای این بازی به خط دروازه برمی گردد؛ جایی که پس ازخروج آندره اونانا ازیونایتد، حالا آموریم برابر سیتی دوباره باید آلتای بایندیر را در دروازه تیمش قرار دهد.

سنه لامنس درآخرین روزهای پنجره نقل وانتقالات تابستانی جذب شد و دربیست وسه سالگی به عنوان گزینه ای بلندمدت برای شماره یک یونایتد در نظر گرفته می شود، اما او همچنان درحال سازگاری با وضعیت فوتبال انگلیس است و همین باعث شده است یونایتد تصمیم به استفاده ازبایندیر درترکیب اصلی بگیرد. بایندیر مقصر دوگل ازچهار گلی بوده که یونایتد تاکنون در این فصل درلیگ دریافت کرده و همین موضوع هواداران یونایتد رانگران وضعیت دروازه تیمشان برابر سیتیزن ها کرده است.

سرخ پوشان با مدافع بلژیکی وارد مذاکره شدند

ثبت قرارداد ستاره پرتغالی با سپاهان پیچ خورد

دنابر، گزینه تازه پرسپولیس

فیفا علیه آلوز

باشگاه پرسپولیس در حال مذاکره با جیسون دنابر، مدافع سابق منچستریتی، است. پرسپولیس با دو فهرست خالی در فهرست بزرگ سالان وارد بازار آزاد نقل وانتقالات شده و در تلاش است تا یک مدافع و یک مهاجم رابه خدمت بگیرد. در همین زمینه پرسپولیس مذاکراتی با یک مدافع بلژیکی انجام داده که ممکن است به جذب این بازیکن منجر شود. دنابر مدافع وسط سی ساله اسبق منچستریتی است که چهار فصل بااین تیم قرارداد داشت، اما به صورت قرضی درگالاتاسرای، لیون، سلتیک و ساندرلند به میدان رفت واکنون جدیدترین گزینه سرخ پوشان است. او باپرچسب ۲میلیون دلاری خود، مدافعی ارزشمند محسوب می شود که البته در چهار فصل گذشته درحاشیه خلیج فارس حضور داشته و پیراهن شباب الاهلی والفتح رابرتن کرده است. نکته مهم اینکه جیسون در بست دفاع وسط به صورت تخصصی بازی کرده است، اما می تواند به عنوان مدافع کناری هم برای تیمش بازی کند. او جدایی ازلیگ عربستان بازیکن آزاد شده است. باشگاه پرسپولیس درحال مذاکره بااین بازیکن است واحتمال دارد درروزهای آینده مدافع سی ساله بلژیکی به جمع شاگردان وحید هاشمیان ملحق شود.

فیفا بادرخواست ریکاردو آلوز برای ثبت قرارداد دش باباشگاه سپاهان مخالفت کرد. آلوز درحالی در روزهای پایانی نقل وانتقالات به سپاهان پیوست که تراکتور مدعی بود این بازیکن قرارداد ش رابااین باشگاه فسخ نکرده است وسه سال دیگر با سرخ پوشان تبریزی قرارداد دارد. در مقابل، سپاهانی ها نیز تأکید داشتند که فسخ قرارداد آلوز کاملا قانونی بوده است وآن ها هیچ اقدامی خلاف مقررات انجام نداده اند. آلوز بارسال نامه ای به فیفا، درخواست کرد که قرارداد ش باباشگاه جدیدش به صورت موقت ثبت شود تامجوز بازی درترکیب طلایی پوشان رادریافت کند، اما این درخواست بامخالفت روبه رو شد. بااین حال، باشگاه اصفهانی هنوز این فرصت رادارد تاپیش ازسپری نهایی، با توافق مالی باتراکتور پرونده را خاتمه دهد و ازچیمه های احتمالی درامان بماند وبتواند ازنیم فصل آلوز رابه زمین بفرستد. نکته مهم اینجاست که پیوستن آلوز به سپاهان درحالی شکل گرفت که مالک تراکتور اعلام کرده بود قرارداد این بازیکن همچنان معتبر است و هر تیمی که خواهان به خدمت گرفتن او باشد، باید باتراکتور وارد مذاکره شود.

علی رضوی

دادگاه عالی ورزش با درخواست علیرضا بیرانوند برای توقف دوره محرومیت او تاتعیین تکلیف نهایی پرونده‌اش در CAS موافقت کرد تا آتش این پرونده جنجالی دوباره شعله‌ور شود.

بیرانوند در یکی از پرونده‌های جنجالی تاریخ فوتبال ایران، با حکم چماره‌ای محرومیت روبه رو شد؛ حکمی که در مرحله اول از سوی کمیته تعیین‌وضعیت به صورت محرومیت ۵ هفته‌ای صادر شد. پس ازگذشت حدود چهارصد روز، رأی جدید پرونده ازسوی کمیته استیناف صادر شد و محرومیت بیرانوند از تحلیل‌گری فوتبال انگلیس پیشنهاد داده‌اند کاوتنری به بازار بازیکنان آزاد رجوع کند. یکی ازگزینه های اصلی دراین فهرست جهانبخش درحاشیه گذاشته شده است و بیرانوند از سوی کمیته استیناف صادر شد و محرومیت بیرانوند از حالت تعلیقی به حالت اجرایی درآمد و همین مسئله باعث شد تا اولین بازی فصل جدید که مسابقه سوپرجام بین تراکتور و استقلال بود، دوره محرومیت این دروازه‌بان آغاز شود.

بیرانوند هم‌زمان با آغاز محرومیتش درخواست رسیدگی بیشتر به پرونده را به دادگاه عالی ورزش برد و دفاعیه‌ای تنظیم کرد تا بتواند دوره محرومیت خود را متوقف کند. سرانجام پس ازکشمکش‌های به‌وجودآمده و درحالی‌که حدود یک‌ماه از دوره محرومیت او تا تعیین تکلیف نهایی پرونده‌اش در CAS موافقت کرد تا آتش این پرونده جنجالی دوباره شعله‌ور شود.

جهانبخش منتظر چراغ سبز لمپارد

فرانک لمپارد، سرمربی کاوتنری سیتی، برای تقویت ترکیب این تیم جذب علیرضا جهانبخش، بازیکن فصل گذشته هیرفنبر، را زیر نظر دارد. لمپارد بارها بر ضرورت جذب یک وینگر تأکید کرده بود؛ موضوعی که هنوز محقق نشده است. در این وضعیت، تحلیلگران فوتبال انگلیس پیشنهاد داده‌اند کاوتنری به بازار بازیکنان آزاد رجوع کند. یکی ازگزینه های اصلی دراین فهرست جهانبخش خواهد بود. با جدایی ازلیگ عربستان بازیکن آزاد شده است. باشگاه پرسپولیس درحال مذاکره بااین بازیکن است واحتمال دارد درروزهای آینده مدافع سی ساله بلژیکی به جمع شاگردان وحید هاشمیان ملحق شود.

دادگاه عالی ورزش محرومیت دروازه‌بان تراکتور را تعلیق کرد

بیرانوند فعلا آزاد است!

آغاز رقابت‌ها، تحول تازه‌ای در روند پرونده رخ داده است و بیرانوند دست‌کم تا زمان اعلام رأی نهایی دادگاه عالی ورزش، می‌تواند به چارچوب دروازه قرمزهای تبریزی برگردد.

رئیس بخش داوری تجدیدنظر دادگاه حکمیت ورزش در نامه‌ای خطاب به فدراسیون فوتبال ایران اعلام کرد که درخواست وکیل بیرانوند برای تعلیق محرومیت این بازیکن پذیرفته شده است. بر همین اساس، این مرجع بین‌المللی با ارسال نامه‌ای رسمی، توقف اجرای حکم رابه فدراسیون ابلاغ کرد. این تصمیم به معنای بازگشت بیرانوند به میادین تا زمان رسیدگی نهایی به پرونده است و می‌تواند تأثیر زیادی بر وضعیت تراکتور در ادامه فصل داشته باشد. توقف محرومیت او نه‌تنها برای باشگاه تبریزی خبری بزرگ به شمار می‌رود، بلکه برای فوتبال ایران نیز از نظر حقوقی اهمیت ویژه‌ای دارد. نکته جالب اینکه نقش هوشنگ نصیرزاده نیز در این ماجرا بسیار پررنگ بوده است. او با تنظیم و ارائه لایحه دفاعی در دادگاه حکمیت ورزش، حکم تعلیق محرومیت بیرانوند را به دست آورد.

● بیرو آماده دیدار آسیایی تراکتور می‌شود

بیرانوند باتوجه به دستور موقت صادرشده، از دیدار بعدی تراکتور که سه‌شنبه، بیست‌وپنجم شهریور، برابر شباب الاهلی امارات برگزار خواهد شد، می‌تواند در ترکیب تراکتور حضور داشته باشد و مدیرعاملی برای حضور او در ترکیب سرخ‌پوشان تبریزی وجود ندارد.

البته قبول درخواست بیرانوند برای تعلیق حکمش نشان می دهد که از نظر دادگاه عالی ورزش، این بازیکن شانس بیشتری برای برگشتن به زمین مسابقه دارد. درکل، یکی ازشروط دادگاه عالی ورزش برای صدور دستور موقت تعلیق حکم، رسیدن به این مسئله است که درخواست دهنده شانس پیروزی در پرونده‌اش را داشته باشد. این مسئله نشان می‌دهد حق با کسانی بوده است که می‌گفتند هرد و طرف شانس پیروزی در پرونده را دارند. با این دستور موقت، شاید رأی کامل برگردد به سود بیرانوند صادر شود؛ موضوعی که اگر به حقیقت بپیوندد، بردی بزرگ برای این دروازه‌بان و همچنین باشگاه تراکتور به شمار می‌رود. در طرف دیگر ماجرا و در صورت شکست بیرانوند در پرونده، احتمال دارد که حضور او در جام جهانی ۲۰۲۶ به خطر بیفتد. زیرا با توجه به روند فرسایشی رسیدگی به پرونده در جریان برد این هفته تراکتور برابر آلومینیوم هم به میدان رفت، اما پس ازفقط یک بازی این دروازه‌بان برای تیم تبریزی و باگذشت سه هفته از پس ازصدور رأی CAS بگذارند.

فوتبال جهان

هشدار آنچلوتی به نیمار

کارلو آنچلوتی، سرمربی تیم ملی برزیل، به نیمار هشدار داد که باید برای حضور در فهرست این تیم در جام جهانی ۲۰۲۶ در بهترین وضعیت بدنی باشد. نیمار یکی ازچندین نام بزرگ بود که ازآخرین فهرست تیم ملی برزیل برای دور اخیر مسابقات انتخابی جام جهانی کنار گذاشته شد. حالا آنچلوتی به نیمار هشدار داده که ممکن است ازفهرست نهایی برزیل برای جام جهانی هم کنار گذاشته شود و انتخاب او به وضعیت بدنی اش بستگی خواهد داشت.

شوک رودیگر به رئال

آنتونیو رودیگر، مدافع آلمانی رئال مادرید، به دلیل پارگی شدید عضله ران چپ درتمرین پیش ازبازی شب گذشته تیمش برابر رئال سوسیداد، ۱۲تا۱۶هفته از مهلت دو خواهد بود. بااین اتفاق، حالا رئال مادرید دو تاسه ماه یکی ازمدافعان میانی کلیدی اش رازدست خواهد داد. اد میلیتائو داوید آلابا نیز باوجود پشت سرگذاشتن مصدومیت های طولانی به وضعیت ایده آل نرسیده اند واکنون دین هویسن وراتول آنسستیو گزینه های رئال درقلب دفاع هستند.

لیائو، غایب میلان برابر بولونیا

سالواتوره بالزاگی، سرمربی میلان، تأیید کرد که رافائل لیائو به دلیل مصدومیت دربازی حساس امروز درسری آمقابل بولونیا غایب خواهد بود و ممکن است این ملی پوش برنغالی بازی های بیشتری را نیزازدست بدهد. لیائو چند هفته پیش به عنوان بازیکن اصلی درلیگ دربرابر ورزسلاو درمسابقات گروهی لیگ اروپا بالیبل میلان و یاری به میدان آمد و گل اول بازی رابه تیم رساند، اما اندکی پس ازآن به دلیل مصدومیت مجبور به ترک زمین شد.

فوتبال ایران

شوک آسیایی ترابی به تراکتور

مهدی ترابی به دلیل مصدومیت در دیدار آسیایی تراکتور برابر شباب الاهلی حضور نخواهد داشت. ترابی پس ازآسیب دیدگی همسترینگ در دیدار قرمزهای تبریزی باآلومینیوم اراک، نیازمند۱۰تا۱۴روز استراحت وطی کردن روند درمانی است. به این ترتیب، این بازیکن بازی اول تیمش در لیگ نخبگان آسیا راکه قرار است سه شنبه این هفته در خانه شباب الاهلی برگزار شود، ازدست خواهد داد.

دبل طارمی برای المپیاکوس

مهدی طارمی توانست در نخستین بازی برای تیم جدیدش درخشان ظاهر شود. در ادامه دیدارهای هفته سوم سوپرلیگ یونان، المپیاکوس که طارمی را در اختیار دارد، ۵بر۰ پاناسارایکوس را شکست داد. مهدی طارمی که در دقیقه۶۹ به عنوان بازیکن تعویضی به میدان آمد، علاوه بر گرفتن یک پنالتی، موفق به گل زنی شد و دوبار دروازه حریف را در دقایق ۸۸ و ۹۳ بارکرد. البته پنالتی‌ای که طارمی گرفت، توسط هم تیمی اش از دست رفت و دروازه‌بان آن را مهار کرد.

جهانبخش منتظر چراغ سبز لمپارد

فرانک لمپارد، سرمربی کاوتنری سیتی، برای تقویت ترکیب این تیم جذب علیرضا جهانبخش، بازیکن فصل گذشته هیرفنبر، را زیر نظر دارد. لمپارد بارها بر ضرورت جذب یک وینگر تأکید کرده بود؛ موضوعی که هنوز محقق نشده است. در این وضعیت، تحلیلگران فوتبال انگلیس پیشنهاد داده‌اند کاوتنری به بازار بازیکنان آزاد رجوع کند. یکی ازگزینه های اصلی دراین فهرست جهانبخش خواهد بود. با جدایی ازلیگ عربستان بازیکن آزاد شده است. باشگاه پرسپولیس درحال مذاکره بااین بازیکن است واحتمال دارد درروزهای آینده مدافع سی ساله بلژیکی به جمع شاگردان وحید هاشمیان ملحق شود.

درباره باخت استقلال پرستاره به آبی‌های بی‌ادعا

ساپینتو به زمین سفت رسید

اولین باخت استقلال در لیگ بیست‌وپنجم در اهواز مقابل استقلال خوزستان رقم خورد تا اهوازان این تیم که روزهای گذشته در راه خریدهای رنگارنگ ونامدار تیرماهش امیدوار بودند، باشوکی عجیب روبه‌رو شوند.

استقلالی ها پس ازآنکه برد در مسابقه سوپرجام را با باخت عوض کردند ومغلوب تراکتور شدند، شروع خوبی در لیگ بیست‌وپنجم داشتند و موفق شدند بردی اتفاقی برابر تراکتور به‌دست آورند تا خیلی زود نگاه‌ها به استقلال رنگارنگ ساپینتو مثبت شود، آن هم درحالی که پس از جذب ستاره‌های پرآوازه‌ای مانند رامین رضاییان، بابر، سالومون رونون و... ویژه عملکرد آبی‌پوشان بایتخت زیر ذره‌بین قرار گرفت و بیش ازپیش از استقلال به عنوان مدعی جدی کسب عنوان قهرمانی لیگ بیست‌وپنجم یاد می‌شود.

آبی‌پوشان در دیدار هفته دوم نیز با دو باخت آهن، عملکرد پرنوسانی داشتند و در واپسین لحظات بازی از شکست گریختند و توانستند گل سوم را بزنند تا در لیگ بیست‌وپنجم بدون باخت بمانند. شاید بدین‌ترین هواداران استقلال هم تصور نمی‌کرد که باتوجه به بنیه فنی آبی‌پوشان بایتخت در فاز دفاعی با این سطح از بی‌ثباتی روبه‌رو شوند. اولین شکست آبی‌ها در لیگ بیست‌وپنجم اگر باشد می‌توان گفت که بهترین اتفاق ممکن برای تیم ساپینتو رقم خورده است. او در بازی مقابل پرسپولیس با دو باخت و یک تساوی از سه بازی ابتدایی لیگ در کنار حذف ناباورانه مقابل گرینسبی دسته چهارمی در جام اتحادیه، امید هواداران برای تحول تیمشان زیر نظر روبن آموریم را کمتر از همیشه کرده است و این مربی پرتغالی اگر می‌خواهد به کابوس سرمربیان یک دهه گذشته شیاطین سرخ دچار نشود، باید روند نتایج تیمش را تغییر دهد

● هراس فیفادی در جان آبی‌ها

آبی پوشان تهرانی برابر حریف خوزستانی شان مالکیتی ۵۸ درصدی بر توپ داشتند و ۲۴شوت را روانه دروازه حریف کردند که چهار ضربه شان در چارچوب بود، اما از ثبت گل خبری نشد و با وجود امید گل ۱/۷۵، دروازه استقلال خوزستان فرونهریخت. اینکه از ۲۴ شوت شاگردان ساپینتو فقط چهار ضربه در چارچوب بوده است، بی‌دقتی و ناهماهنگی آبی پوشان یا بدیگرگ رانشان می‌دهد، شاید همین موضوع باعث شود قضاوت درباره فرجام استقلال این فصل رابا عجله بیندیازد؛ هرچند که پنج امتیاز ازدست‌رفته در دو بازی گذشته می‌تواند در ادامه راه یقه‌گیر آبی‌ها شود.

ساپینتو به‌وضوح طی باید بازیکنان ذخیره و چهره‌هایی را که به اردوی ملی دعوت نمی‌شوند، به سطح بازیکنان طرازاول تیمش نزدیک کند. زیرا فصل منتهی به جام جهانی است و چهار فیفادی دیگر در پیش خواهد بود و این فیفادی ها می‌تواند به ضرر استقلال تمام شود. اتفاق جالب آنکه بدون‌تردید زارزو در راه بازگشت ازتیم ملی به اردوی استقلال آن قدر طولانی بود که او حتی به عنوان یار همراه هم به اردوی آبی پوشان اضافه نشد و باسر آسانی هم پای پروازبه اهواز به اردوی آبی‌ها ملحق شد تا بیش ازپیش پیچیدگی کار ساپینتو برای چینش ترکیب تیمش در بازی گذشته عیان شود.

البته استقلال حتی در غیاب بازیکنان ملی پوش خود هم بازیکنان خوبی در اختیار داشت و ترکیب آبی‌ها از سطح کیفی بیشتری نسبت به استقلال خوزستان برخوردار بود. در چنین وضعیتی، نمی‌توان روی عملکرد ضعیف برخی بازیکنان استقلال چشم بست و صفر تا صد علت باخت آبی‌پوشان در اهواز را پای فیفادی نوشت. همچنین در این شکست، ریکارد و ساپینتو، سرمربی پرتغالی آن‌ها، نقش پررنگی دارد، اما در این بین، نادیده‌گرفتن تأثیر فیفادی بر عملکرد نامطلوب استقلالی‌ها برابر حریف هم‌نامشان هم عادلانه نیست.

● تغییر الگوی خرید یونایتدی‌ها

جنین‌روندی نشان می دهد تیم‌های بوندس‌لیگا و لیگ یک فرانسه برای برگردن جای خالی ستارگان خود، به سراغ بازیکنانی در لیگ برترمی‌روند که بی‌شک مستعد هستند، اما در میان انبوه ستاره‌های این لیگ، فرصتی برای عرض‌اندام ندارند. برای مثال، چلسی باشگاهی است که بی‌وقفه بازیکن می‌خرد، بدون آنکه توان استفاده از همه آن‌ها را داشته باشد. همین آنفلسنیو که راهی دورتموند شده، یک مداقع بیست ساله آرژانتینی است که با ۱۴میلیون پوند ازبوکاجونیورز به چلسی پیوست و بلافاصله به بوکا قرض داده شد. در ژانویه ۲۰۲۵، آنفلسنیو به چلسی برگشت، اما فقط یک بار برای این تیم به میدان رفت و خیلی سریع بی‌برد که جایگاهی در چلسی ندارد.

ژاوی سیمونز به تاتنهام با ۵۲میلیون یورو از لایپزیش ازجمله این انتقال‌های بزرگ بود. ازطرف دیگر، بوندس‌لیگا به مسیر فرار بازیکنان مازاد لیگ برتر انگلیس تبدیل شده است. انتقال کارنی چوکوئومکا وآرون آنسلمینو به دورتموند، ازمثال‌های مربوط به این موضوع است.

● تغییر الگوی خرید بوندس‌لیگا

جنین‌روندی نشان می دهد تیم‌های بوندس‌لیگا و لیگ یک فرانسه برای برگردن جای خالی ستارگان خود، به سراغ بازیکنانی در لیگ برترمی‌روند که بی‌شک مستعد هستند، اما در میان انبوه ستاره‌های این لیگ، فرصتی برای عرض‌اندام ندارند. برای مثال، چلسی باشگاهی است که بی‌وقفه بازیکن می‌خرد، بدون آنکه توان استفاده از همه آن‌ها را داشته باشد. همین آنفلسنیو که راهی دورتموند شده، یک مداقع بیست ساله آرژانتینی است که با ۱۴میلیون پوند ازبوکاجونیورز به چلسی پیوست و بلافاصله به بوکا قرض داده شد. در ژانویه ۲۰۲۵، آنفلسنیو به چلسی برگشت، اما فقط یک بار برای این تیم به میدان رفت و خیلی سریع بی‌برد که جایگاهی در چلسی ندارد.

● بایرن هم وارد بازی شد

معمولا باشگاه‌های بوندس‌لیگایی برای جذب استعداد و بازیکن آینده‌دار به فرانسه و حتی شمال اروپا می‌روند؛ به‌خصوص آکادمی‌های پاری‌سن‌ژرمن و رن سال‌هاست که فوتبال آلمان را تغذیه می‌کنند، اما تلاش برای جذب بازیکنان لیگ برتری، رویکردی رایج‌تر در میان باشگاه‌های بزرگ فوتبال آلمان در سال‌های اینده خواهد شد. حتی بایرن مونیخ هم نگاهش برای تقویت تیم را به لیگ برتر انگلیس معطوف کرده است و این فقط شامل خرید ستاره‌ای ثابت شده مثل لوئیز دیاز ۶۰میلیون یورو‌ی نمی‌شود.

بایرن هم آماده است تا برای جذب مداقع بیست ساله آرژانتینی که با ۱۴میلیون یورو از بوکاجونیورز به چلسی پیوست و بلافاصله به بوکا قرض داده شد، ۷۰میلیون یورو پرداخت کند. این مبلغ برای بایرن که به‌دنبال جایگزینی برای دیوید آلابا است، مبلغ زیادی نیست.

فوتبال ایران

شوک آسیایی ترابی به تراکتور

مهدی ترابی به دلیل مصدومیت در دیدار آسیایی تراکتور برابر شباب الاهلی حضور نخواهد داشت. ترابی پس ازآسیب دیدگی همسترینگ در دیدار قرمزهای تبریزی باآلومینیوم اراک، نیازمند۱۰تا۱۴روز استراحت وطی کردن روند درمانی است. به این ترتیب، این بازیکن بازی اول تیمش در لیگ نخبگان آسیا راکه قرار است سه شنبه این هفته در خانه شباب الاهلی برگزار شود، ازدست خواهد داد.

دبل طارمی برای المپیاکوس

مهدی طارمی توانست در نخستین بازی برای تیم جدیدش درخشان ظاهر شود. در ادامه دیدارهای هفته سوم سوپرلیگ یونان، المپیاکوس که طارمی را در اختیار دارد، ۵بر۰ پاناسارایکوس را شکست داد. مهدی طارمی که در دقیقه۶۹ به عنوان بازیکن تعویضی به میدان آمد، علاوه بر گرفتن یک پنالتی، موفق به گل زنی شد و دوبار دروازه حریف را در دقایق ۸۸ و ۹۳ بارکرد. البته پنالتی‌ای که طارمی گرفت، توسط هم تیمی اش از دست رفت و دروازه‌بان آن را مهار کرد.

جهانبخش منتظر چراغ سبز لمپارد

فرانک لمپارد، سرمربی کاوتنری سیتی، برای تقویت ترکیب این تیم جذب علیرضا جهانبخش، بازیکن فصل گذشته هیرفنبر، را زیر نظر دارد. لمپارد بارها بر ضرورت جذب یک وینگر تأکید کرده بود؛ موضوعی که هنوز محقق نشده است. در این وضعیت، تحلیلگران فوتبال انگلیس پیشنهاد داده‌اند کاوتنری به بازار بازیکنان آزاد رجوع کند. یکی ازگزینه های اصلی دراین فهرست جهانبخش خواهد بود. با جدایی ازلیگ عربستان بازیکن آزاد شده است. باشگاه پرسپولیس درحال مذاکره بااین بازیکن است واحتمال دارد درروزهای آینده مدافع سی ساله بلژیکی به جمع شاگردان وحید هاشمیان ملحق شود.

ستاره‌ها از فوتبال آلمان به انگلیس و مازادها به سرزمین ژرمن‌ها می‌روند

تعامل عجیب بوندس‌لیگا و لیگ جزیره

فوتبال باشگاهی آلمان در فصل های گذشته به مقصدی محبوب برای بازیکنانی تبدیل شده است که در لیگ برتر انگلیس دیگر کسی آن ها را نمی خواهد و در طرف مقابل، شاهد سرعت‌گرفتن کوچ ستاره‌های آینده‌دار فوتبال باشگاهی آلمان به لیگ جزیره هستیم.

دو هفته پیش بود که پنجره نقل وانتقالات تابستانی ۲۰۲۵ با تکرار الگوهایی آشنا بسته شد. یکی ازاین الگوها، مراجعه باشگاه‌های لیگ برتر انگلیس به بوندس‌لیگا برای خرید ستاره‌های جدید بود. انتقال فلوریس ویرتز به لیورپول با ۱۱۶میلیون یورو از باریلوکوزن، پیوستن هوگو اکیتیکه به لیورپول از اینتراخت فرانکفورت با ۷۹میلیون یورو، پایان جست‌وجوی نیوکسل برای جذب مهاجم با خرید ۶۵میلیون یورویی نیک ولتماده از اشتوتگارت، منتقل شدن بنیامین سسنکو به منچستریونایتد در ازای ۷۲میلیون یورو از لایپزیش و انتقال

تیم فوتبال پرسپولیس دیروز در هفته سوم لیگ برتر فوتبال در تهران با فولاد خوزستان ابرا مساوی کرد. در روزی که همه چیز تحت تأثیر تقابل وحید امیری با تیم سابقش بود، هافبک خوش اخلاق فوتبال کشورمان در ابتدای بازی به سراغ وحید هاشمیان و نیمکت ذخیره‌های فرمزیوشان تهرانی ر

خبر روز

سید جان ۶ بیمار را نجات داد

بخشنده| وقتی جواب آزمایش‌های پزشکی یک جوان دوباره اعلام شد، پزشکان بیمارستان شهید هاشمی‌نژاد از مرگ مغزی بیمار چهل‌وپنج ساله خود مطمئن شدند. تیم درمانی آزمایش‌های پزشکی را برای خانواده سید مهدی موسوی‌نژاد نائینی تفسیر کرد و به آن‌ها اطمینان داد که دیگر امکان بازگشت سید مهدی به زندگی وجود ندارد. علاوه بر این خبر تلخ، پزشکان یک پیشنهاد دلگرم‌کننده هم برای خانواده موسوی‌نژاد داشتند؛ پیشنهادی که این خانواده سوگوار با پذیرفتن آن، زمینه‌ساز نجات جان شش بیمار نیازمند به اهدای عضو شدند. با اعلام رضایت این خانواده، پیکر موسوی‌نژاد به بیمارستان تخصصی منتصریه منتقل شد. با فراهم‌شدن مقدمات، موسوی‌نژاد به اتاق عمل رفت؛ جایی که درگام نخست، پزشکان دو کلیه او را به دو بیمار چهل‌وهفت و چهل‌وهشت ساله پیوند زدند. پس از عمل موفقیت‌آمیز کلیه در بیمارستان منتصریه، نوبت به اهدای کبد رسید. تیم جراحی بلافاصله کبد را برای پیوند به بیمارستان بوعلی سینا در شیراز فرستاد. در ادامه این عمل جراحی، دو قرنیه و بخشی از پوست این اهداکننده، به بانک چشم دانشگاه علوم پزشکی و بیمارستان امام رضا(ع) برای پیوند به سه بیمار ارسال شد.

روی خط حادثه

واژگونی پژو به قیمت جان راننده‌اش تمام شد

شهرآرا| دقیقا مشخص نبود که چرا پژو۴۰۵ واژگون شده، اما این واژگونی به قیمت جان راننده تمام شده بود. با حضور مأموران کلانتری خلق‌آباد همراه نیروهای امدادی در محل وقوع حادثه در محور کلات به مشهد، در بررسی‌های اولیه مشخص شد یک دستگاه خودرو پژو۴۰۵ در حوالی روستای خلق‌آباد به رانندگی فردی چهل‌وهفت‌ساله واژگون شده و راننده که تنها سرنشین این خودرو بوده، جان باخته است. در ادامه، جسد متوفی باکمک نیروهای امدادی به سردخانه منتقل شد و کارشناسان پلیس‌راه درحال بررسی علت تصادف هستند.

سارق مرموز مهرگان شکار شد

شهرآرا| سارق آن‌قدر حرفه‌ای بود که پس از هر سرقتی با وجود دزدیدن وسایل زیاد، هیچ نشانی از خود به جا نمی‌گذاشت. مأموران کلانتری مهرگان با طرحی ویژه زمانی به جست‌وجوی متهم برآمدند که تعداد سرقت‌هایش زیاد شده بود و بیشتر آن‌ها در شهرک مهرگان رخ داده بود. در بررسی‌های اولیه مشخص شد که متهم در نبود صاحب‌خانه با نفوذ به داخل آخرین منزل، تعدادی از لوازم برقی آشپزخانه، شیرآلات، کلید و پریز و یک دستگاه آب‌گرم‌کن را سرقت کرده است. مأموران دایره تجسس کلانتری مهرگان با استفاده از سرنخ‌های به‌جامانده و تحقیقات میدانی، متهم را که فردی سابقه‌دار است، شناسایی کردند. تیم رسیدگی‌کننده پرونده پس از جمع‌آوری ادله و مستندات کافی با هماهنگی قضایی وی را در حال فرار از پشت‌بام خانه‌اش دستگیر و در بازرسی از مخفیگاهش یک تنه موتورسیکلت، تعداد زیادی آچارآلات، یک دستگاه سنگ فرز و تعدادی ظروف برقی آشپزخانه کشف کردند. متهم در مواجهه با ادله و مستندات کشف‌شده، علاوه بر این سرقت به پنج فقره سرقت وسایل خانه، یک دستگاه موتورسیکلت و ۱۰ فقره سرقت محتویات داخل خودرو در محدوده شهرک مهرگان، خیابان کشمیری و رسالت و فروش اموال مسروقه در بازار روزها اعتراف کرد. متهم پس از تشکیل پرونده مقدماتی، برای سیر مراحل قانونی روانه دادسرا شد.

مرگ راننده‌ها در شاخ به شاخ پی‌کی و پراید

شهرآرا| معمولا راننده‌ها به دلیل استفاده از کمربند ایمنی، هنگام حادثه کمتر از دیگر سرنشینان آسیب می‌بینند، اما در برخی سوانح رانندگی مشاهده می‌شود که راننده نیز کمربند نداشته و همین موضوع سبب خسارت‌های جبران‌ناپذیر شده است. تازه‌ترین تصادف در محور مشهد به چنارک رخ داد و بلافاصله مأموران انتظامی همراه نیروهای امدادی برای بررسی موضوع به محل اعزام شدند. با حضور مأموران در محل حادثه و در بررسی‌های اولیه مشخص شد یک دستگاه خودرو سواری پی‌کی با پنج سرنشین در حوالی روستای چنارک با یک دستگاه سواری پراید با یک سرنشین به دلایل نامعلومی به‌صورت شاخ به شاخ برخورد کرده است. در این حادثه متأسفانه راننده هردو خودرو به علت شدت جراحات واردشده فوت کردند و چهار سرنشین خودرو پی‌کی نیز مصدوم و باکمک نیروهای امدادی به بیمارستان منتقل شدند. علت تامه این تصادف توسط کارشناسان پلیس‌راه در دست بررسی است.

کشف ۵,۵ کیلو تریاک از یک خانه

شهرآرا| اگر در همه خانه‌های مشهد سیب‌زمینی و پیاز به‌وفور پیدا می‌شود، در برخی خانه‌ها به‌جای این مواد غذایی، مواد افیونی کشف می‌شود. مأموران کلانتری شهید آستانه پرست مشهد با رصدهای اطلاعاتی خود به خبری مبنی بر تهیه و توزیع مواد افیونی توسط فردی سودجو در سطح شهر دست یافتند. تیم رسیدگی‌کننده پرونده باکنترل نامحسوس متهم، مخفیگاه وی را در یکی از مناطق بولوار توس شناسایی کردند و با هماهنگی قضایی در اقدامی غافل‌گیرانه وارد عمل شدند. مأموران انتظامی در این اقدام ضربتی، ضمن دستگیری متهم در بازرسی از مخفیگاهش ۵ کیلو و ۵۱۰ گرم تریاک در بسته‌های آماده فروش و یک دستگاه ترازوی دیجیتالی کشف کردند. متهم پس از تشکیل پرونده مقدماتی برای سیر مراحل قانونی روانه دادسرا شد.

مردی جوان با دو گلوله یک مرد افغانستانی را در بولوار مفتح کشت

گفت‌وگوی خصوصی قاتل و مقتول!

محمدجواد ابوعطا

گزارش

عصر دیروز با اعلام شنیدن صدای شلیک گلوله در خیابان مفتح مشهد ، مأمورا ن کلانتری میرزاکوچک‌خان به محل اعزام شدند و با حضور در خانه پلاک ۲۹۰، با جسد مردی میان‌سال روبه‌رو شدند که هدف دو گلوله قرار گرفته و جان باخته بود. لباس تن مقتول نشان می‌داد که تبعه کشور افغانستان است. با اعلام این جنایت به بازپرس جنایی، قاضی وحید خاکشور همراه کارآگاهان پلیس آگاهی به محل رفتند.

بررسی‌های تیم جنایی نشان داد که محل جنایت، دفتر کار مقتول بوده و با توجه به اینکه این فرد در دولت قبلی افغانستان مسئولیت داشته است، مراجعانش در این مکان با او ملاقات می‌کرده‌اند. تیم جنایی در ادامه متوجه شد که مقتول هنگام وقوع جنایت در ساعت ۱۷ مهمان نیز داشته است.

با شناسایی مهمان‌ها و بررسی‌های بعدی مشخص شد که این افراد بعدازظهر دیروز برای دیدار با این فرد به دفترش آمده‌اند که تلفن مقتول زنگ خورده است. فردی از آن سوی خط از او خواسته است تا به جایی برود، اما مقتول خودداری کرده و به او گفته است که به دفترش مراجعه کند. ساعتی بعد همان مرد به بولوار مفتح آمده و پس از رفتن به طبقه بالای ساختمانی که این فرد در آن سکونت داشته، با مقتول به گفت‌وگو نشسته است. پس از گذشت دقایقی، فرد تازه‌رسیده که لهجه هراتی داشته و افغانستانی بوده است، به بهانه اینکه صحبت خصوصی و محرمانه‌ای با مسئول سابق افغانستانی دارد، از مهمان‌ها خواسته است که آن‌ها را تنها بگذارند. با خروج این افراد، مهاجم با بیرون‌کشیدن اسلحه، گلوله‌ای به سمت این فرد شلیک کرده و پس از چند دقیقه نیز تیر خلاص به او زده و از محل جنایت گریخته است.

پرس‌وجو از همسایه‌ها که از پنجره مهاجم را دیده بودند، نشان می‌داد که مهاجم مردی لاغراندام و قدبلند بوده که کلاه به سرش گذاشته و صورتش را با پارچه بسته بوده است. این فرد پس از خروج از ساختمان، سوار موتورسیکلت پارک‌شده مقابل خانه شده و از محل رفته است. با دستور مقام قضایی، تحقیقات پیرامون این جنایت و شناسایی و دستگیری متهم آغاز شده است.

عکس: اختصاصی شهرآرا

حل معمای سرقت میلیاردی با ردزنی نیسان آبی

حادثه داغ

جلائیان| سرقت از آهن فروشی با توجه به سنگینی اجناس که لازمه‌اش داشتن نیروی زیاد یا جرثقیل است، یکی از آن سرقت هایی است که در مخیله هیچ سارقی نمی‌گنجد. آهن فروش ها نیز از این موضوع خاطرجمع هستند و می دانند کمتر سارقی به طمع سرقت آهن آلات سراغ انبارهای آن ها را می‌گیرد. اما سارقانی در مشهد این قطعیت را شکستند و با سرقت ۲ میلیارد تومان آهن آلات، یک آهن فروشی را تخلیه کردند. با اعلام این حادثه، ابتدا مأموران انتظامی به محل حادثه در جنوب شهر رفتند و در ادامه، پس از تشکیل پرونده، رسیدگی به آن در دستور کار پلیس آگاهی مشهد قرار گرفت. کارآگاهان با حضور در محل و بررسی اظهارات مالک کارگاه متوجه شدند که این سرقت نیمه شب اتفاق افتاده است و سارقان بدون هیچ نشانی پس از سرقت از محل گریخته اند. مأموران در بررسی های اولیه به یافته هایی رسیدند که نشان می داد تعداد سارقان بیشتر از یک نفر بوده است و سرقت از آهن فروشی یک نفره ممکن نیست. یکی دیگر از فرضیه ها استفاده از خودرو سنگین و نیمه سنگین در این سرقت بود؛ موضوعی که مأموران آن را در دستور کار قرار دادند و خیلی زود سروکله یک نیسان آبی رنگ در پرونده پیدا شد. بررسی تصاویر دوربین های مداربسته نشان داد که سه مرد با این خودرو وارد انبار آهن فروشی شده اند و پس از بارزدن آهن ها از محل گریخته اند. با کشف این سرنخ، اقدامات پلیسی به منظور شناسایی هویت متهمان آغاز شد و کارآگاهان با دنبال کردن همین سرنخ و تحقیقات میدانی، به سه متهم جوان مظنون شدند و این افراد را به صورت نامحسوس زیرنظر گرفتند. در ادامه، مأموران پس از اطمینان از دست داشتن این افراد در سرقت، با هماهنگی قضایی، آن ها را دستگیر و به مقر انتظامی منتقل کردند. مأموران در بازرسی از مخفیگاه متهمان، بخشی از آهن آلات مسروقه را کشف کردند. این کشف سبب شد تا متهمان نتوانند سرقت را انکار کنند و به جرمشان اعتراف کردند. در ادامه، متهمان پس از تشکیل پرونده مقدماتی، برای سیر مراحل قانونی روانه دادسرا شدند.

جوانی که با خانواده‌اش برای شرکت در مراسم عروسی به مشهد آمده بود، قربانی تصادف شد

گره خوردن شام عروسی به صبح عزا

محمدجواد ابوعطا

گزارش روز

لباس های شیک متوفی اولین گزینه ای بود که در تحقیقات چشم مأموران را به خود جلب کرد. اینکه فردی در خیابان پیش از تصادف لباس آن چنانی به تن داشته باشد، کمی عجیب بود. مأموران از جیب این فرد یک کارت عابربانک پیدا کردند که نام «علیرضا. پ» روی آن نقش بسته بود. در صحنه تصادف نیز کسی جوان را نمی شناخت و با فرارکردن راننده خودرویی که به این جوان زده بود، پرونده کمی پیچیده شده بود. تنها نقطه روشن پرونده که می توانست مأموران را در کشف ماجرای پشت پرده این تصادف یاری کند، گوشی تلفن همراه جوان جان باخته بود که مأموران از جیب مرحوم بیرون کشیده بودند و منتظر تماسی بودند تا گره از این پرونده گشوده شود. لحظاتی بعد تماس برقرار شد و تماس گیرنده خودش را همسر متوفی معرفی کرد و پلیس از او خواست تا به کلانتری معراج مشهد مراجعه کند. با گزارش شهروندان از یک تصادف دلخراش در بولوار توس، سرهنگ محمد چراغ، رئیس پلیس مشهد، با توجه به جغرافیای این تصادف، از سرگرد امیررضا فعال، رئیس کلانتری معراج، خواست تا به این پرونده رسیدگی کند. با دستور سرگرد فعال، گروهی از افسران این کلانتری برای پیگیری ماجرا راهی بولوار توس، حدفاصل توس ۷۰ و ۷۲، شدند. با رسیدن مأموران در محل، مشخص شد که یک خودرو سواری با مردی جوان هنگام عبور از عرض خیابان برخورد کرده و راننده خودرو از محل گریخته است.

سبقت به سمت مرگ

بررسی مأموران نشان داد شدت برخورد به حدی بوده که مرد جوان به وسط خیابان پرت شده و در دم کشته شده است. هماهنگی های قضایی برای رسیدگی به پرونده انجام شد و در این میان یکی از شاهدان با دادن شماره پلاک خودرو فراری، اعلام کرد که این خودرو پژو۴۰۵ نوک مدادی بوده و پس از سبقت ناگهانی از یک سواری تندرو۹۰، با این جوان برخورد کرده و بلافاصله از صحنه گریخته است.

با دستور قضایی، پیکر متوفی به پزشکی قانونی منتقل شد و افسران کلانتری معراج با شناسایی هویت این فرد از روی کارت عابربانک، تلفن همراه او را به کلانتری منتقل کردند تا بتوانند خانواده این جوان را شناسایی کنند.

بازگشت متهم

هم‌زمان با ثبت این اظهارات و مشخص شدن اینکه شام یک عروسی به صبح عزا گره خورده است، مردی با یک خودرو پژو ۴۰۵ به کلانتری معراج مراجعه و اعلام کرد که او عامل این تصادف دلخراش بوده است. بررسی های اولیه خودرو و آثار به جا مانده از تصادف نیز خیلی زود گفته های این فرد را تأیید کرد.

این مرد میان سال در پاسخ به اینکه چرا از صحنه گریخته است، مدعی شد که به علت ترس فرار کرده، اما با رسیدن به سه راه فردوسی، به علت داشتن عذاب وجدان، دور زده و به صحنه برگشته و هنگامی که متوجه مرگ جوان در تصادف شده، خودش را به کلانتری معرفی کرده است.

با تشکیل پرونده درباره این تصادف شهری که به جان باختن یک مرد جوان و داغ دارشدن چندین خانواده دیگر منجر شد، عامل این تصادف همراه پرونده تشکیل شده راهی دادسرا شد تا به پرونده‌اش رسیدگی شود.

عکس: اختصاصی شهرآرا

از عروسی تا عزا

دقایقی پس از بازگشت مأموران به کلانتری، گوشی این فرد زنگ خورد و زنی جوان خودش را همسر متوفی معرفی کرد. مأموران با اعلام اینکه همسرش تصادف کرده است، از او خواستند به کلانتری معراج بیاید. زمان زیادی نگذشته بود که چندین زن و مرد با لباس های مهمانی و آرایش های غلیظ، شبیه کسانی که قصد حضور در مراسم عروسی را دارند، مقابل کلانتری حاضر شدند و در برابر تعجب کارکنان کلانتری به درون این مقر انتظامی هدایت شدند. لحظاتی بعد زنی جوان به نام «حسنا» که خودش را همسر «علیرضا. پ» معرفی کرد، گفت که همراه همسر و خانواده برای شرکت در عروسی یکی از بستگان از یکی از شهرستان های استان به مشهد آمده اند، اما غیبت ناگهانی همسرش او را نگران کرده و پس از تماس متوجه شده که شوهرش تصادف کرده است و از وسط عروسی با همان لباس ها و آرایش های غلیظ راهی کلانتری شده اند.

جدول ۴۳۷۱

شهرآرا چالش‌ها و موانع صادرات خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی را بررسی می‌کند

بانک و بیمه، سد راه صادرات خدمات فنی

گزارش خبری

خبرنگار
ملیحه جهانبخش

استان خراسان رضوی به‌دلیل داشتن مرزهای مشترک با کشورهایی که زیرساخت‌های فنی و مهندسی را در اختیار ندارند، دارای مزیت صادراتی بسیاری در این حوزه است. ظرفیتی که در سال‌های اخیر به دلیل چالش‌های متعدد به‌درستی از آن استفاده نشده و در برخی موارد صادرات این حوزه حتی در کشورهای مقصد مانند ترکمنستان نزدیک به صفر شده است.

از سوی دیگر اگرچه ۹۵ درصد صادرات کالای استان مربوط به بخش خصوصی است اما خراسان رضوی از مزایای صندوق ضمانت توسعه صادرات کالا همچنان بی‌بهره است. چالش‌هایی نظیر ضمانت‌های صادراتی، عدم حمایت‌های بیمه‌ای و عدم ثبات در روابط دیپلماسی با کشورهای مقاصد صادراتی از جمله موانع مطرح شده در زمینه توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی در استان خراسان رضوی است. برخی فعالان این حوزه بر این باورند که تمرکز بر بازاروبازاریابی، حل مشکلات مالی و اعتباری، تقویت همکاری‌های سیاسی و حمایت‌های بانک مرکزی می‌تواند به عنوان راهکارهایی برای برون‌رفت از این چالش‌ها مطرح باشد.

توسعه صادرات تابع مناسبات سیاسی است

رئیس کمیسیون خدمات فنی و مهندسی و مشاوره‌ای و عمران اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی خراسان رضوی در گفت‌وگو با شهرآرا تأکید می‌کند که مقوله صادرات هر کشور تابعی از شرایط سیاسی است و موضوع صدور خدمات فنی و مهندسی را نیز از این فرایند مستثنا نمی‌داند و می‌گوید: در پروژه‌های فنی و مهندسی به واسطه مدت زمان طولانی انجام آن و تغییراتی که در تصمیمات سیاسی کشورها چه مقصد و مبدأ اتفاق می‌افتد، چالش بزرگی برای صادرات خدمات فنی و مهندسی به ویژه در کشورهای هدف صادراتی مطرح است.

محسن خندان دل با اشاره به اینکه بسیاری از کشورهای هدف صادراتی دارای ضریب ریسک بالا هستند، اظهار می‌کند: کشورهایی که مقصد صادرات خدمات فنی و مهندسی هستند مانند عراق، افغانستان، ترکمنستان و بخشی از پاکستان، بخشی از سوریه و قسمتی در آمریکای جنوبی مانند ونزوئلا و کوبا کشورهایی با ریسک بالا هستند که تحت تأثیر مناسبات سیاسی بوده‌اند.

موانع مهم صادرات خدمات فنی و مهندسی

وی با بیان اینکه در سال‌های اخیر ضریب رشد صادرات خدمات فنی و مهندسی در کشور ما بنا به دلایل متعدد کاهش یافته است، می‌گوید: یکی از اصلی‌ترین دلایل این است که کشورهای مقصد به دلیل بالا بودن نرخ ریسک، مشمول بیمه‌ها و ضمانت‌نامه‌های صادراتی نمی‌شوند و هیچ‌گاه بانک‌های ایرانی یا جهانی حاضر به صدور ضمانت‌نامه برای پروژه‌های فنی و مهندسی نبوده‌اند. شرکت‌های بیمه‌ای داخلی هم این کار را انجام نداده‌اند و اساسا به این دلیل که در کشورهای مقصد شعبه‌هایی از بانک‌های داخلی نداریم، هیچ‌گاه نتوانسته‌ایم ضمانت‌نامه دریافت کنیم.

خندان دل در ادامه می‌افزاید: مشوق‌های دولتی که در سال‌های گذشته ارائه می‌شد، می‌توانست در پروسه مناقصات کشورهای مقصد مؤثر باشد که این حمایت‌های مالی نیز به دلیل شرایط تنگ دستانه دولت دیگر انجام نمی‌شود. همچنین ضعف دستگاه دیپلماسی در رایزنی‌های تجاری مشکل مهم دیگری است که یا در مناقصات اطلاعات به موقع به ما نمی‌رسد و یا اسناد مناقصه در بسیاری از موارد در زمان خود به متقاضیان داده نمی‌شود.

توسعه، نیازمند حمایت‌های سیاسی و اقتصادی

رئیس کمیسیون خدمات فنی و مهندسی و مشاوره‌ای و عمران اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی خراسان رضوی درباره چشم‌انداز خراسان رضوی در این حوزه بیان می‌کند: توسعه در این زمینه در سایه حمایت‌ها و تسهیلاتی است که دستگاه دیپلماسی باید فراهم کند. کشورهای تاجیکستان، قرقیزستان، بخشی از کشورهای عمان و قطر می‌توانند کشورهای هدف صادراتی باشند. در چین نیز مهندسی معکوس پروژه داریم که تمامی این فرصت‌ها می‌توانند بازارهای جدید باشند.

وی با اشاره به دیگر چالش‌های موجود در این زمینه اظهار می‌کند: موانع خرید اسناد مناقصه، بیمه‌نامه صدور خدمات فنی و مهندسی، ویزای کار و مشکلات تأمین اجتماعی نیروی انسانی فعال در پروژه‌ها، انتقال ارز و چالش رفع تعهد ارزی از دیگر موارد مطرح است. همچنین در بسیاری از کشورها خطوط مستقیم پروازی نداریم و دستیابی به حمل‌ونقل در بحث انتقال تجهیزات و سفرهای انسانی خود چالشی جدی است. اظهارنامه‌های صدور خدمات فنی و مهندسی و رفتارهای مالیاتی نیز از دیگر مسائل است.

خندان دل با بیان اینکه شروع هر پروژه منوط به ایجاد اعتماد بین کارفرما و مجری است، می‌گوید: زمانی که دستگاه دیپلماسی اراده‌اش آرامش در فضای گفت‌وگو نباشد، موفق نخواهیم بود. پروژه‌های خدمات فنی و مهندسی گاهی ماه‌ها و سال‌ها زمان می‌برد که نیازمند آرامش اقتصادی و سیاسی است وگرنه مهاجرت فکرها رقم می‌خورد. در این زمینه حمایت‌های سازمان توسعه تجارت و بانک مرکزی نیاز است. علاوه بر اینکه اصلاح قوانین دستگاه‌های مجری نیز مانند تأمین اجتماعی و مالیاتی یک ضرورت است.

نبود آمارهای دقیق به دلیل اشکالات سیستمی

رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی در گفت‌وگو با شهرآرا با اشاره به ظرفیت‌های بسیاری که دلیل حضور پیشکسوتان این حوزه در استان خراسان رضوی وجود دارد، می‌گوید: بزرگ‌ترین چالش جدی این حوزه برای پروژه‌های بزرگ، تأمین ضمانت‌نامه‌های بانکی است.

کاظم شیردل درباره ارائه آمارهای حوزه صادرات خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی اظهار می‌کند: چون آمار سیستم‌های صادراتی دقیق نیست و پراکندگی در صادرات خدمات فنی و مهندسی داریم، آمار شفافی وجود ندارد.

ضرورت هم‌افزایی بخش خصوصی و دولتی

وی با اشاره به اهمیت هم‌افزایی بخش خصوصی و دولتی برای توسعه صادرات در این حوزه، بیان می‌کند: مهم‌ترین حمایت‌ها در این حوزه باید از سوی صندوق حمایت از توسعه صادارت و تأمین ضمانت‌نامه‌های بانکی باشد. همچنین کنار گذاشتن موازی‌کاری‌ها در این زمینه مؤثر است.

وی درخصوص چشم‌انداز پیش روی استان در این زمینه اظهار کرد: با توجه به پیشنهادی که اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی داشته است و همچنین برگزاری نمایشگاه تخصصی برای خدمات فنی و مهندسی در مشهد اگر محقق شود، زمینه‌ساز رشد و توسعه استان در این زمینه خواهد بود.

عدم همخوانی استانداردهای کالا در کشورهای مبدأ و مقصد

رئیس کمیسیون مدیریت واردات اتاق بازرگانی خراسان رضوی با اشاره به اینکه خیلی از چالش‌ها امروزه بین فعالان اقتصادی مشترک است، می‌گوید: بزرگ‌ترین مشکل، تحریم‌ها و صادر نشدن ضمانت‌نامه‌های بانکی است که برای همه پروژه‌ها یک ضرورت است. یک قسمت از آن پیش از شرکت در مناقصه و قسمت دیگر بعد از برنده شدن در مناقصه است.

سعید بامشکی افزود: یکی دیگر از مسائل و مشکلات مطرح، استانداردهای کشور مبدأ و عدم همخوانی استانداردها در متریال‌های حوزه‌های صادراتی است. این مسئله در کنار دیگر چالش‌ها نظیر مسائل لجستیک و حمل‌ونقل، ارز و رفع تعهد ارزی از جمله مهم‌ترین مسائل مطرح در این حوزه است.

روی خط اقتصاد

رتبه پایین خراسان رضوی در اعتبارات عمرانی

پژوهشگر اقتصادی
شهرام عیدی‌زاده

استان خراسان رضوی با وجود ۸ درصد جمعیت کشور، موقعیت ژئوپلیتیک، مرز مشترک با دو کشور و منابع غنی معدنی و کشاورزی، می‌توانست به یکی از قطب‌های توسعه ملی و منطقه‌ای بدل شود؛ با این حال شاخص‌های توسعه‌ای نشان می‌دهد که خراسان رضوی در سرانه درآمد استان، بهره‌وری کشاورزی، سهم از سرمایه‌گذاری ملی و توسعه زیرساخت‌ها پایین‌تر از میانگین کشور قرار دارد. سازمان برنامه بودجه و وزارت اقتصاد در تخصیص اعتبارات عمرانی قصور داشته‌اند؛ به طوری که سهم خراسان رضوی در سال ۱۴۰۳ از نظر سرانه اعتبارات استانی در میان ۱۰ استان آخر قرار گرفت، در حالی که از نظر جمعیتی، رتبه دوم کشور را در اختیار دارد. پروژه‌های کلانی چون راه‌آهن گرگان- مشهد، آزادراه مشهد- تهران و توسعه فرودگاه مشهد سال‌ها نیمه تمام مانده‌اند. این در حالی است که اصل ۴۸ قانون اساسی بر توزیع عادلانه منابع و فعالیت‌های اقتصادی میان استان‌ها تأکید دارد. کشاورزی استان به شدت ناکارآمد است و نتیجه سالیان متعدد غفلت مشکلات ساختاری ناشی از الگوی کشت نادرست و عدم استفاده از اصول بهره‌برداری علمی از زمین و منابع طبیعی است. مطابق آمار ۸۲ درصد سطح زیرکشت زراعت استان به‌کشت آبی اختصاص دارد که میانگین کشوری ۴۸ درصد است و از طرفی همین کشت آبی بهره‌وری بسیار کمتری نسبت به استان‌های مشابه دارد. همچنین با وجود ۲۵۰ هزار هکتار باغ، تنها ۰٫۶۱ کیلوگرم محصول به ازای هر متر مکعب آب تولید می‌کند که کمتر از میانگین کشوری یعنی ۰٫۸۹ کیلوگرم است. موضوعی که به کوتاهی وزارت نیرو و جهاد کشاورزی بازمی‌گردد. مهاجرت غیرقانونی اتباع افغانستانی و شکل‌گیری سکونتگاه‌های غیررسمی موجب شده بخش زیادی از حاشیه مشهد به بافت‌های غیررسمی اختصاص یابد، در حالی که شهرداری نتوانسته خدمات متناسبی به این بخش ارائه دهد. عیدی‌زاده یادآور شد: بیش از ۹۰ درصد درآمد عمومی استان از مالیات تأمین می‌شود و بخش مهم آن به خزانه ملی منتقل می‌شود و سهم استان از این محل از بودجه‌های عمرانی و زیرساختی بسیار پایین است علاوه بر این، در حالی که فشار مالیاتی بر کسب‌وکارهای کوچک وارد می‌شود، در شناسایی مؤدیان واقعی همچون طلافروشان و پزشکان کوتاهی وجود دارد. سرانه مصرف برق در استان ۲۹۰۰ کیلووات ساعت است، در حالی که میانگین کشوری حدود ۳۹۰۰ کیلووات ساعت می‌باشد. با وجود معادن غنی چون سنگ آهن سنگان، طلا و فیروزه، صنایع فراوری و زنجیره ارزش معدنی شکل نگرفته است و خام‌فروشی ادامه دارد.

بورس

تأثیر مکانیسم ماشه بر بازار سرمایه

حسین مریدسادات، کارشناس بازار سرمایه، در گفت‌وگو با تجارت نیوز اظهار کرد: مکانیسم ماشه در حال حاضر یکی از بزرگ‌ترین ابهامات برای همه سرمایه‌گذاران است. اگر مکانیسم ماشه فعال شود، فعلا سرمایه‌گذاری کوتاه مدت در بورس گزینه بهتری است. در این حالت بازار در برخی محدوده‌ها بازدهی کوتاه مدت خواهد داشت. این کارشناس بازار سرمایه گفت: اگر ریسک‌های پیش روی بازار برطرف نشود، مانند ناترازی‌های بخش انرژی، سیاست‌های بانک مرکزی و تحریم‌ها، سهام‌داران با ریسک زیادی روبه‌رو خواهند شد. او تأکید کرد: در چنین شرایطی اگر سهام‌داران خریدی انجام دهند، مجبور به سرمایه‌گذاری بلندمدت هستند و به ویژه در نمادهای بنیادی ریسک بالایی را متحمل خواهند شد. مریدسادات گفت: اگر مکانیسم ماشه فعال شود، در بازار سهام ریسک داریم و بهتر است استراتژی کوتاه مدت را انتخاب کنیم. اما اگر مکانیسم ماشه فعال نشود، اصلاح سنگین بازار می‌تواند فرصت‌های بلندمدت با ارزش ایجاد کند.

خبر

تفویض اختیار پیرامون مدیریت مازاد ارزی ضروری است

استاندار خراسان رضوی با تأکید بر صدور مجوز به این استان پیرامون صادرات ریالی با افغانستان، گفت: مازاد درآمد ارزی باید به استان بازگردانده شود تا بتوان توزیع و مدیریت این میزان درآمد ارزی را در خراسان رضوی انجام داد. به‌گزارش ایرنا، غلامحسین مظفری در نشست کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی با اعضای اتاق بازرگانی مشهد با اشاره به قول مساعد رئیس بانک مرکزی به خراسان رضوی مبنی بر تحقق صادرات ریالی، اظهار کرد: نباید مانع از تحقق صادرات ریالی با افغانستان شد.

وی اظهار کرد: مازاد درآمد ارزی در خراسان رضوی با احتساب اختلاف صادرات و واردات، یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار است که ضرورت دارد به خود استان بازگردد تا بتوان با توزیع و مدیریت صحیح، آن را در مسیر توسعه رشد شاخص‌های اقتصادی استان استفاده کرد. استاندار خراسان رضوی با اشاره به عقب‌ماندگی‌های این استان و ضرورت توزیع اعتبارات و یارانه‌ها براساس آمایش سرزمینی، گفت: توجه به سند آمایش سرزمینی و سامان‌دهی در توزیع یارانه‌ها ضرورت دارد، موضوعی که از چندین سال قبل مطرح بوده اما همچنان معطل مانده و در دستور کار قرار نگرفته است. وی خاطر نشان کرد: خراسان رضوی ۵.۱ درصد از تولید ناخالص داخلی و ۷.۹ درصد جمعیت کشور را در اختیار دارد، اما از نظر شاخص درآمدی، حدود ۳۰ درصد از میانگین کشور فقیرتر است؛ این وضعیت برای استانی با وجود مضجع شریف ثامن‌الحجج علی ابن موسی الرضا(ع) و چنین ظرفیت‌ها و ویژگی‌هایی زیبنده نیست.

www.shahraranews.ir
اخبار روز را آنلاین بخوانید

مفقودی
به اطلاع می‌رساند کارت کار اینجانب شاه محمد زوری به شماره گذرنامه P۰۸۲۱۳۵۴۴ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام
شرکت بهزیست نیروی شاندیز (سهامی خاص)
به شماره ثبت ۳۸۳۶۱ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۵۴۰۶۶۷

بدینوسیله از تمامی سهامداران محترم شرکت بهزیست نیروی شاندیز (سهامی خاص) به شماره ثبت ۳۸۳۶۱ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۵۴۰۶۶۷ دعوت بعمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی که در روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۴/۷/۸ راس ساعت ۹ صبح به آدرس خراسان رضوی - شهرستان مشهد - بخش مرکزی شهر مشهد - سجاد - خیابان لاله شمالی (سجاد ۹ ابن سینای ۲) بلوار سجاد پلاک ۰ پاساژ نگار طبقه ۲ واحد ۲۰۲ به کد پستی ۹۱۸۷۸۱۴۶۷۷ برگزار می‌گردد حضور بهم رسانند.

دستور جلسه مجمع عمومی عادی:
- انتخاب و تعیین سمت مدیران
- انتخاب بازرسین
- تعیین دارندگان حق امضاء هیئت مدیره شرکت بهزیست نیروی شاندیز
- تصویب صورت‌های مالی منتهی به سال ۱۴۰۳
- تصویب بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۴
ضمنا علاقه‌مندان تاسیزدی در هیئت مدیره و بازرس می‌توانند درخواست کتبی خود را از طریق واتساپ با اینانه به شماره ۰۹۱۵۶۲۳۱۷۴۰ ارسال و اصل برگه را در روز جلسه ارائه نمایند.
هیئت مدیره شرکت

آگهی مناقصه عمومی
شماره فراخوان سامانه ستاد: ۲۰۰۴۰۹۵۰۱۰۰۰۰۰۰۱
موضوع: بهسازی و مرمت ابنیه و تأسیسات جایگاه‌های سوخت CNG مشهد (جایگاه‌های نخودک ۱ و ۲، قطار شهری ۱ و ۲ و وحدت ۱ و ۲)
مبلغ برآورد: ۸۰،۲۲۹،۶۳۵،۴۹۹ ریال
جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید.
این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می‌گردد.
معاونت اقتصادی شهرداری مشهد

مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شماره مناقصه رجا (۱۴۰۴/۴۹)
شماره مناقصه سامانه ستاد (۲۰۰۴۱۰۲۲۳۰۰۰۰۰۴۵)
شرکت حمل و نقل ریلی رجا
RAJA RAIL TRANSPORTATION CO
مطالعات تکمیلی فاز صفر شامل شناسایی و بررسی اولیه داده‌ها و تهیه طرح مقدماتی و اجرایی در خصوص ملک چمران (جهانبانی) مشهد
شرکت حمل و نقل ریلی رجا (سهامی خاص) در نظر دارد فراخوان مطالعات تکمیلی فاز صفر شامل شناسایی و بررسی اولیه داده‌ها و تهیه طرح مقدماتی و اجرایی در خصوص ملک چمران (جهانبانی) مشهد به شماره (۲۰۰۴۱۰۲۲۳۰۰۰۰۰۴۵) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار کند.
کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی www.setadiran.ir انجام خواهد شد.
متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.
مواعد زمانی:
– تاریخ انتشار فراخوان: روز یک‌شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۳
– مهلت دریافت اسناد فراخوان: تا روز پنج‌شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۳
– مهلت ارسال پیشنهادها: تا ساعت ۱۳:۰۰ روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۶
– زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۴:۰۰ روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۶
نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار:
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ضمانت‌نامه بانکی یا چک تضمینی بانکی
اطلاعات تماس و نشانی دستگاه:
شماره تماس: ۳۲۰۰۴۶۱۵-۰۵۱ صندوق پستی: ۹۱۷۳۸۳۱۸
نشانی: ایستگاه راه‌آهن شهید رئیسی مشهد- مدیریت شرکت حمل و نقل ریلی رجا در خراسان
شرکت حمل و نقل ریلی رجا در خراسان (سهامی خاص)

گفت‌وگو با وحید بهرامی، دانش‌آموخته علوم سیاسی و شاهنامه‌پژوه، درباره دلایل حساسیت بالای جامعه در قبال منظومه فردوسی

«شاهنامه» جایگاهی در برنامه‌های فرهنگی بلندمدت ندارد

گذشتن سیاوش از آتش (شاهنامه نسخه موزه‌ی بریتانیا)

مجید خاکپور

گفت‌وگو

هرچند شتاب روآمدنِ سوژه‌ها و تراکم بحران‌ها در ایرانِ امروز بالاست و همین ویژگی سبب گذرِ ناگزیرِ جامعه از آن‌ها -هرچند مهم و سرنوشت‌ساز یا تکان‌دهنده و تلخ باشند- می‌شود، برخی از این موضوع‌ها آن‌قدر قدرتمندند که توان جایابی در حافظه جمعی را دارند. این سوژه‌ها، هرچند مدتی جایشان را به سوژه‌های نو بدهند، به‌کل زدوده و فراموش نمی‌شوند و در بزنگاه‌هایی یا با تلنگرهایی رو می‌آیند. گاه یک ماجرای تازه فراخوانی است برای سر برآوردن ترومای‌های کهنه، و واکنش به آن حاصل جمعِ جمیع احساسات فروخورده یا سرکوب‌شده یا حرف‌های قورت‌داده‌شده است. از این است که جامعه در مواردی، گاه، واکنشی فراتر از آنچه انتظارش می‌رود نشان می‌دهد و انرژی آزادشده برابر با محرک آن به نظر نمی‌رسد.

وحید بهرامی هم، که مدرک دکتری خود را در رشته اندیشه سیاسی از دانشگاه فردوسی مشهد گرفته و دو کتاب «فکر سیاسی در شاهنامه» و «فره ایزدی و مناسبات قدرت در شاهنامه فردوسی» در سال‌های اخیر از او منتشر شده، واکنش تند و گسترده جامعه را به برنامه طنزی که در آن با «شاهنامه» شوخی و -به باور برخی- در بخش‌هایی توهین و بی‌احترامی شد بازتابی از احساسات مردم نسبت به «شاهنامه» و فردوسی می‌داند که دهه‌ها سرکوب و فروخورده شده است. او همچنین اهمیت «شاهنامه» برای ایرانیان را از دلایل دیگر این واکنش می‌داند و بر این باور است که بهترین پاسخ به چنین کارهایی را مردم، رسانه‌ها و جامعه فرهنگی می‌دهند که نتیجه آن هم پاسداشت آزادی بیان است و هم حفظ حرمت هویت ملی. بهرامی معتقد است ورود دادگاه و پلیس به مقوله‌ای فرهنگی باعث تبدیل آن به نزاعی سیاسی و پرهیاهو می‌شود.

برنامه‌ای طنز به یک‌باره تمام حواس‌ها را به خود جلب کرد و به یکی از موضوع‌های موردتوجه در کشور تبدیل شد. این توجه، نه به دلیل کیفیت طنز آن، که به سبب چیزی بود که منتقدان -از قشرهای مختلف جامعه- توهین و بی‌احترامی به «شاهنامه» و فردوسی دانستند. تحلیل شما در این باره چیست؟ چرا جامعه این‌قدر به این برنامه و حرف‌ها واکنش نشان داد؟

ماجرای واکنش گسترده به برنامه طنز خانم زینب موسوی، بیش از آنکه ریشه در کیفیت خود طنز و بی‌ادبی به «شاهنامه» داشته باشد، بازتاب یک زخم تاریخی و فرهنگی است. جامعه ایران، حتی در لایه‌های ناخودآگاه خود، نسبت به «شاهنامه» و فردوسی حساسیتی عمیق دارد، نه فقط به عنوان یک متن ادبی، بلکه به عنوان سندی از هویت و شناسنامه ملی. وقتی کوچک‌ترین نشانه‌ای از بی‌احترامی یا تحقیر متوجه «شاهنامه» می‌شود، این حساسیت جمعی فوران می‌کند.

ازمنظر علوم سیاسی، این واکنش را باید در بستر سیاست‌گذاری هویتی کشور دید. کافی است به یاد بیاوریم که در دهه ۹۰ نقاشی‌های «شاهنامه» از دیوارهای مشهد پاک شدند، یا مجسمه ابوالقاسم فردوسی در دانشگاه فردوسی مشهد، به بهانه‌های گوناگون، اجازه نصب پیدا نکرد. این‌ها، همه، در ناخودآگاه جمعی ایرانیان رسوب کرده است. درنتیجه، هر تحقیر تازه، حتی اگر از سوی یک طنزپرداز با زبانی سخیف باشد، به سرعت به نمادی از همان بی‌اعتنایی رسمی تبدیل می‌شود و جامعه با شدتی واکنش نشان می‌دهد که شاید با خودِ موضوع تناسب نداشته باشد.

از منظر روان‌شناسی اجتماعی، این رویداد را می‌توان مکانیسم جابه‌جایی هیجانی دانست. خشم و رنجی که سال‌ها به خاطر سیاست‌های نادرست، انباشته شده و راهی برای بروز مستقیم نداشته است، به محض آنکه فردی خارج از ساختار رسمی، حتی یک طنزپرداز بسیار سطحی به کتاب ملی ایران گستاخی می‌کند، تمام آن خشم سرکوب‌شده به سمت او سرازیر می‌شود. درواقع، جامعه، نه صرفا به طنز موسوی، بلکه به تحقیر انباشته‌ای واکنش نشان داد که در طول سالیان از ناحیه سیاست‌گذاری‌های فرهنگی تجربه کرده بود. به عنوان مثال، اگر این بی‌احترامی و شوخی با کوروش هخامنشی یا هر نماد هویتی ایرانیان در این بازه زمانی هم بود، به نظرم دقیقا همین اتفاق می‌افتاد، چون در آنجا نیز از ناحیه سیاست‌گذاری‌های فرهنگی در سطح کلان بسیار ضعف داشته‌ایم.

اما نکته جالب این است که بسیاری از کسانی که امروز مدافع فردوسی شده‌اند حتی یک ورق از «شاهنامه» را هم نخوانده‌اند. این پدیده به هیچ‌وجه عجیب نیست. ما نمونه مشابه را در مرگ هنرمندانی چون مرتضی پاشایی یا محمدرضا شجریان هم دیدیم: صدها هزار نفر در مراسم تشییع و ختم شرکت کردند، درحالی‌که بسیاری از آنان تا پیش از آن ارتباط مستمر با موسیقی این هنرمندان نداشتند. این واکنش‌های میلیونی، بیش از آنکه برآمده از پیگیری هنری یا هنردوستی باشد، نوعی خیزش جمعی برای دفاع از چیزی بزرگ‌تر از خود هنرمند است: دفاع از یک دیدگاه، هویت، یا حتی یک حس مشترک از تعلق. درنهایت، باید گفت که واکنش به این برنامه طنز در سطح فردی یا هنری محدود نمی‌شود. درست یا غلط، این بار آتش خشم بر سر یک طنزپرداز فروریخت. اما ریشه واقعی ماجرا را باید در لایه‌های عمیق‌تر جست: در سیاست‌های ناکارآمد فرهنگی.

اشاره کردید که جامعه ایران، حتی در لایه‌های ناخودآگاه خود، نسبت به «شاهنامه» و فردوسی حساسیتی عمیق دارد و این حساسیت مایه از نقش و کارکردی می‌گیرد که «شاهنامه» برای ایرانیان دارد که آن را بیش از اثری، ادبی می‌دانند. دکتر محمود فتوحی در کتاب «ایرانیان و رؤیای قرآن پارسی» اشاره می‌کنند که، اگرچه «شاهنامه» متنی مقدس به معنای کتابی آسمانی و الهیاتی نیست، برای ایرانیان در ادوار مختلف کارکردهای یک متن مقدس را داشته است، کارکردهایی مانند «احیای تاریخ گذشته، نمادین‌سازی آداب و آیین‌ها، کمک به پایدارسازی زبان، ایجاد هم‌بستگی ملی، گفتمان‌سازی، اقتدارِبخشی و هویت‌آفرینی». طبیعی است که زیرسؤال بردن یا تمسخر چنین متنی یا توهین به آن می‌تواند سبب رنجش و به قولی جریحه‌دار شدن احساسات شمار زیادی از مردم شود. اینجاست که مسئله آزادی بیان مطرح می‌شود که از موضوع‌های پربسامد طرح‌شده ضمن بحث از آن برنامه طنز بود. توهین به «شاهنامه» یا فردوسی و جریحه‌دار شدن احساسات عمومی، می‌تواند دلیل کافی برای برخورد قهری و قضایی باشد؟ آیا، اگر مثلا کســی در انگلیس به شکسپیر یا در یونان به هُمر چنین حرف‌هایی بزند، سیستم قضایی آن کشورها مداخله می‌کند؟

ازمنظر حقوقی، باید گفت برخورد قهری معمولا نتیجه معکوس دارد. در نظام‌های حقوقی مـدرن، تمایزی اساسی میان «نقد»، «شوخی» و «توهین» وجود دارد. نقد، حتی اگر تند باشد، بخش جدایی‌ناپذیر آزادی بیان است. شوخی ممکن است مرز باریکی با توهین داشته باشد، اما اغلب به قصد خنداندن است، نه تحقیر. در مقابل، توهینْ به صراحت حیثیت فرد یا گروه را هدف می‌گیرد. حتی در حقوق ایران نیز همین تفکیک دیده می‌شود؛ اگر به یک استاد دانشگاه بگویید «بی‌سواد»، توهین تلقی می‌شود، اما همین واژه درباره یک کارگر یا فردی عادی ممکن است ازمنظر قانونی توهین محسوب نشود، زیرا معیار جایگاه اجتماعی و برد معنایی کلمه در نظر گرفته می‌شود.

با این منطق، ادبیات یا کلماتی که مستقیما فردوسی را تحقیر کنند، در معنای حقوقی «توهین» محسوب می‌شوند. اما آیا باید به محض چنین اتفاقی دستگاه قضایی وارد شود؟ پاسخ منفی است. چرا؟ چون در چنین حوزه‌هایی، ورود قهری قضایی نتیجه‌ای جز گسترش شکاف اجتماعی و حساسیت بیشتر ندارد. برخورد قضایی یک مسئله فرهنگی را به یک نزاع سیاسی تبدیل می‌کند و در عمل آن را بزرگ‌تر و پرهیاهوتر می‌سازد. بهترین پاسخ در چنین مواردی همان است که در جوامع دیگر تجربه شده؛ مردم، رسانه‌ها و جامعه فرهنگی باید واکنش نشان دهند، نه دادگاه و پلیس.

در اینجا باید مرزی روشن کشید: نقد مسئولانه همیشه باید آزاد باشد، حتی اگر تند و گزنده باشد. شوخی خلاقانه هم بخشی از فرهنگ است. اما توهین سخیف، اگرچه ناپسند است، جای برخورد فرهنگی دارد، نه قضایی. جامعه باید خودش نشان دهد که چنین بی‌احترامی‌ای را نمی‌پذیرد. برای روشن‌تر شدن بحث، خوب است به نمونه‌های جهانی نگاه کنیم:

دانته (ایتالیا): دانته آلیگیری در ایتالیا نماد فرهنگی است. وقتی در سال ۲۰۰۷ یک طنزنویس او را «فاشیست اولیه» نامید، موجی از اعتراض در روزنامه‌ها و انجمن‌های علمی شکل گرفت. اما هیچ دادگاهی وارد ماجرا نشد؛ پاسخ را جامعه فرهنگی داد.

همر (یونان باستان): در دهه ۱۹۶۰، یک نویسنده غربی همر را «قصه‌گوی کوچه‌بازاری» نامید. در یونان، رسانه‌ها و مردم با واکنش شدید به دفاع از همر برخاستند. آن فرد در فضای عمومی بی‌اعتبار شد. باز هم بدون مداخله قضایی.

شکسپیر (انگلستان): در بریتانیا، بارها نمایش‌ها و برنامه‌های طنز با شکسپیر شوخی کرده‌اند. وقتی این شوخی خلاقانه بوده، پذیرفته شده است، اما، هرگاه به تمسخر مستقیم و تحقیر او رسیده، جامعه فرهنگی به شدت واکنش نشان داده است. نمونه‌اش نمایش «Shakespeare Must Die» («شکسپیر باید بمیرد») در تایلند (۲۰۱۲) که به خاطر محتوای توهین‌آمیز ممنوع شد و حتی در بریتانیا هم نقدهایی تند گرفت. اما توجه کنید: واکنش اصلی از سوی رسانه‌ها و روشنفکران بود. بدین ترتیب، همان طور که در ایران نسبت به «شاهنامه» و فردوسی حساسیت وجود دارد، در فرهنگ‌های دیگر هم چهره‌های بنیادین مثل شکسپیر، دانته یا همر تا حدی قداست نمادین دارند. شوخی خلاقانه پذیرفته می‌شود، اما تحقیر و بی‌احترامی معمولا با واکنش شدید جامعه فرهنگی و حتی مردم روبه‌رو می‌شود.

برای جمع‌بندی، به اعتقاد من، در ایران نیز باید همین مسیر را دنبال کرد. «شاهنامه» و فردوسی چنان در دل مردم جا گرفته‌اند که به حمایت قهری دستگاه قضایی نیازی ندارند. واکنش طبیعی جامعه، رسانه‌ها و دانشگاهیان کافی است تا هر صدای تحقیرآمیز به حاشیه رانده شود. ورود قضایی فقط به این صداها وزن و اهمیت کاذب می‌دهد.

پس، هم به عنوان یک حقوق‌دان و سیاست‌پژوه و هم یک شاهنامه‌پژوه، می‌گویم: بهترین راه دفاع از «شاهنامه» و فردوسی، نه دادگاه و مجازات، که گفت‌وگوی آزاد، نقد علمی، و واکنش فرهنگی جامعه است. تنها با این روش است که می‌توان هم مرز میان نقد و توهین را حفظ کرد، و هم آزادی بیان را پاس داشت و هم حرمت هویت ملی را.

با گذشت چند روز، تب و رگ‌ها خوابید. واکنش‌ها به این برنامه و در دفاع از فردوسی و «شــاهنامه» امری سلبی بود و از ویژگی‌هایش هم همین گذرا و در ســطح بودنش. از نقدهای منتقدان -که خود شما هم یکی از آن‌ها بودید- به این فضا، یکی این بود که جفاهای بزرگ‌تری به فردوسی شده و می‌شود و صدایی از کسی درنمی‌آید یا -دست‌کم- چون نمود بیرونی ندارد جامعه از آن خبردار نمی‌شود. این جفاهای ریشه‌ای را در چه چیزهایی می‌بینید؟

ازمنظر سیاست‌گذاری، نخستین جفا این است که «شاهنامه» و فردوسی درعمل از چرخه سیاست‌گذاری فرهنگی حذف شده‌اند. در ظاهر شاید مراسمی سالانه یا همایشی برای فردوسی برگزار شود، اما واقعیت این است که «شاهنامه» هیچ جایگاه جدی‌ای در نظام آموزشی، رسانه ملی، یا برنامه‌های فرهنگی بلندمدت ندارد. ما در کتاب‌های درسی چند بیت گلچین و بی‌روح داریم که هیچ ارتباطی با جهان پرشور و تراژیک «شاهنامه» ندارد. این یعنی نسل‌های جدید، به جای آنکه «شاهنامه» را همچون «شناسنامه ملی» بشناسند، آن را به عنوان یک متن سخت و بی‌ارتباط با زندگی‌شان تجربه می‌کنند. این حذف تدریجیْ بزرگ‌ترین جفاست.

ازمنظر اجتماعی، جفا در آنجاست که «شاهنامه» از مردم عادی جدا شده است. «شاهنامه» کتابی بود که در قهوه‌خانه‌ها، نقالی‌ها و مجالس عمومی خوانده می‌شد و مردم در قصه‌هایش خودشان را می‌دیدند. امروز این سنت قطع شده و «شاهنامه» بیشتر به یک «کتاب دانشگاهی» یا «نماد خشک ملی» تقلیل یافته است. این تغییرْ پیوند عاطفی مردم با «شاهنامه» را سست کرده. روان جمعی جامعه، وقتی در «شاهنامه» خودرانمی‌بیند، تنها به لحظات تحقیر یا توهین واکنش نشان می‌دهد و در زندگی روزمره به این کتاب نمی‌پردازد.

ازمنظر علمی، باید بگویم جفای اصلی این است که «شاهنامه»، نه به عنوان یک متن زنده، بلکه به عنوان یک «ابژه موزه‌ای» نگاه می‌شود. بسیاری از پژوهش‌های رسمی تنها به جنبه‌های زبانی یا تاریخی محدود می‌مانند، درحالی‌که «شاهنامه» سراسر پر از اندیشه‌های سیاسی، روان‌شناختی و فلسفی است. ما هنوز در نظام علمی‌مان «شاهنامه» را به عنوان یک منبع اندیشه به طور جدی بررسی نمی‌کنیم. مثلا، تراژدی‌های سیاوش و اسفندیار، گره‌خوردگی قدرت و اخلاق در داستان فریدون یا ضحاک، یا مفهوم عدالت در پادشاهی کیخسرو، همه، می‌توانند برای سیاست و روان امروز ما الهام‌بخش باشد. بی‌توجهی به این لایه‌های زنده جفایی است که کمتر دیده می‌شود.

درنهایت، اگر بخواهم خلاصه کنم، جفای اصلی به فردوسیْ فراموشی و بی‌توجهی ساختاری است، نه یک طنز سخیف یا یک سخن نامربوط. ما «شاهنامه» را از متن زندگی مردم بیرون برده‌ایم و به جای آن فقط گاهی در لحظات بحرانی به طور سلبی از آن دفاع می‌کنیم. این چرخه باید برعکس شود: «شاهنامه» باید در آموزش، رسانه، و فرهنگ عمومی زنده شود تا دفاع از فردوسی دیگر یک واکنش گذرا نباشد، بلکه یک باور ریشه‌دار و پیوسته باشد.

«شاهنامه» از همان ســال‌های ابتدایی پس از سرایش تا امروز، بســته به نیازها و نیات، با همدلی و توجه یا رد و انکار مواجه بوده است. چه عواملی سبب این برخوردهای دوگانه با «شاهنامه» بوده است؟ این اثر چه زمانی رد می‌شده و چه زمانی بر صدر می‌نشسته؟

بله. «شاهنامه» هرگز جایگاهی یکدست و همواره محترم نداشته است، چون «شاهنامه»، نه فقط یک کتاب شعر، که یک «آینه قدرت» بوده است: هر کس می‌خواسته در آن چیزی ببیند یا پنهان کند.

از نگاه علم سیاست، نخستین عامل این برخوردهای دوگانه همان رابطه میان «شاهنامه» و قدرت سیاسی است. در دوره‌هایی که حاکمان به هویت ایرانی برای تثبیت مشروعیت خود نیاز داشتند، «شاهنامه» ستوده شد. مثلا، در دوران صفویه که باید تمایزی میان «ایرانی-شیعی» و «عثمانی-سنی» ساخته می‌شد، فردوسی و «شاهنامه» دوباره بر صدر نشستند. یا در دوران پهلوی، وقتی پروژه ملی‌گرایی در دستور کار بود، «شاهنامه» به عنوان شناسنامه ایران باستان در مرکز قرار گرفت. اما، در دوره‌هایی که هویت ایرانی در تضاد با هویت رسمی یا مذهبی قرار می‌گرفت، «شاهنامه» به حاشیه رانده شد و تنها به عنوان «کتاب شعر» معرفی شد، مثل قرون میانه و معاصر.

از زاویه اجتماعی، عامل دوم این است که «شاهنامه» همواره محمل هویت جمعی ایرانیان بوده است. وقتی جامعه به هم بستگی نیاز داشته، «شاهنامه» را در آغوش گرفته؛ وقتی هویت‌های دیگر (مذهبی، فرقه‌ای، ایدئولوژیک) بر صحنه مسلط بوده‌اند، «شاهنامه» به حاشیه رانده شده است. این همان چیزی است که باعث می‌شود واکنش به «شاهنامه» گاه از جنس عشق و احترام باشد، وگاه از جنس بی‌توجهی یا حتی تمسخر. این دوگانه هانشان می‌دهند که «شاهنامه» در هر زمان، بسته به نیاز سیاسی و اجتماعی، بر صدر نشسته یا به حاشیه رانده شده است.

ایــن وضعیت، یعنی برخــورد دوگانه با «شــاهنامه»، تا دوره معاصر و امروز هم ادامه داشــته اســت. چه گفتمان‌ها و ایدئولوژی‌ها یا تفکراتی به صورت سازمان‌یافته سعی در پس‌رانی «شاهنامه» و کم‌ارزش جلوه دادن آن داشته‌اند؟

یکی از این گفتمان‌ها ایدئولوژی مذهبی رسمی است که در دوره‌های مختلف، با شدت و ضعف متفاوت، کوشیده است «شاهنامه» را صرفا یک متن ادبی بداند و آن را در برابر متون دینی قرار دهد. در چنین نگاه‌هایی، «شاهنامه»، نه به عنوان حافظ تاریخ و هویت ملی، بلکه به عنوان «کتاب افسانه» معرفی می‌شود. این پس‌رانی بیشتر به دلیل نگرانی از استقرار «شاهنامه» به جای متن دینی در ناخودآگاه جمعی بوده است. به همین دلیل، در نظام آموزشی، «شاهنامه» فقط به چند بیت تقلیل یافته و هیچ‌گاه به عنوان منبع اندیشه سیاسی یا اخلاقی تدریس نشده است.

در متن «شاهنامه»، بارها می‌بینیم که شخصیت‌ها یکدیگر را نقد می‌کنند: وزیران به شاهان هشدار می‌دهند، پهلوانان با صراحت از تصمیم‌های نادرست انتقاد می‌کنند، و پدرانْ فرزندان خود را نصیحت می‌کنند. این گفت‌وگوها و مخالفت‌ها نشان می‌دهند که «شاهنامه» نقد را لازمه پایداری جامعه می‌دانسته است. در نگاه این کتاب، قدرت، بدون شنیدن نقد، به استبداد و سقوط می‌انجامد.

گفتمان دومْ ایدئولوژی مدرن غرب‌گراست که در بخشی از روشنفکری معاصر ما دیده می‌شود. برای این جریان، «شاهنامه» نماد سنت و گذشته است و در بهترین حالت اثری موزه‌ای و در بدترین حالت مانعی در برابر نوسازی. چنین نگاهی هم، هرچند به نام تجدد، همان نتیجه را داشته؛ «شاهنامه» از زندگی روزمره و آموزش رسمی دور نگه داشته شده و نقش آن در سیاست و هویت به حاشیه رفته است.

گفتمان سومْ ایدئولوژی ملی‌گرایی افراطی است که در دوره‌هایی خاص «شاهنامه» را بیش از اندازه سیاسی کرده و آن را تنها ابزار مشروعیت‌بخشی به یک روایت خاص از ایرانیت دانسته است. این استفاده ابزاری هم درنهایت به ضد خودش بدل شده، چون «شاهنامه» را از جایگاه اثری در متن زندگی مردم به سطح یک شعار سیاسی تقلیل داده است. نتیجه این بوده که با تغییر شرایط سیاسیْ همان کسانی که روزی «شاهنامه» را بر صدر می‌نشاندند، روز دیگر بی‌اعتنایی به آن را روا می‌دانستند.

این سه جریان، هرچند متفاوت، در یک نقطه مشترک‌اند: همگی یا بیش از حد «شاهنامه» را تقلیل داده‌اند یا بیش از حد بر آن بار سیاسی تحمیل کرده‌اند؛ یا آن را فقط «ادبیات» دیده‌اند، یا صرفا «افسانه»، یا ابزار تبلیغاتی. در هر سه حالت، «شاهنامه» از جایگاه طبیعی خود، یعنی کتابی چندلایه که تاریخ، سیاست، اخلاق و هویت را در هم تنیده است، فاصله گرفته.

برخی جریان‌های غرب ســتیز مانند چپ‌هــا -که اتفاقا برخی شخصیت‌های شاخص آن بسیار در جامعه نفوذ داشتند و تأثیرگذار بودند- هم چندان با «شــاهنامه» در صلح نبودند. پیروان این ایدئولوژی چرا با «شاهنامه» مشکل داشتند؟ آن‌ها با چه انگیزه‌ای «شاهنامه» را نقد می‌کردند یا زیرسؤال می‌بردند یا آن را نادیده می‌گرفتند؟

دشمنی بخشی از جریان‌های چپ با «شاهنامه» را باید در چارچوب نظریه‌های اندیشه سیاسی و تضاد گفتمان‌ها تحلیل کرد. «شاهنامه» متنی است که هویت سیاسی ایران را در قالب روایت‌های اسطوره‌ای و تاریخی بازسازی می‌کند. این متن بر سه اصل بنیادین استوار است: خرد، فرّه ایزدی و تداوم فرمانروایی به مثابه نظم سیاسی. هرچند فردوسی بارها فرمانروایان ستمگر را نقد می‌کند و عدالت را معیار بقای حکومت می‌داند، اما چارچوب کلی متنْ سیاست را در نسبت با «فرّه» و «نظام فرمانروایی» می‌بیند. اینجاست که تعارض با اندیشه چپ پدید می‌آید.

اندیشه چپ، به ویژه در قرن بیستم و در ایرانِ دهه‌های ۳۰ تا ۵۰ خورشیدی، بر مفاهیمی چون برابری طبقاتی، نفی اشرافیت و نقد ساختار سلطنت استوار بود. مارکسیسمْ سیاست را در نسبت با «طبقات» می‌فهمید و تاریخ را تاریخ مبارزه طبقاتی می‌دانست. «شاهنامه» اما تاریخ را در قالب فرمانروایان و پهلوانانْ روایت و ملت را حول محور یک قدرت مرکزی تعریف می‌کند. برای یک چپ‌گرای مارکسیست، این یعنی مشروعیت بخشی به نظام سلطنتی و اشرافیت، حتی اگر در لایه‌های متنْ نقد هم وجود داشته باشد.

ریشه این دشمنی در تضاد میان دو روایت از «قدرت» است. در «شاهنامه»، قدرت سیاسی، حتی در نقد و انحطاط، همواره در شکل یک نظام فرمانروایی بازنمایی می‌شود. در اندیشه چپ، قدرت باید از دل توده و طبقه کارگر برآید و فرمانروا، به عنوان نماد تمرکز قدرت، خود، منبع ستم است. بنابراین، چپ‌ها، نه تنها به نقدهای درونی «شاهنامه» بی‌توجه ماندند، بلکه اساس روایت «شاهنامه» را ضد گفتمان خود دیدند.

ازسوی دیگر، «شاهنامه» به هویت ایرانی و ایرانشهری پیوند خورده است. این هویت بر مرزگذاری میان ایران و «دیگران» (تورانی، رومی، عرب و غیره) استوار است. اما اندیشه چپ در قرن بیستم به نوعی جهان وطنی انترناسیونالیستی گرایش داشت: هم بستگی جهانی کارگران فراتر از مرزهای ملی. برای چپ‌ها، برجسته سازی هویت ملی و اسطوره‌های ایرانشهری چیزی جز نوعی «ناسیونالیسم بورژوایی» نبود. این هم تضاد دیگری بود که «شاهنامه» را در چشم آنان مشکوک و حتی زیان‌آور جلوه می‌داد.

نباید فراموش کرد که «شاهنامه» در جوهر خود متنی سیاسی است، کتابی درباره چرخه‌های قدرت، سقوط فرمانروایان، شورش پهلوانان و پیوند خرد با سیاست. اما چپ‌ها آن را تنها در سطح ظاهر «فرمانروامحور» دیدند و درنتیجه از عمق فلسفه سیاسی‌اش غافل شدند. این غفلت، نه از نادانی، بلکه از اسارت در چارچوب ایدئولوژیک بود. مارکسیسم در ایران می‌خواست همه چیز را با عینک طبقات بخواند، و چون «شاهنامه» روایت طبقاتی صریح ارائه نمی‌داد به چشم آنان کتابی ارتجاعی آمد.

پس چرایی دشمنی چپ‌ها با «شاهنامه» ریشه در تضاد دو گفتمان داشت: گفتمان ایرانشهری که «شاهنامه» حامل آن بود، و گفتمان مارکسیستی که چپ‌ها بدان وفادار بودند. «شاهنامه» قدرت را در قالب نظام فرمانروایی نقد می‌کرد، اما آن را حذف نمی‌کرد؛ چپ‌ها خواهان حذف کلیت سلطنت بودند. «شاهنامه» ملت را حول ایران و هویت تاریخی‌اش تعریف می‌کرد، اما چپ‌ها ملت را در طبقه و هم بستگی جهانی می‌دیدند. این شکاف بنیادی باعث شد «شاهنامه» برای آنان، نه یک متن ملی، بلکه نمادی از گفتمان رقیب تلقی شود.

اگر بخواهیم خود متن «شــاهنامه» را ملاک قرار دهیم، نگاه فردوسی به نقد و نقادی چه بوده است؟

همین پرسشی که مطرح کردید، از ناخودآگاه شما سرچشمه می‌گیرد، ناخودآگاهی که از کودکی در مدرسه، تلویزیون و دانشگاه شکل گرفته است. همیشه به ما گفته‌اند فردوسی «خالق و آفریننده شاهنامه» است، در حالی‌که واقعیت متفاوت است. فردوسی نه یک کلمه به اصل داستان‌ها افزوده و نه چیزی کم کرده است؛ او گردآورنده و بازآفریننده میراثی است که پیش از او وجود داشت. خود فردوسی نیز در آغاز «شاهنامه» صریحا به «نامه باستان» و کوشش خردمندان پیشین اشاره می‌کند. پس شخص فردوسی نگاهی به نقد و نقادی یا یک دیدگاه اجتماعی و سیاسی ندارد، بلکه این «شاهنامه» است که دارای فلسفه و دیدگاه است.

بنابراین، اگر پرسش را اصلاح کنیم و خود «شاهنامه» را معیار قرار دهیم، نگاه فردوسی به نقد و نقادی نگاهی باز، مسئولانه و -درعین حال- هشداردهنده است. در جهان «شاهنامه»، نقد بخشی از حیات اجتماعی و سیاسی است، اما نقدی که با خرد و مسئولیت همراه باشد، نه با تخریب و تحقیر.

در متن «شاهنامه»، بارها می‌بینیم که شخصیت‌ها یکدیگر را نقد می‌کنند: وزیران به شاهان هشدار می‌دهند، پهلوانان با صراحت از تصمیم‌های نادرست انتقاد می‌کنند، و پدرانْ فرزندان خود را نصیحت می‌کنند. این گفت‌وگوها و مخالفت‌ها نشان می‌دهند که «شاهنامه» نقد را لازمه پایداری جامعه می‌دانسته است. در نگاه این کتاب، قدرت، بدون شنیدن نقد، به استبداد و سقوط می‌انجامد.

به همین دلیل است که می‌توان گفت «شاهنامه» نقد را هم «حق» می‌داند و هم «وظیفه»: حقِ مردم در برابر قدرت، و وظیفه اندیشمندان و پهلوانان برای پاسداری از خرد جمعی. نقد در «شاهنامه» هرگز یک امتیاز فردی نیست، بلکه ابزاری برای پایداری جمع است.

به این معنا، نگاه «شاهنامه» به نقد نگاه متعادلی است: نقد به عنوان شرط بقا، اما نقدی مسئولانه، خردمندانه و سازنده، و نه در جهت تمسخر و تخریب. همین نگاه است که «شاهنامه» را تا امروز زنده و کارآمد نگه داشته، زیرا، نه فقط داستان‌ها و قهرمانان، که خود شیوه مواجهه با قدرت، زبان و نقد را هم به ما آموخته است.

در جریان بازدید مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی از پروژه سینمایی «برادر کوچک من» مطرح شد

مدیران استانی روی خوش به سینماگران نشان دهند

رضا میرزاده

گزارش روز

هم‌زمان با فرارسیدن ۲۱ شهریورماه و روز ملی سینما، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی از یکی از پروژه های سینمایی در حال ساخت در مشهد بازدید کرد. پروژه سینمایی «برادر کوچک من» به کارگردانی امیراطهر سهیلی با مشارکت مؤسسه فرهنگی شهرآرا در حال ساخت است و در مرحله پیش تولید قرار دارد. به گفته سهیلی، کار این پروژه در مرحله پیش تولید قرار دارد و دکورهای کار تقریبا آماده شده و هم‌زمان، کارهای مربوط به تأمین منابع مالی و آغاز پروژه در جریان است. وی می‌گوید که برای این پروژه لوکیشن های مختلفی در مشهد و شهرستان ها پیش بینی شده و احتمالا تا دو هفته آینده مرحله تولید کار آغاز می شود.

● «تسهیل گری» از مهم‌ترین وظایف مدیران فرهنگی در قبال هنرمندان است

در حاشیه این بازدید، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی به خبرنگار شهرآرا گفت: اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان در گام نخست وظیفه دارد در فرایند اجرایی کار اعم از صدور مجوز و مکاتبات لازم برای فراهم آوردن مقدمات تولید اقدام کند. حسین مسگرانی افزود: نکته دومی که می تواند در آن ورود کند، تسهیل گری است. تولید در شهرستان ها، مشکلاتی دارد و شرایط آن، مانند تهران نیست که سرمایه‌گذاران نسبت به موضوع تولید فیلم توجیه شده باشند. ضمن اینکه فضای مشارکت و سرمایه‌گذاری نیز در برخی از استان ها از جمله خراسان رضوی و مشهد، به دلایل مختلف چندان مساعد نیست. گاه افراد غیرحرفه‌ای و حتی سودجو، به اسم سینما تخلفاتی انجام داده و باعث شده‌اند سرمایه‌گذاری در این حوزه کمتر صورت بگیرد و اعتماد سرمایه‌گذاران به اهالی سینما کم شود. اما وظیفه ما این است که اعتمادسازی کنیم و مسئولان بخش های دولتی و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی را تشویق کنیم که پای کار بیایند و پشتیبانی کنند. وی تأکید کرد: باید این نکته را روشن کنیم که یکی از اضلاع توسعه استان، حتی با نگاه اقتصادی، توجه به سینما و سینماگران و اهالی رسانه و فرهنگ است و اگر در حوزه سینما ورود داشته باشند، بخش های اقتصادی هم تقویت می شود. ایجاد یک مجموعه سینمایی در یک مجموعه تجاری می تواند بر ارزش تجاری آن مجموعه بیفزاید و طبیعی است که سینما می تواند در حوزه اقتصادی تأثیرگذار باشد.

عکس: شیرین قائمی، شهرآرا

● مهم‌ترین شاخصه «برادر کوچک من»، ورود دغدغه‌مند به سینمای کودک است

مسگرانی در ادامه گفت: از دیگر کارهایی که می بایست در دستور کار ارشاد قرار داشته باشد، موضوع تشکیل شورای سینما در استان ها و گردهم آوردن خود اهالی سینما در کنار هم است. باید نگاه ها را به هم نزدیک کرد و روحیه مشارکت و همکاری را تقویت کرد و فرایندها را برای اهالی سینما تسهیل کرد. تشکیل کارگروه های مشورتی که در استان صورت گرفته نیز به اتفاقات خوبی منجر شده است. نخست اینکه توانسته هنرمندان و اهالی صنف سینما را به هم نزدیک تر کند. همچنین در کنار آن، سلسله نشست های گفت وگوی اهالی سینما و هنرمندان با مسئولان استان و از جمله استاندار نیز در دستورکار قرار گرفته است و البته با چارچوب مشخص و ایده پردازی و حمایت از جریان فرهنگ و هنر، تداوم خواهد داشت. شاید نتایج این جلسات و نشست ها در همه حوزه ها چندان ملموس نبوده، اما در موضوع هایی مانند صنایع فرهنگی و فناوری های جدید از جمله کارخانه تولید پویانمایی به اتفاقات خوبی منجر خواهد شد و به تفاهم نامه نزدیک می شود. مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی تأکید کرد: به نظر من مهم‌ترین شاخصه فیلم امیراطهر سهیلی، ورود دغدغه‌مند به سینمای کودک است. در کنار آن، توجه به رویکردهای بومی و استفاده از ظرفیت های بومی، بسیار مهم بوده است. توجه به امام رضا(ع) و برخی از شاخص های فرهنگی و اجتماعی و از جمله خانواده نیز در آن مورد توجه قرار گرفته است.

● مدیران استان، سینماگران را رها نکنند

امیراطهر سهیلی، کارگردان این پروژه نیز با بیان برخی نکات و درددل ها درباره این پروژه گفت: من هم مثل خیلی از سینماگران، چندان به مدیران امیدوار نیستم. از مجموعه مدیران توقع داریم که این‌گونه پروژه ها را نه متعلق به کارگردان، بلکه متعلق به خود بدانند. به این فکر کنند، شخصی که پروژه ای را برای این شهر شروع کرده، فرزند خود آن هاست. مجری پروژه را در کنار کار تنها نگذارند. کاری نکنند که یک تولیدکننده از کار تولیدی خود پشیمان شود. من پای این پروژه ایستاده ام تا بگویم سینما صنعت است و می تواند سود داشته باشد. اما حق ما نیست که تنها بمانیم. وی افزود: اگر می خواهیم کاری انجام شود و اتفاقی بیفتد، باید در کنار هم باشیم. این‌گونه نباشد که فقط وقتی کار به نتیجه رسید، پز آن کار را بدهیم و بگوییم این کار هم در شهر ما تولید شده است. کاش مجموعه هایی مانند آستان قدس رضوی از کارهایی که لااقل زمینه های امام رضایی دارند، بیشتر حمایت می کردند. کاش مدیران استانی کمی بیشتر روی خوش به سینماگران نشان می دادند.

نگاهی به نمایش «لمس» به کارگردانی سیاوش صابری

تئاتری از تروما، ناخودآگاه و زیبایی شناسی رنج

نقد روز

دکتر مسعود تقی‌آبادی
استاد دانشگاه فردوسی مشهد

نمایش «لمس» تجربه ای نادر در تئاتر است؛ تجربه ای که از همان آغاز، مخاطب را در برابر زخمی عمیق و انسانی قرار می دهد. زخمی که نه تنها بدن را می آزارد بلکه روان را نیز در می نوردد. تصویر نخستین از یک زخم و روند ترمیم آن، استعاره ای است از روانی که در چرخه ای بی پایان میان جراحت و التیام گرفتار مانده است و هرگز به آرامش کامل نمی رسد. این تصویر آغازین چونان موتیفی موسیقایی در تمام طول نمایش پژواک می یابد و ما را به یاد گفته فروید می اندازد که همه انسان ها کم وبیش روان رنجورند و هیچ روانی از خراش و زخم خالی نیست. از همان لحظه، مخاطب درمی یابد که قرار است با اثری روبه رو شود که مرز میان روان و بدن را برمی دارد و تئاتر را به آیینه ای از زخم های انسانی بدل می سازد. در این یادداشت تئاتر را به مثابه متنی چندوجهی می نگریم؛ متنی که می توان آن را از لایه های گوناگون نشانه شناسانه، فرمی، اجرایی، و روان شناختی تحلیل کرد. نشانه شناسانی چون ون لیوون بر این باور بودند که متن تئاتری همچون نظامی لایه لایه از نشانه هاست و باید در سطوح متکثر به بررسی آن پرداخت. با این همه، رویکرد حاضر بیش از هر چیز به محتوای اثر و لایه های روان شناختی و روان‌کاوانه آن توجه دارد. به نقد بازی ها و فرم صرف اثر نمی پردازیم، بلکه کوشیده ایم این نمایش را در سطحی روان شناسانه، یا دقیق تر بگوییم روان‌کاوانه، بخوانیم و روان زخمی را که در تار و پود صحنه جریان دارد عیان سازیم؛ با این حال در مسیر تحلیل گاه نقبی نیز به سایر لایه ها می زنیم تا یکپارچگی متن از میان نرود.

● نزدیک شدن به تفسیر رؤیا و تداعی آزاد

شخصیت اصلی نمایش، نادر، جوانی است که در نخستین تصویر بر تختی ساده و بی پیرایه دراز کشیده است. همین تخت به ظاهر عادی که با کمترین عناصر صحنه ای همراه شده، در سراسر نمایش بارها تغییر معنا می دهد؛ گاه بستر بیماری است، گاه سکوی بازجویی، گاه بستر کابوس، و گاه تنها جایی که او می تواند به زخم های خود پناه ببرد. بدن نادر بر این تخت چونان متنی زنده عمل می کند؛ بدنی که دردهای سایکوسوماتیک (روان تنانه)، زخم های روانی و اضطراب های وجودی را به نشانه های ملموس بدل می سازد. ذهن آشفته او تماشاگر را به سفری کابوس وار می برد؛ سفری در میان خاطراتی که بازمی گردند و هر بار زخم تازه ای می زنند؛ جدایی از همسر، تحقیر از سوی نزدیک ترین دوستان، شکست های عاطفی. این صحنه ها در فرمی سیال و غیرخطی طراحی شده‌اند؛ تداعی هایی آزاد که گویی مستقیم از ناخودآگاه نادر بیرون می ریزند. در این ساختار، نمایش آشکارا به روش فرویدی تفسیر رؤیا و تداعی آزاد نزدیک می شود؛ همان جا که روان در پرش ها، گسست ها و تکه تکه شدن تصاویر خود

عکس: فرید تقدیسی

را می نمایاند. اینجا می توان با نگاه یونگ نیز صحنه را خواند؛ خاطرات تکه تکه نادر، سایه های واپس رانده ای هستند که او باید با آن ها روبه رو شود. یونگ بر این باور بود که فردیت یابی جز با مواجهه با سایه ها و بخش های تاریک روان ممکن نیست. تخت، به عنوان عنصر مرکزی صحنه، در این خوانش به «کهن الگوی ناخودآگاه جمعی» بدل می شود؛ جایی که گذشته، حال و کابوس های نسلی باهم تلاقی می کنند. در یکی از صحنه های کلیدی، همسر نادر او را به بچه دار شدن دعوت می کند، اما نادر سراسیمه و مضطرب می گوید: «نه، نمی توانم بچه دار شوم.» این جمله ساده، لایه ای عمیق تر را عیان می کند؛ طرحواره شرم و نقص. انسانی که خود را پذیرفتنی و شایسته نمی داند، فرزند خویش را نیز نمی پذیرد. این لحظه به وضوح نظریه جفری یانگ درباره طرحواره های ناکارآمد را به صحنه می آورد؛ همان دام هایی که فرد را در چرخه ای بی انتها از رنج و خودانکاری نگاه می دارند. از دیدگاه اریک فروم، امتناع نادر از پدر شدن نه صرفا یک ترس فردی، بلکه نشانه ای از ناتوانی در «دوست داشتن» است. فروم در کتاب «هنر عشق ورزیدن» می گوید کسی که خود را نپذیرفته و نتوانسته عشق را در خود بپروراند، قادر به انتقال آن به نسل بعد نیست. اینجا تئاتر «لمس» رنج اگزیستانسیالیستی نادر را نیز برملا می کند: ترس از مسئولیت و آزادی. همین بن مایهٔ «دام» بار دیگر در صحنه ای دیگر با میزانسن دقیق تری عینیت می یابد: شخصیت هایی که هر یک در شکل گیری زخم های نادر نقش داشته اند، او را در میان می گیرند و دامی استعاری در اطرافش می گسترانند. در سطح زیبایی شناختی، چیدمان ساده صحنه، چند صندلی و سازه ای که به آسانی جابه جا می شود، به گونه ای هوشمندانه به کار گرفته شده تا حس خفگی، محصورشدن و اسارت را القا کند. تماشاگر در این لحظه تنها ناظر نیست، بلکه با بدن خود اسارت و تکرار را تجربه می کند.

حضور روان پزشکی که خود گرفتار است و قرص هایش را بی محابا مصرف می کند نیز لایه ای تکان دهنده بر نمایش می افزاید. این تصویر تجسم اندیشه اروین یالوم است که گفته بود: «در اتاق درمان همواره دو بیمار حضور دارند، تنها امید این است که آن که کمتر بیمار است نقش درمانگر را ایفا کند.» بدین ترتیب نمایش مرز میان درمانگر و بیمار را درهم می ریزد و نشان می دهد که هیچ انسانی از زخم روانی مصون نیست. این بازتاب همان اندیشه فرویدی نیز هست که همه انسان ها راروان رنجور می دانست، تنها شدت رنج ها متفاوت است. چیدمان ساده اما چندمنظوره صحنه، این بار اتاق پزشک را می سازد؛ اتاقی که بیش از آنکه مکان درمان باشد، به محلی برای نمایش زخم درمانگر بدل می شود. در همین جا می توان به آرای ژاک لاکان اشاره کرد؛ درمانگر، در مقام «دیگری بزرگ»، نیز خود گرفتار خلأ و کمبود است. آنچه در اتاق درمان رخ می دهد، تبادل کمبودهاست نه انتقال حقیقتی مطلق. صحنه ای که پزشک و نادر کنار هم قرار می گیرند، دقیقا بازنمایی همین ایده لاکانی است که سوژه همواره در نسبت با دیگری تعریف می شود، حتی اگر آن دیگری خود ناکام و زخم خورده باشد.

● پیوند به ترومای بین نسلی

«لمس» تنها به تروماهای فردی نادر بسنده نمی کند. غیبت پدر و فقدان امنیتی که باید از نسل پیشین منتقل می شد، در زندگی او حضوری پررنگ دارد. نادر میراث دار زخمی است که از نسلی به نسل دیگر منتقل شده و او را به ترومای بین نسلی پیوند می زند. این نگاه، نمایش را از سطح فردی فراتر می برد و آن را به بیانیه ای درباره رنج جمعی بدل می سازد؛ همان زخمی که در لایه های پنهان خانواده و جامعه استمرار می یابد و نسل های پیاپی را درگیر می کند.

امر زیبایی شناختی نیز در نمایش «لمس» جایگاهی بنیادین دارد. طراحی صحنه با کمترین عناصر و بیشترین کارایی، و نورپردازی و رنگ آمیزی دقیق، زبانی مستقل برای روایت می آفرینند. نور قرمز هنگام بلعیدن دارو به نشانه خطر و نابودی، و نور سفید در لحظات دیگر به نشانه امکان های دیگر، مخاطب را نه فقط در سطح معنا بلکه در سطح حس درگیر می سازند. این رمزگان بصری، پیش از آنکه فهمیده شوند، احساس می شوند و ناخودآگاه را مخاطب قرار می دهند. این استفاده از رنگ و نور را می توان از منظر روان شناسی گشتالت نیز تفسیر کرد: ادراک انسان در صحنه نه به عناصر منفرد بلکه به کلان الگوها وابسته است. تماشاگر بی آنکه بخواهد، میان نورها و حرکات پیوندی کلی برقرار می کند و تجربه ای عاطفی-حسی می سازد. همین سازوکار ناخودآگاه است که باعث می شود نمایش، حتی پس از پایان، در حافظه هیجانی مخاطب باقی بماند. همین اقتصاد در صحنه آرایی، که با چند عنصر ساده بارها تغییر معنا می دهد نیز نشان می دهد که کارگردان چگونه از کمترین ابزار بیشترین بهره را برده است. بدن بازیگر نقش نادر نیز چونان متنی زنده و دومین لایه روایت عمل می کند. لرزش ها، حرکات ناگهانی، نگاه ها و حالات چهره، روان زخمی او را عریان می سازند. این بدن مندی نه فقط ابزار اجرا، بلکه خودِ روان است که بر صحنه حاضر شده است؛ همان چیزی که فروید از آن به عنوان متن زخمی یاد می کرد، این بار در جسم بازیگر مجسم می شود.

● سفری در درون خویش

در پایان نمایش، تصویر مادر بر پرده می نشیند و جمله پرطنین «مادر، تو تنها واقعیت زندگی من هستی» از زبان نادر جاری می شود. این جمله در لایه ای نمادین بازتاب اندیشه لاکان است که انسان همواره در پی بازگشت به رحم مادر و جست وجوی امنیت نخستین است و در لایه ای دیگر پژواک عقده ادیپی فروید است که رابطه با مادر را به کانون تنش های ناخودآگاه بدل می کند. مادر در اینجا نه صرفاً یک شخص، بلکه پناهگاهی است که معنا، عشق و آرامش از آن سرچشمه می گیرد. از منظر روان‌کاوانه مادر نه فقط منبع عشق بلکه منبع اضطراب است. لحظه پایانی نمایش، با آرامش تصویری مادر، درواقع میل نادر به بازگشت و تجربه وحدت اولیه را بازنمایی می کند؛ آرزویی که هرگز به طور کامل برآورده نمی شود و همین ناتمامی، موتور رنج انسانی است. صحنه پایانی با نور مینیمال و آرامشش، پس از آن همه آشفتگی، چونان لحظه ای سکون و خلأ عمل می کند؛ گویی روان و صحنه به طور هم زمان در آغوش مادر آرام می گیرند.

«لمس» در کلیت خود سفری روانی است؛ سفری که نادر در درون خویش می پیماید و تماشاگر را نیز با خود همراه می کند. این سفر همان فرایند فردیت یابی در روان شناسی تحلیلی است: مواجهه با سایه ها، زخم ها و خاطرات و پس رانده تا رسیدن به لحظه ای کوتاه از خودآگاهی. فرم غیرخطی، میزانسن های استعاری، چیدمان ساده اما کارآمد صحنه، طراحی نوری و بدن مندی بازیگر همه در خدمت این سفرند. تماشاگر پس از خروج از سالن تنها شاهد داستان نادر نیست، بلکه با پرسشی عمیق در خود مواجه می شود: کدام زخم های ما هنوز التیام نیافته اند؟ کدام دام های طرحواره ای همچنان ما را در اسارت نگاه داشته اند؟ و کدام تصویر مادرانه در اعماق ناخودآگاهمان همچنان پناهگاهی امن است؟ «لمس» بیش از یک نمایش، روان‌کاوی زنده ای است که بر صحنه جاری می شود؛ تجربه ای که هم فروید و لاکان را به یاد می آورد، هم یانگ و یالوم را، و در نهایت خود ما را. تئاتر در اینجا دست در دست روان‌کاوی می دهد و زیبایی شناسی صحنه بدل به پلی می شود میان علم و شعر، میان زخم و رهایی.

تماشاخانه

«تئاتر مستقل» میزبان «با یک تیوپ روی آب بایست»

نمایش «با یک تیوپ روی آب بایست» به نویسندگی و کارگردانی محسن میرزایی ثانی از یکشنبه ۲۳ شهریور، ساعت ۲۰:۳۰ در پردیس تئاتر مستقل روی صحنه می رود. در این نمایش سجاد باقری، سارا موسوی، دینا فهمیده وحدت و مهدی تقی پور بازی می کنند.

«شاپرک خانم» روی صحنه تماشاخانه «کربن»

تئاتر «شاپرک خانم» به نویسندگی بیژن مفید و کارگردانی وحید مجیدی از امروز یکشنبه ۲۳ شهریور ساعت ۱۸ در تماشاخانه کربن روی صحنه می رود. کوثر قرائی، وحید مجیدی، بهداد حمیدی نژاد، ندا نخعی مقدم، مانیا رضایتی، نیلا حمیدی نژاد و محمود کریمی بازیگران این نمایش هستند. در خلاصه نمایش آمده است: «شاپرک خانم فقط یک افسانه نیست؛ سفری برای یادآوریِ پروازه، به لمسِ نوری که از دل قصه می تابه.»

اجرای «اداره رتق و فتق همایونی» در «تئاتر مستقل»

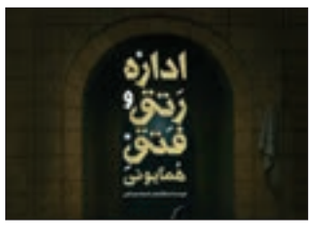

تئاتر «اداره رتق و فتق همایونی» به نویسندگی و کارگردانی امیرحسین الهی اجراهایش را از امروز یکشنبه، ساعت ۱۸:۱۵ در تماشاخانه انوشیروان پردیس تئاتر مستقل شروع می کند. علی عبداللهی، احسان مشایخی دوم، شایلین طهماسبی، حجت اعرابی، غنچه غروی، حمیدرضا ملک شاهی، ابوالفضل کردی، امیرحسین هنرور، شیوا مستعلی، آذین آزموده، میعاد فوقانی و سحر سرگزی به ایفای نقش می پردازند.

«یوتانازی»، در صدر جدول فروش تئاتر مشهد

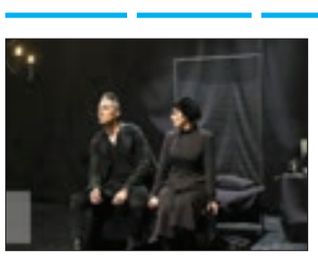

آمار فروش نمایش های روی صحنه تئاتر در مشهد طی هفته گذشته از ۱۵ تا ۲۱ شهریور ماه منتشر شد و نمایش «یوتانازی» به کارگردانی محسن رحیمیون با فروش ۱۲ میلیارد و ۶۷۸ میلیون و ۳۰۰ هزار ریال در صدر جدول فروش هفتگی سایت گیشات قرار گرفت. به گزارش شهرآرانیوز، نمایش های «اتاق ۱۲۱۶» به کارگردانی مرتضی ملتجی با فروش ۴ میلیارد و ۵۶۵ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال، «طبیب اجباری» به کارگردانی امیراحسان امیرپور با فروش ۹۳۶ میلیون و ۲۰۰ هزار ریال، «خاله سوسکه» به کارگردانی مریم عباسی با فروش ۷۳۰ میلیون و ۲۰۰ هزار ریال، «موش و گربه» به کارگردانی مهدی مؤذنی با فروش ۵۰۵ میلیون و ۳۵۰ هزار ریال، «چهار دقیقه» به کارگردانی صدرا سبزه‌کار با فروش ۴۵۳ میلیون و ۱۲ هزار ریال و «ایستگاه مترو» به کارگردانی سیدمحمد سجادی با فروش ۴۱۰ میلیون و ۷۱۵ هزار ریال در رتبه های دوم تا هفتم جدول فروش تئاتر مشهد قرار دارند.

اخبار هنری مشهد

اکران مستند «ارگ در کما» در سینما برفی مشهد

فیلم مستند «ارگ در کما» اثر محمددستمالچیان به مناسبت روز سینما، امروز ساعت ۱۶ در پردیس سینما برفی اکران خواهد شد. این مستندساز متولد سال ۱۳۴۵ در مشهد است و تاکنون ساخت برنامه های مستند و تلویزیونی مانند «کبوترها»، «ترنجبین»، «هلال» و «فرت بافی» را در کارنامه هنری اش دارد.

پیشتازی فروش فیلم «مردعینکی» در سینماهای استان

آمار فروش سینماهای خراسان رضوی در هفته گذشته از ۱۵ تا ۲۱ شهریور ۱۴۰۴ منتشر شد و فیلم سینمایی «مرد عینکی» به کارگردانی کریم امینی با فروش ۱۷ میلیارد و ۸۷۹ میلیون و ۴۵۵ هزار ریال، در صدر جدول فروش سینماهای خراسان رضوی قرار گرفت. به گزارش شهرآرانیوز، فیلم های سینمایی «ناجورها» به کارگردانی محمدحسین فرح بخش، با فروش ۱۲ میلیارد و ۶۴۶ میلیون و ۴۰ هزار ریال، «پیرپسر» به کارگردانی اکتای براهنی، با فروش ۶ میلیارد و ۶۷۷ میلیون و ۲۲۰ هزار ریال، «زن و بچه» به کارگردانی سعید روستایی، با فروش ۶ میلیارد و ۱۵ میلیون و ۵۱۵ هزار ریال و «ناتوردشت» به کارگردانی محمدرضا خردمندان، با فروش ۳ میلیارد و ۷۴۸ میلیون و ۵۸۰ هزار ریال در رتبه های دوم تا ششم جدول فروش سینماهای خراسان رضوی هستند.

به وقت رهایی

درباره مهارت هایی که به ما کمک می‌کند مشکلات روحی کمتری را متحمل شویم

الهام ظریفیان | زندگی ما پر از چیزهایی است که مثل بار سنگین روی شانه هایمان سنگینی می کنند. بعضی هایشان آن قدر عادی شده اند که حتی متوجه نمی شویم دارند ما را خسته می کنند، اما اگر دقیق تر نگاه کنیم، می بینیم بسیاری از استرس ها و نگرانی ها نتیجه این است که ما به چیزهایی چسبیده ایم که باید رهایشان کنیم. رها کردن به معنای بی خیالی یا بی مسئولیتی نیست، بلکه به این معناست یاد بگیریم چه چیزهایی ارزش نگه داشتن دارند و چه چیزهایی فقط ما را از نفس می اندازند. در این مطلب که با همراهی محسن حسن زاده، کارشناس ارشد مشاوره و عضو سازمان نظام روان شناسی تهیه شده است، می خواهیم با هم مرور کنیم که چه چیزهایی را در زندگی مجازیم یا بهتر است رها کنیم تا سبک تر، آرام تر و شادتر زندگی کنیم.

رها کردن «غم و اندوه های کهنه»

همه ما روزهایی را تجربه کرده ایم که از دست دادن، شکست یا دل خوری، قلبمان را فشرده است، اما مشکل وقتی شروع می شود که غم گذشته را مثل یک قاب عکس قدیمی همیشه با خودمان حمل کنیم. اندوه، اگر در لحظه تجربه و پذیرفته شود، بخشی طبیعی از زندگی است، اما وقتی اجازه نمی دهیم که زمان کار خودش را بکند، این غم کهنه تبدیل به زخمی می شود که هر روز دوباره باز می شود.

چه باید کرد؟

- احساساتتان را روی کاغذ بیاورید.
- با یک دوست یا مشاور قابل اعتماد صحبت کنید.
- به خودتان اجازه دهید عزاداری کنید، اما برایش خط پایان بگذارید.

رها کردن «کینه و دل خوری»

کینه درست مثل زهر است. ما آن را در دل نگه می داریم به این امید که دیگری آسیب ببیند، اما در واقع خودمان را مسموم می کنیم. وقتی نمی بخشیم، در واقع مدام گذشته را دوباره زنده می کنیم و آرامش امروزمان را قربانی می سازیم. بخشش یعنی رها کردن خودمان، نه تأیید رفتار دیگری.

راهکار ساده

هر بار یاد کسی می افتید که آزارتان داده، به خودتان بگویید: «من انتخاب می کنم این بار را زمین بگذارم.» تکرار همین جمله به مرور ذهن شما را سبک تر می کند.

رها کردن «ترس از شکست»

خیلی وقت ها ما حتی شروع نمی کنیم، چون از شکست می ترسیم. در حالی که شکست بخشی از مسیر یادگیری است. هر کسی که موفق شده، بارها زمین خورده است. اگر این ترس را رها نکنیم، فرصت های مهم زندگی را از دست می دهیم. شکست را بازنویسی کنید: به جای «ناکامی»، آن را «بازخورد» ببینید.

چطور رها کنیم؟

با خودتان قرار بگذارید هر بار که شکست خوردید، یک چیز مثبت از آن بیرون بکشید.

رها کردن «کامل بودن» (کمال گرایی)

کمال گرایی مثل یک تله است. ما منتظریم همه چیز عالی شود تا شروع کنیم. نوشتن کتاب، یادگیری زبان یا حتی خوشحال بودن! اما حقیقت این است که زندگی هیچ وقت کامل نمی شود. کمال گرایی فقط به تعویق انداختن زندگی است.

راهکار کوچک

- کارهایتان را با کیفیت «خوب کافی» شروع کنید، نه «کامل بی نقص».
- هر بار که چیزی را تمام کردید، حتی اگر عالی نبود، به خودتان تبریک بگویید.

رها کردن «روابط سمی»

بعضی آدم ها حضورشان مثل سایه سنگین روی زندگی ماست. دائم انرژی مان را می گیرند، تحقیر می کنند یا مدام منفی بافی می کنند. اگر این روابط را رها نکنیم، هرقدر هم روی خودمان کار کنیم، باز هم آرامشمان برباد می رود.

قدم های عملی

- مرزهای روشن بین خودتان و افراد سمی زندگی تان بکشید.
- اگر لازم بود، فاصله بگیرید یا حتی رابطه را قطع کنید.

رها کردن «گذشته ای که تغییر نمی کند»

گاهی آن قدر درگیر «اگرها» می شویم که امروز را نابود می کنیم. اگر آن شغل را قبول کرده بودم... اگر با او ازدواج نکرده بودم... اگر به او «نه» گفته بودم... اما واقعیت این است که گذشته دیگر تغییر نمی کند. تنها کاری که می توانیم بکنیم، درس گرفتن از آن و زندگی کردن در امروز است.

راهکار عملی

هر وقت فکری از گذشته به سراغتان آمد، با خودتان بگویید: «این فقط یک خاطره است، نه واقعیت امروز»

رها کردن «ترس از آینده»

ترس از آینده یکی از بزرگ ترین دزدهای آرامش است. مدام به این فکر می کنیم که «چه می شود اگر...؟» در حالی که ۹۰ درصد چیزهایی که از آن ها می ترسیم هرگز رخ نمی دهند.

تمرین ذهن آگاهی

- چند دقیقه در روز فقط روی نفس کشیدنتان تمرکز کنید.
- خودتان را به لحظه حال برگردانید.

رها کردن «توقع تأیید دیگران»

خیلی وقت ها منتظر می مانیم تا دیگران ما را تأیید کنند، والدین، دوستان، همکاران یا حتی آدم های ناشناس در اینترنت، اما اگر زندگی مان را بر اساس «رضایت دیگران» بسازیم، هرگز خودمان زندگی نکرده ایم.

تمرین کاربردی

تصمیم های کوچک روزانه (مثل لباس پوشیدن، یا انتخاب سرگرمی) را فقط بر اساس دل خواه خودتان بگیرید.
کم کم اعتماد به نفس در تصمیم های بزرگ تر هم شکل می گیرد.

رها کردن «سبک زندگی پرهیجان»

امروز بسیاری از مردم درگیر هیجانات شده اند. سرعت عمل در زندگی بالا رفته و همین سبک زندگی پرهیجان، بیماری های روان تنی بسیاری مثل دیابت، فشارخون، میگرن، مشکلات گوارشی و حتی ریزش مو را شایع کرده است. هیجان بیش از حد، تمرکز و حافظه را کاهش می دهد و کیفیت کارهای فکری را پایین می آورد. زندگی پرهیجان باعث می شود سوگ و غم طولانی تر شود، تصمیم های مالی عجولانه گرفته شود، روابط زناشویی و اجتماعی بی کیفیت شوند و خواب عمیق و آرام از افراد گرفته شود.

راهکار کوچک

سبک زندگی منطقی را جایگزین هیجان زدگی کنید. آرام تر غذا بخورید، آهسته تر رانندگی کنید، وقت بیشتری برای معاشرت های عمیق و سفرهای آرام اختصاص دهید و به جای تجمل گرایی و چشم و هم چشمی، اولویت را به آرامش روان بدهید.

رها کردن «تنوع طلبی افراطی»

نیاز به تازگی و تغییر در وجود همه هست، اما وقتی تنوع طلبی افراطی شود، هیچ وقت به عمق نمی رسیم، مدام شغل، رابطه یا سرگرمی عوض می کنیم و باز هم راضی نمی شویم.

راهکار

تنوع را در بخش های کوچک زندگی بیاورید؛ غذا یا مسیر جدید امتحان کنید، اما برای مسائل اصلی زندگی ثبات و استمرار داشته باشید.

در نهایت: رها کردن یعنی آزادی

شاید با خودتان فکر کنید: «خب، رها کردن سخت است.» درست است، اما سخت تر از آن، ادامه دادن به زندگی با باری است که هیچ وقت سبک نمی شود.
رها کردن به این معناست که:
به خودتان اجازه دهید غم هایتان تمام شوند.
گذشته را سر جای خودش بگذارید.
آزادی و آرامش امروزتان را با نگرانی های فردا معامله نکنید.

نکته طلایی

رها کردن یک باره اتفاق نمی افتد؛ یک تمرین روزانه است. هر بار که تصمیم می گیرید چیزی را رها کنید، گامی به سوی زندگی آرام تر برمی دارید.

رها کردن «مقایسه خود با دیگران»

شبکه های اجتماعی مقایسه را به اوج رسانده اند. همیشه کسی هست که خوش تیپ تر، ثروتمندتر یا موفق تر از ما به نظر برسد، اما فراموش نکنیم ما فقط ویترین زندگی دیگران را می بینیم، نه پشت صحنه اش را. مقایسه کردن فقط باعث می شود از داشته هایمان کمتر لذت ببریم و دائم حس ناکافی بودن داشته باشیم.

راهکار عملی

- هر روز سه چیزی را که بابتشان شکرگزارید یادداشت کنید.
- هر روز زمانی را از شبکه های اجتماعی فاصله بگیرید.

رها کردن «نیاز به کنترل همه چیز»

خیلی از استرس های روزانه ما از اینجا می آید که فکر می کنیم باید همه چیز طبق برنامه و خواسته ما پیش برود، از رفتار همسر و فرزند گرفته تا نتیجه امتحان یا حتی آب و هوای آخر هفته! اما واقعیت این است که کنترل ما محدود است. هرچه بیشتر تلاش کنیم همه چیز را در مشت بگیریم، ناامیدتر و خسته تر می شویم.

تمرین رها کردن کنترل

فهرستی بنویسید از چیزهایی که در کنترل شما هستند (مثل تلاش، واکنش، انتخاب هایتان) و چیزهایی که نیستند (مثل رفتار دیگران، حوادث غیرمنتظره). آگاهانه تصمیم بگیرید انرژی تان را فقط صرف دسته اول کنید.

طرح: Michelle Jones

محسن حسن‌زاده
کارشناس ارشد مشاوره و عضو سازمان نظام روان‌شناسی:
رها کردن سخت است اما سخت‌تر از آن، ادامه دادن به زندگی با باری است که هیچ‌وقت سبک نمی‌شود

بیابان‌زدایی؛ مأموریتی برای قرن بعد!

تأملی در آمار و ارقام وسعت بیابانی استان و طرح‌های بیابان‌زدایی با بودجه‌های قطره چکانی

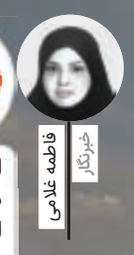

فاطمه غلامی
خبرنگار

وجود ۳۰ کانون بحرانی فرسایش بادی در ۲۳ شهرستان خراسان رضوی، یکی از زنگ خطرها برای هوای مشهد است؛ شهری که سالانه میلیون‌ها زائر را میزبانی می‌کند و حال هوایش هم با گردوغبارهایی که وقت و بی‌وقت مهمان ناخوانده هستند، خوش نیست. مسئولان منابع طبیعیِ استان می‌گویند مقابله با این پدیده نیازمند اجرای طرح‌های بیابان‌زدایی است، اما بودجه محدود، بزرگ‌ترین مانع در مسیر این ضرورت زیست‌محیطی است. به اذعان مسئولان این اداره کل، بودجه‌های سالانه، تنها کفاف اجرای ۲۰ تا ۲۵ هزار هکتار بیابان‌زدایی را می‌دهد و با درنظر گرفتن اعتبار ۴۸ میلیارد تومانی در سال مالی جاری و یک میلیون و ۲۶۰ هزار هکتار مساحت فعلی کانون‌های بحرانی استان، اگر روند فعلی ادامه یابد و مساحت کانون‌های بحرانی هم بیشتر نشود، اجرای کامل طرح‌های کنونی، بیش از پنجاه سال زمان خواهد برد. حالا اگر بخواهیم این حساب و کتاب را در مناطق تحت تأثیر فرسایش بادی که وسعتش به حدود ۲/۵ میلیون هکتار می‌رسد انجام بدهیم، بیابان‌زدایی از این مساحت حدود ۱۰۰ سال طول خواهد کشید. درباره ۵/۵ میلیون هکتار اقلیم بیابانی استان هم باید بگوییم که اجرای طرح‌های بیابان‌زدایی برای این عرصه وسیع، با اعتبارات قطره چکانی کنونی، به ۲۲۰ سال زمان لازم دارد. بله؛ چیزی حدود دو قرن! براساس اهداف برنامه هفتم توسعه، مقرر شده است سالانه ۴ درصد از مساحت کانون‌های بحرانی استان، تحت مدیریت قرار گیرد؛ هدفی که تحقق آن، نیازمند تداوم تخصیص اعتبارات و اجرای طرح‌های تلفیقی با رویکرد اقتصادی برای جوامع محلی است.

اعتبار امسال؛ فقط ۴۸ میلیارد تومان

علی شکاری، مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی، با تشریح ابعاد این چالش می‌گوید: از مجموع ۱۱/۷ میلیون هکتار وسعت استان، حدود ۸/۲ میلیون هکتار را اراضی ملی تشکیل می‌دهد و حدود ۵/۵ میلیون هکتار از این عرصه‌ها دارای اقلیم بیابانی است. او ادامه می‌دهد: براساس بررسی‌ها، هم‌اکنون ۳۰ کانون بحرانی فرسایش بادی در ۲۳ شهرستان استان، شناسایی شده است و درمجموع، وسعت مناطق تحت تأثیر فرسایش بادی به حدود ۲/۵ میلیون هکتار می‌رسد و از این میان، سطح کانون‌های بحرانی استان، یک میلیون و ۲۶۰ هزار هکتار تعیین شده است. این ارقام نشان می‌دهد که تقریبا یک چهارم وسعت استان به طور مستقیم در معرض تهدید فرسایش بادی قرار دارد. شکاری در ادامه به اعتبارات و اقدامات در دست اجرا اشاره می‌کند و می‌گوید: در سال ۱۴۰۳، یعنی سال مالی جاری که تا پایان شهریور ادامه دارد، مجموع اعتبارات مصوب بیابان‌زدایی استان به ۴۸۱ میلیارد و ۶۵۰ میلیون ریال (معادل تقریبی ۴۸ میلیارد تومان) رسیده است. از این میزان، تاکنون ۳۵۴ میلیارد و ۶۹۰ میلیون ریال، یعنی حدود ۳۵ میلیارد تومان، تخصیص یافته است که برابر با ۷۳ درصد اعتبارات مصوب است. او همچنین، رویکردهای آینده در این زمینه را یادآوری می‌کند و می‌افزاید: برنامه‌های آینده ما شامل تثبیت کانون‌های بحرانی، مدیریت رواناب‌ها و توسعه جنگل‌های دست‌کاشت است که می‌تواند نقش مهمی در مهار فرسایش بادی و بیابان‌زایی ایفا کند. شکاری درباره برنامه‌های بلندمدت این اداره می‌گوید: مطابق برنامه هفتم توسعه، باید سالانه ۴ درصد از وسعت کانون‌های بحرانی استان، تحت کنترل و مدیریت قرار گیرد. به گفته او، این هدف‌گذاری شامل فعالیت‌هایی مانند نهال‌کاری، احداث بادشکن، نصب تله‌های رسوب‌گیر و اجرای پروژه‌های اقتصادی برای جوامع محلی است.

۲ میلیون هکتار؛ در معرض تهدید

محمد زرگران، سرپرست معاونت فنی اداره کل منابع طبیعی استان، نیز با اشاره به وضعیت کنونی اراضی در معرض فرسایش بادی می‌گوید: هم‌اکنون در خراسان رضوی بیش از ۲ میلیون و ۴۷۰ هزار هکتار از اراضی، در معرض فرسایش بادی قرار دارند که از این میزان، حدود یک میلیون و ۲۶۰ هزار هکتار به عنوان کانون بحرانی فرسایش بادی، شناسایی و ثبت شده است. این آمار نشان‌دهنده اهمیت مدیریت این مناطق برای جلوگیری از گسترش بیابان‌ها و کاهش آسیب‌های زیست‌محیطی است. زرگران در ادامه به تاریخچه اقدامات بیابان‌زدایی در استان اشاره می‌کند و می‌گوید: نخستین تجربه رسمی بیابان‌زدایی در ایران، نیز در خراسان رضوی رقم خورده است، به طوری که در سال ۱۳۴۳، پروژه نهال‌کاری بیابان‌زدایی کشور برای اولین بار در منطقه حارث‌آباد سبزوار آغاز شد و سرآغازی برای فعالیت‌های منسجم در این حوزه به شمار می‌آید. زرگران همچنین درباره دستاوردهای حاصل از طرح‌های تثبیت و احیا، بیان می‌کند: در دهه‌های گذشته، پروژه‌های متعددی اجرا شده است که توانسته‌اند حدود ۱/۵ میلیون هکتار از اراضی را تا حدودی تثبیت و کنترل کنند. این اقدامات شامل پروژه‌های مدیریت رواناب‌ها، نهال‌کاری، احداث بادشکن‌ها و تله‌های رسوب‌گیر است که درنهایت به تثبیت کربن و حفاظت از منابع آب در این مناطق، کمک کرده است. زرگران درباره اهمیت مشارکت مردمی در مقابله با بیابان‌زایی می‌گوید: ما به سمت استفاده از ظرفیت‌های مشارکت مردمی حرکت کرده‌ایم؛ به ویژه در مناطق روستایی، از جوامع محلی خواسته‌ایم که در طرح‌های بیابان‌زدایی مشارکت فعال داشته باشند و بخشی از درآمد حاصل از این طرح‌ها به احیای منابع طبیعی اختصاص یابد. این رویکرد نه تنها در جهت حفاظت از منابع طبیعی است، بلکه به کاهش محرومیت و ایجاد فرصت‌های اشتغال نیز کمک می‌کند.

بیابان‌زدایی با مدیریت منابع آب و مشارکت مردم، ممکن است

محمدصادق خادم‌الشریعه، پژوهشگر حوزه بیابان‌زدایی در خراسان رضوی، نیز در گفت‌وگو با خبرنگار شهرآرا، با اشاره به اقلیم خشک و نیمه خشک این استان و تداوم خشک‌سالی‌های اخیر، مشارکت جوامع محلی را اساسی‌ترین راهکار در مقابله با بیابان‌زایی می‌داند. وی ادامه می‌دهد: مدیریت صحیح منابع آب، استفاده بهینه از منابع موجود و کاشت محصولات کم‌آب‌بر، جزو گام‌های کلیدی در طرح‌های بیابان‌زدایی است. اجرای سیستم‌های آبیاری قطره‌ای و تحت فشار، ذخیره‌سازی آب باران و کاهش مصرف آب، به طور مستقیم در جلوگیری از گسترش بیابان‌ها مؤثر است. به گفته خادم‌الشریعه، مدیریت چرای دام با همراهی مردم محلی، نیز نقش مهمی دارد. محدودکردن تعداد دام، تعیین زمان‌های مناسب برای چرای دام‌ها و ایجاد مناطق قرق برای بازیابی پوشش گیاهی، از تخریب مراتع و فرسایش خاک جلوگیری می‌کند. پژوهشگر حوزه بیابان‌زدایی، احیای پوشش گیاهی از طریق کاشت گونه‌های مقاوم بومی را یکی دیگر از اقدامات تأثیرگذار برمی‌شمارد و تصریح می‌کند: گیاهانی که علاوه بر مقاومت در برابر شرایط سخت، کاربری چندمنظوره مانند تولید علوفه یا خواص دارویی دارند، می‌توانند انگیزه مشارکت مردم محلی را افزایش دهند.

وی درباره گونه‌های پیشنهادی برای احیای پوشش گیاهی در شرایط اقلیمی نیمه خشک خراسان رضوی، می‌گوید: انتخاب گونه‌های بومی مقاوم به کم‌آبی، شوری و نوسانات حرارتی، شرط اصلی موفقیت در بیابان‌زدایی است. تاغ، اسکنبیل، گز، اشنیان و قره‌داغ، جزو گونه‌هایی هستند که به کاشت آن‌ها توصیه می‌کنیم. به گفته این پژوهشگر، الگوی کاشت این گونه‌ها باید به صورت ردیف‌هایی عمود بر جهت وزش باد غالبِ منطقه باشد و باید بین ۱۲۵ تا ۲۰۰ نهال در هر هکتار غرس شود. نهال‌ها برای مدت سه سال متوالی در فصول گرم با تانکر و نیروی کارگری باید آبیاری شوند. همچنین، ایجاد تشتک ذخیره آب اطراف نهال و احداث آبراهه برای استفاده از رواناب‌ها و نزولات آسمانی، آبیاری مؤثر را تضمین می‌کند. خادم‌الشریعه تأکید می‌کند: موفقیت طرح‌های بیابان‌زدایی بدون همراهی مردم محلی و بهره‌گیری علمی از منابع آب، تحقق یافتنی نیست و تجربه بیست سال گذشته طرح‌های بیابان‌زدایی ایران، این واقعیت را تأیید می‌کند.

مهار بیابان‌زایی، نیازمند طرح جامع ملی است

مهدی کریمی، رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان خواف، در گفت‌وگو با خبرنگار شهرآرا، بیابان‌زایی را یک چالش ملی و فرابخشی می‌داند و بر ضرورت اجرای «طرح جامع مقابله با بیابان‌زایی» با رویکردی یکپارچه و پایدار، تأکید می‌کند.

وی ادامه می‌دهد: هیچ دستگاهی به تنهایی قادر به مهار بیابان‌زایی نیست. همه نهادهای مرتبط با منابع آب، کشاورزی، صنعت، محیط زیست و حتی دستگاه‌های متأثر از پیامدهای آن مانند بهداشت، راه و شهرسازی و انرژی باید در این طرح مشارکت کنند. کریمی می‌گوید: اجرای این طرح، علاوه بر اقدامات فنی مانند آبخیزداری، اصلاح الگوی کشت و توسعه پوشش گیاهی، نیازمند حمایت قانونی، تأمین منابع مالی، مشارکت جوامع محلی و همکاری بین‌المللی است. تنها با چنین رویکردی، می‌توان روند بیابان‌زایی را کنترل و از گسترش آن جلوگیری کرد. رئیس اداره منابع طبیعی خواف، راهکارهای کلی مقابله با بیابان‌زایی را به پنج محور اصلی تقسیم می‌کند:

۱- مدیریت پایدار منابع آب و خاک: بهبود شیوه‌های آبیاری و اجرای طرح‌های آبخیزداری و آبخوان‌داری برای کنترل سیلاب‌ها و نفوذ آب باران در خاک.

۲. ایجاد پوشش گیاهی و جنگل‌کاری: کاشت گونه‌های بومی مقاوم به خشکی، ایجاد کمربند سبز و بادشکن در اطراف شهرها و روستاها، احیای مراتع و جلوگیری از چرای بی‌رویه دام‌ها

۳. مدیریت کشاورزی و بهره‌برداری از زمین: توسعه کشاورزی پایدار و اصلاح الگوی کشت متناسب با اقلیم، جلوگیری از تغییرکاربری بی‌رویه اراضی.

۴. اقدامات اجتماعی و اقتصادی: آموزش و آگاهی‌بخشی به جوامع محلی درباره حفاظت از منابع طبیعی، ایجاد اشتغال جایگزین و تشویق مشارکت مردم در پروژه‌های احیای زمین. ۵. سیاست‌ها و همکاری‌های کلان: به روزرسانی قوانین مرتبط با تخریب منابع طبیعی، ایجاد سازوکارهای پایش و ارزیابی طرح جامع، و تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، از جمله در چارچوب کنوانسیون مقابله با بیابان‌زایی سازمان ملل. او در پایان هشدار می‌دهد: بیابان‌زایی پدیده‌ای تدریجی اما پرهزینه است. اگر امروز اقدام نکنیم، فردا ممکن است برای جبران، خیلی دیر شده باشد. آینده پایدار سرزمین و نسل‌های بعد، در گرو اجرای جدی این طرح با همکاری همه دستگاه‌ها و همراهی مردم است.

درنگی بر بیابان‌زایی و راهکارهایش

یادداشت

مجتبی محرابی
رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان گناباد

این روزها اگر چشم‌هایمان را فقط کمی از ویترین‌های شهر و برج‌های تازه سربرآورده‌اش برداریم، تصویری دیگر از ایران پیش رویمان باز می‌شود؛ تصویری که سازمان ملل، سومین چالش بزرگ بشری بعد از کمبود آب شیرین و تغییرات اقلیمی، معرفی‌اش کرده است؛ بیابان‌زایی؛ چالشی که امروز، بیش از یک میلیارد نفر را در پنج قاره و حدود ۲۵ درصد مساحت کره زمین، درگیر کرده است و ایران، متأسفانه یکی از بازیگران اصلی این صحنه است. کشور ما با ۷۰ درصد مساحت حساس به بیابان‌زایی، ۳۲/۵ میلیون هکتار بیابان و سهم ۳۰/۸ درصدی از بیابان‌های جهان، یعنی بیش از ۲۵ برابر آنچه نسبت مساحت خشکی‌هایمان با جهان اقتضامی‌کند، همچون خانه‌ای است که نیمی از اتاق‌هایش راشن و ماسه تصاحب کرده‌اند. در خراسان رضوی، از ۱۱/۶ میلیون هکتار مساحت، ۵/۵ میلیون هکتار بیابانی است؛ این یعنی تقریبا نیمی از استان. بیابان در لغت، از «بی آب آن» می‌آید و در عمل، یعنی مرز جایی که زمین هنوز زنده است با جایی که نفسش بریده است. این محدوده می‌تواند در کرانه شمالی و جنوبی کشور باشد یا وسط فلات مرکزی؛ همان جایی که خورشید بی‌رحم و بادهای مهاجم، همدست تخریب می‌شوند. تخریب سرزمین، فرسایش خاک، کاهش بهره وری زمین، افت کیفیت آب، نابودی پوشش گیاهی، تهدید امنیت غذایی، مهاجرت اجباری، طوفان‌های شن و گردوخاک‌های خفه‌کننده فقط بخشی از اثرات بیابان زایی هستند که در سایه هر دو دسته عامل، طبیعی و انسانی، شکل گرفته‌اند: از خشک سالی و تغییرات اقلیمی گرفته تا چرای بی رویه دام، تغییرکاربری مراتع و جنگل‌ها، کشاورزی ناپایدار، توسعه شتاب‌زده شهری و صنعتی و حتی بی برنامگی جمعیتی. با این حال قصه بیابان زدایی در ایران، داستانی قدیمی است؛ همان طور که نخستین عملیات جدی آن در دهه ۴۰ خورشیدی و در منطقه حارث آباد سبزوار شروع شد و با احداث ایستگاه تثبیت شن قوژد گناباد در سال ۱۳۴۶ ادامه پیدا کرد. امروز هم ابزارهای ما مشخص‌اند؛ از بذرکاری و نهال‌کاری با گونه‌های مقاوم مثل تاغ وگز و آتریپلکس تا احداث بادشکن و هلالی آبگیر، قرق مراتع و مالچ پاشی. بیابان زدایی اگر درست اجرا شود، نه تنها زمین را زنده می‌کند، بلکه توسعه کشاورزی پایدار، ایجاد شغل، تثبیت جمعیت، تقویت اکوسیستم، کاهش کربن و حتی جذب گردشگر کویر را به همراه دارد. اما شرطش این است که نگاه ملی و برنامه ریزی شجاعانه پشت آن باشد؛ از آموزش و فرهنگ سازی گرفته تا توانمندسازی جوامع محلی با پروژه هایی چون نیروگاه های خورشیدی و بادی، و درنهایت، همگرایی دستگاه های اجرایی ذیل یک راهبرد واحد ملی. ایران عضو کنوانسیون بین المللی مبارزه با بیابان زایی است؛ این یعنی هنوز هم فرصت داریم قبل از آنکه خانه مان تمامش زیر شن مدفون شود، با همت علمی، تجربه بومی و اراده جمعی، این سایه پیش رونده را متوقف کنیم. امروز، بیابان فقط یک جغرافیا نیست؛ یک هشدار است و هشداری که شنیده نشود، فردا بدل به واقعیتی خواهد شد که دیگر هیچ بادی از روی آن عبور نمی‌کند جز بادهای داغ کویر.

بیابان‌زدایی با مشارکت مردم؛ ضرورتی برای امروز و فردا

یادداشت

عباسعلی کیانی‌فرد
رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان سبزوار

بیابان زایی، تهدیدی خاموش اما پیوسته، یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های زیست محیطی روزگار ماست؛ چالشی که هر سال ۱۲ میلیون هکتار از اراضی کشاورزی و مراتع جهان را از میان می‌برد. ایران نیز از این روند بی‌نصیب نمانده است و سالانه حدود یک میلیون هکتار بر وسعت بیابان‌های آن افزوده می‌شود. با این وجود، برنامه‌های بیابان‌زدایی تنها در ۳۰۰ هزار هکتار از این اراضی اجرا می‌شود؛ فاصله‌ای چشمگیر که پر کردن آن بدون مشارکت فعال مردم امکان‌پذیر نیست. مردم، به ویژه جوامع بومی، به دلیل شناخت عمیق از شرایط جغرافیایی و اقلیمی منطقه، نقشی کلیدی در موفقیت طرح‌ها دارند. مشارکت آنان نه تنها هزینه‌های دولت را کاهش می‌دهد، بلکه نظارت محلی را تقویت می‌کند و انگیزه حفاظت از منابع را افزایش می‌بخشد. الگوی «برنامه ریزی از پایین به بالا» می‌تواند نقطه آغاز باشد؛ از تشکیل انجمن‌های محلی و استفاده از ظرفیت زنان جوامع روستایی تا دخالت مستقیم مردم در مراحل تصمیم سازی، اجرا و نظارت. ارائه معیشت‌های جایگزین همچون پرورش مرغ و بوقلمون بومی، صنایع دستی، تشکیل صندوق‌های اعتباری با مشارکت برابر دولت و مردم، و آموزش کشت‌های جایگزین، از گام‌های اقتصادی مؤثر در این مسیر است. از منظر فنی، کاشت گیاهان مقاوم به خشکی، مدیریت هرزآب و رواناب و همچنین ایجاد بادشکن‌های طبیعی و تله‌های رسوب‌گیر، جزو اقداماتی هستند که ضمن حفاظت از خاک و آب، مشارکت عملی مردم را نیز می‌طلبد. در مسیر مشارکت، موانع سه‌گانه آموزشی، اجتماعی و اقتصادی وجود دارد. نبود مروجان بومی و ضعف سواد محلی، مهم‌ترین چالش آموزشی است که با ویدئوهای آموزشی و بازدید از طرح‌های موفق، رفع شدنی است. در بعد اجتماعی، بی‌اعتمادی به پروژه‌ها، مسئولیت‌پذیری اندک و بوروکراسی اداری، مانع حرکت می‌شود. شفاف‌سازی و اعتمادسازی، کلید عبور از این سدهاست. در عرصه اقتصادی نیز، توجیه‌پذیر نبودن طرح‌ها، نبود بیمه خشک‌سالی و کوتاهی دوره تعهدات، انگیزه را کاهش می‌دهد. واگذاری عرصه‌ها برای احیا و بهره‌برداری و ایجاد سازوکار بیمه‌ای، می‌تواند چشم‌انداز اقتصادی طرح‌ها را روشن‌تر کند. فرهنگ‌سازی از طریق رسانه‌ها، تسهیل قوانین و کاهش بوروکراسی، حمایت مالی از طرح‌های مشارکتی، آموزش و توانمندسازی جوامع محلی و ایجاد هماهنگی بین نهادهای مسئول، پنج ستون اصلی موفقیت در بیابان‌زدایی مشارکتی به شمار می‌رود. بیابان‌زدایی با مشارکت مردم، انتخابی اختیاری نیست، بلکه ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای حفظ حیات سرزمین است. تجربه‌ها ثابت کرده‌اند که طرح‌های مشارکتی، به دلیل درگیر کردن ذی‌نفعان اصلی، از پایداری و اثربخشی بیشتری برخوردارند. نگاه جامع به ابعاد آموزشی، اجتماعی، اقتصادی و فنی، همراه با استفاده هوشمندانه از ظرفیت‌های محلی، می‌تواند ما را یک گام به آینده‌ای سبزتر و سرزمینی مقاوم‌تر در برابر بیابان‌زایی نزدیک کند.

یک جرعه نور

علم لدنی پیامبر(ص)

علومی که بشر با آن آشناست، از سنخ کتاب و دفتر و کلاس و درس و مدرسه است؛ یعنی با زحمت کشیدن و به‌مرور پای درس استاد به آن می‌رسد و یک سیر خاص و طولانی باید طی شود تا فرد به علمی دست یابد، اما در معارف دینی ما علم دیگری به نام علم لدنی هم وجود دارد. هیچ فردی به پیامبر اکرم(ص) نیاموخت، فقط خدا او را عالم و آگاه کرد و آنچه خدا به رسولش داد، نه از راه چشم و گوش مادی که از راه جان و دل بود.

آنچه رسول اکرم(ص) می‌یابد، اول جانش می‌بیند، بعد چشم و گوشش: «نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمین عَلی قَلْبِک». او نخست حقایق قرآن را با جان مبارکش دریافت، سپس الفاظ، کلمات، سوره‌ها و آیه‌های قرآن کریم را- که عینا معجزه الهی است- با گوش شریفش شنید.

به عبارت دیگر، هم لفظ قرآن، اعجاز غیبی است و هم محتوای آن، معجزه غیبی. پس نحوه دریافت قرآن و معارف آن به عکس دریافت‌های علوم عادی است. این علم و دریافت از سنخ دیگری است و علم لدنی نام دارد، از این رو خداوند متعال می‌فرماید: «إِنَّکَ لَتُلْقی مِنْ لَدُنْ حَکیمٍ عَلیمٍ» و تو(ای رسول ما) آیات قرآن(عظیم) از جانب خدایی حکیم و دانا(به وحی) بر تو القا می‌شود.

نکته مهم این است که لدنی بودن علم پیامبر(ص)، مستلزم امتیاز خاصی برای علم ایشان است و علم ایشان دارای خواص و لوازم زیر است:

۱. علم پیامبر(ص) همیشگی و مستمر است. این دانش پیوسته با سرچشمه غیبی خود در ارتباط است، مدام قوت می‌پذیرد و افزایش می‌یابد و این افزایش دانش و معرفت رسول گرامی، لازمه اتصال وجودی وی به جهان غیب و ربوبیت است و از همین روست که رسول گرامی(ص) مدام می‌فرمودند: «پروردگارا! علم مرا افزون فرما».

۲. رسول خدا هرگاه بخواهد چیزی را بداند، خداوند او را می‌آموزد و در واقع حضرت حق با این کار، رسول خدا را مشمول حمایت و عنایت مستمر خویش قرار می‌دهد.

۳. علم پیامبر به دور از خطا و خلاف است؛ چراکه علم او علم حصولی نیست، بلکه یک علم لدنی و شهودی است و معرفت شهودی هم مصون از خطا و نسیان است.

همراه با نهج‌البلاغه

«ایاما...» فرصتی برای خروج از روزمرگی

بسیاری از افرادی که در اطراف ما زندگی می‌کنند، غرق در گذران زندگی روزمره هستند و فکر و ذکری غیر از آن ندارند؛ افرادی که در جریان زندگی، فرصت‌های فراغت را فراموش می‌کنند و از هیچ فرصتی برای تفکر در مورد اصل زندگی استفاده نمی‌کنند. امام علی(ع) انگار این سخن را برای چنین انسان‌هایی فرموده‌اند: «اهالی دنیا مثل اهالی کاروانی هستند که کاروان، آنان را پیش می‌برد و آنان در خوابی عمیق گرفتارند.»

اعیاد اسلامی و روزهایی که ما آن‌ها را به اسم «ایاما...» می‌شناسیم، فرصتی بی‌نظیر برای خروج از روزمرگی و تفکر درباره مسیر و هدف زندگی است؛ روزهایی مانند عید قربان، غدیر، فطر و میلاد ائمه اطهار(ع)، فرصت‌هایی استثنایی است؛ فرصت‌هایی که هرکدام با فریادی بلند، راهکاری برای رشد و تعالی زندگی را فریاد می‌زنند. روز جمعه یکی دیگر از روزهای خاص اسلامی است؛ روزی که با نماز شکوهمند جمعه همراه است. تقویت ایمان، افزایش روحیه و دریافت معرفتی بیشتر، بخشی از نتایج استفاده درست از ظرفیت‌های این روز است. در نگاه دقیق‌تر، اعیاد مرسوم تنها روزهای غفلت‌زدای زندگی نیستند. امام علی(ع) می‌فرمایند: «هر روزی که در آن از خدا فاصله نگیری و گرفتار گناه نشوی، آن روز عید است.»

انگار برای انسان مسلمانی که غایت خود را رسیدن به خدای متعال تصویر کرده است، هر روزی که خود را به او نزدیک‌تر کند و از غفلت و گناه دور شود، برای او مبارک و فرخنده خواهد بود. در نگاه اسلامی، توجه به ایاما... و اعیاد، از مهم‌ترین ابزارهای رهایی از غفلت و روزمرگی است. در این نگاه، هر روز انسان دارای معنایی تو و فرصتی جدید برای رشد و تکاپو خواهد بود؛ مانند روز جمعه که فرصت اجتماع و همدلی میان مسلمین است. بر این اساس، تمام روزهای انسان غفلت‌زدا و مبارک خواهد بود.

معرفی کتاب

ناگفته‌هایی از زندگی پیامبر

در بین حکایت‌ها و داستان‌ها، خواندنی‌ترین داستان، قصه بهترین انسان روی زمین است؛ همان یتیمی که خداوند اراده کرد نام او و دین او عالمگیر شود. داوود امیریان، نویسنده نام‌آشنای ایرانی، در جدیدترین اثر داستانی خود، سراغ تاریخ صدر اسلام رفته است؛ آغاز بعثت پیامبر(ص).

«عطر گل محمدی»، داستان پیامبر گرامی اسلام است، با این تفاوت که از زاویه نگاه اصحاب پیامبر(ص) برایمان روایت شده است. داستان حمزه و ابوذر و سعد و جویبر و سلمان و علی(ع)؛ اینکه چگونه آن‌ها از نور پیامبر، روشنایی یافتند و به ایشان در به سرانجام رساندن رسالتش کمک کردند. عطر گل محمدی داستان ناگفته‌های فراوانی است که تاکنون کسی به آن‌ها نپرداخته است و بسیاری‌اش برای ما تازگی دارد.

درباره نویسنده

داوود امیریان، نویسنده معاصر، تاکنون بیش از ۲۶ عنوان کتاب منتشر و جوایز متعددی دریافت کرده است. وی درحال‌حاضر در چند حوزه خاطره‌نویسی، ادبیات کودک و نوجوان، رمان، طنز، زندگی‌نامه داستانی شهدا و فیلم‌نامه‌نویسی قلم می‌زند.

امیریان سال ۱۳۴۹ در کرمان متولد شد و از سال ۱۳۶۹ نویسندگی‌اش را با نوشتن خاطراتش از جبهه آغاز کرد. برخی‌ها او را جزو پنج نویسنده برتر دفاع مقدس می‌دانند و در زمره نسل اول نویسندگان دفاع مقدس قرار دارد.

کتاب او، داستان پیامبر(ص) است؛ با این تفاوت که از زاویه نگاه اصحاب پیامبر همچون حمزه، ابوذر، سعد، سلمان، جویبر و علی(ع) برای مخاطب روایت شده است. رمان عطر گل محمدی، روایت سال‌های بعثت تا رحلت پیامبر خداست؛ روایت مجاهدت‌های پیامبر رحمت، برای دعوت مردم به توحید و دوری از شرک و ظلمت. در این رمان، نویسنده به این موضوع اشاره می‌کند که اصحاب چگونه از نور وجودی پیامبر(ص) روشنایی یافتند و به پیامبر اکرم در به سرانجام رساندن رسالتش کمک کردند.

خواندن این کتاب را به علاقه‌مندان رمان‌های تاریخی و مذهبی پیشنهاد می‌کنیم.

برخی مصادیق تاریخی مشورت در زندگی اسوه انسان‌ها

هنر مشورت کردن را از پیامبر(ص) بیاموزیم

سمانه رضوانی| ما آدمیزادها خیلی وقت‌ها از مشورت فراری هستیم و هرکداممان هم به دلیلی؛ یکی درگیر غرور است و فکر می‌کند شانسش کم می‌شود اگر مشورت کند، برای آن یکی شرم بیجا مانع این کار می‌شود و اینکه نکند ته ماجرا خوب از کار درنیاید و بعضی‌ها هم فکر می‌کنند که همه چیز را می‌دانند و سراغ هم‌فکری گرفتن از دیگران نمی‌روند و... ولی جالب اینجاست کسی مثل رسول ا...(ص) که به منبع وحی وصل بودند و صاحب علم، مشورت می‌کردند و از دیگران نظر می‌پرسیدند.

وسط جنگ هم مشورت می‌کرد

شاید در ذهن مانهادینه شده باشد که پیامبر(ص) چون از همه علوم آگاهی داشتند، حداقل وسط جنگ و موقعیت‌های خاص، مشورت نمی‌کردند اما... جنگ بدر بود؛ اولین رویارویی مهم اسلام با سپاه کفر، رسول خدا(ص) برای بیرون بردن مردم مخصوصا انصار رغبتی نداشتند. دلیلشان هم در بیرون بردن انصار این بود که آن‌ها در پیمان‌های عقبه با پیامبر عهد کرده بودند که در مدینه از ایشان چون جان و ناموس خویش دفاع کنند و حالا که جنگ و دفاع به خارج از مدینه کشیده شده بود، حضرت رسول(ص) جلسه‌ای گذاشتند و نظر آن‌ها را خواستند. وقتی از نظر نهایی آن‌ها مبنی بر رضایت و شرکت همه جانبه در جنگ، اطمینان پیدا کردند، به‌سوی بدر حرکت کردند.

جلسه اصحاب برای اسرا

امیرالمؤمنین(ع) در مورد رسول خدا(ص) می‌فرمایند: «پیامبر با ما مشورت می‌کرد تا خودمان در کارها مشارکت داشته باشیم و رشد فکری پیدا کنیم.» یعنی این‌گونه نبود که ایشان نمی‌دانستند چه کنند، بلکه از هر شرایطی برای رشد و افزایش آگاهی مردم استفاده می‌کردند. یکی از مثال‌های این موضوع پس از جنگ بدر بود؛ جنگ تمام شده بود. همه سرخوش پیروزی بودند ولی کار تمام نشده بود. باید تکلیف غنائم و اسرا و... مشخص می‌شد؛ مخصوصا اسرای جنگی. رسول ا... می‌توانستند رأی خودشان را اعلام کنند؛ بکشید یا آزاد کنید اما این کار را نکردند، به شور گذاشتند: «إِنَّ ا... قَدْ أَنْعَمَ عَلَیْکُمْ بِالنَّصْرِ فَانْظُرُوا فِی أَمْرِ هَؤُلَاءِ الْأَسْرَی؛ خداوند شما را با نصرت خود گرامی داشت، حال در مورد این اسیران بیندیشید و نظر دهید» و هرکه نظری داد و پیامبر با حوصله نظرات و دلایل را شنیدند و در آخر با نظر جمع تصمیم گرفتند که اسرا را به ازای دریافت غرامت، آزاد کنند.

مشورت در دل بحران

یکی از درس‌هایی که رسول خدا به ما دادند، این بود که حتی در شرایط بحرانی هم مشورت می‌گرفتند، آن‌هم از همسرشان؛ موضوعی که شاید عمل کردن به آن حتی برای مردان مثلا روشن‌فکر امروزی هم سخت باشد. در جریان صلح حدیبیه، پس از امضای پیمانی که به نظر بسیاری از اصحاب سخت می‌رسید، پیامبر(ص) سه بار فرمان به قربانی کردن و تراشیدن سر دادند، اما هیچ‌کس به‌دلیل نارضایتی عمیق اطاعت نکرد. این نافرمانی، بحرانی بی‌سابقه ایجاد کرد. در این لحظه حساس، پیامبر(ص) به خیمه همسرشان ام‌سلمه رفتند و وضعیت را با او درمیان گذاشتند. ام‌سلمه پیشنهاد داد که پیامبر بدون سخن گفتن با کسی، شخصا قربانی خود را بکشد و سر بتراشد. با اجرای این پیشنهاد، به محض دیدن این عمل نمادین توسط پیامبر، اصحاب دچار شرمندگی شدند و همگی به‌سرعت به اطاعت از فرمان ایشان پرداختند. این مشورت هوشمندانه، بحران را حل کرد.

سلاح مخفی پیامبر(ص) برای وحدت

دیدید کسانی که در جایی کار می‌کنند یا زیرمجموعه کسی هستند که خودرأی است، دستور می‌دهد و همه باید اطاعت کنند؟ تجربه سنگینی است؛ انگار آدم دچار خفگی می‌شود و ممکن است تحت فشار کار را انجام دهد، ولی هیچ‌وقت همراه هدف گروه نمی‌شود. اما رسول ا... خوب می‌دانستند که چطور با مشورت، فضای همراهی در بین یاران خود ایجاد کنند. پیامبر اکرم(ص) به مدینه هجرت کردند. تصمیم گرفته بودند میان مهاجران و انصار پیمان برادری برقرار کنند. حضرت رسول(ص) حتی در مورد چگونگی نام‌گذاری این پیمان با یاران خود مشورت کردند. ایشان اصحاب را گرد آوردند و در مورد شیوه اجرای این پیمان و نام آن نظرخواهی کردند. این اقدام با استقبال مهاجران و انصار روبه‌رو شد و فضایی سرشار از همدلی و مشارکت ایجاد کرد. پس از شنیدن نظرات، پیامبر(ص) دستور اجرای پیمان را صادر کردند و مهاجر و انصار دوبه‌دو با یکدیگر پیمان برادری بستند.

زمینه‌سازی فکری برای اعلام جانشینی

یکی از کارکردهای نظرخواهی و مشورت، آماده‌سازی فکری جامعه برای یک اتفاق است؛ کاری که رسول ا... برای اعلام جانشینی خود کردند. در راه بازگشت از حجه‌الوداع و در نزدیکی منطقه غدیرخم، پیامبر اکرم(ص) فرمان توقف کاروان را صادر کردند. قبل از اعلام امر مهم جانشینی، با برخی بزرگان صحابه درباره فضایل و جایگاه امیرالمؤمنین علی(ع) گفت‌وگو کردند و نظر آنان را درباره ویژگی‌های رهبر پس از خود جویا شدند. کیفیت این گفت‌وگوها به‌گونه‌ای بود که زمینه فکری و روانی جامعه برای پذیرش امر ولایت آماده شود. سپس با نزول آیه «بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَیْکَ»، پیامبر اکرم(ص) در جمع انبوه مسلمانان، امام علی(ع) را به‌عنوان وصی و جانشین خود معرفی کردند.

خواستگاری و مشورت

فکر کنید کسی با ویژگی‌های امام علی(ع) به خواستگاری دخترتان آمده است؛ شما چشم‌بسته و بدون هیچ تعللی می‌گویید بله، ولی پیامبر اکرم(ص) با آن همه شناختی که از امیرالمؤمنین داشتند، بلافاصله بله نگفتند. هنگامی که امام علی(ع) از حضرت فاطمه(س) خواستگاری کردند، رسول خدا بلافاصله پاسخ مثبت ندادند و توضیح دادند قبل از تو کسانی آمده‌اند که وقتی با فاطمه درمیان گذاشتم نپذیرفته است، پس صبر کن تا نظر او را بپرسم. ایشان دخترشان را صدا زدند و فرمودند: «ای فاطمه! علی از تو خواستگاری کرده است، نظرت چیست؟» حضرت زهرا(س) در پاسخ، سکوت کردند و روی خود را به‌سوی زمین گردانیدند. پیامبر(ص) با مشاهده این موضوع، سکوت و حیا را نشانه رضایت دخترشان دانستند. خوب است اشاره کنیم که این ماجرا در شرایط امروزی نبوده و زمانی اتفاق افتاده است که دختران و زنان در جایگاه پایینی از جامعه بودند.

از جاهلیت قدیم تا جاهلیت مدرن

حجت‌الاسلام‌والمسلمین سجاد طاهری
فعال فرهنگی

یادداشت

در دنیای امروز، جایی که شعارهای زیبا و پرطنین مانند «زن، زندگی، آزادی» بر لب‌ها جاری است، باید لحظه‌ای توقف کرد و پرسید: آیا کسانی که این شعارها را فریاد می‌زنند، واقعا دلشان برای زنان، زندگی و آزادی می‌سوزد؟ یا اینکه این‌ها تنها پوششی است برای ادامه همان تفکر جاهلی که قرن‌ها پیش، دختران را زنده به‌گور می‌کرد؟ بله، سخن از ادامه‌دهندگان عصر جاهلیت است؛ کسانی که با لباس مدرن، فرهنگ غربی و نظام سرمایه‌داری، ادعای نجات زنان را دارند، اما درواقع، فکر و روح دختران را زنده‌زنده دفن می‌کنند.

نماد قربانی کردن انسانیت

بیایید به عقب برگردیم؛ در عصر جاهلیت که تاریکی‌اش بر شبه‌جزیره عربستان سایه افکنده بود، دختران را به‌عنوان نمادی از ضعف و ننگ، زنده‌به‌گور می‌کردند. جسم‌های بی‌گناه را زیر خاک می‌بردند تا مبادا بار سنگینشان بر دوش قبیله بیفتد. قرآن کریم در سوره تکویر، این جنایت را چنین توصیف می‌کند؛ و آن‌گاه که از دختر زنده‌به‌گور شده پرسیده شود به کدامین گناه کشته شد؟» این عمل نه‌تنها یک رسم وحشیانه بود، بلکه نمادی از تفکری بود که انسانیت را قربانی منافع قبیله‌ای و اقتصادی می‌کرد. حالا، در قرن بیست‌ویکم، آیا این جاهلیت پایان یافته است؟ خیر؛ فقط شکل عوض کرده است. امروز، جسم‌ها را دفن نمی‌کنند، اما فکرها را با تفکر غربی که برپایه تن‌آسایی، جذابیت‌های ظاهری و جنسی بنا شده است، زنده‌به‌گور می‌کنند. انسانیت را زیر خروارها تبلیغات مصرفی و رسانه‌ای دفن کرده‌اند و آنچه باقی می‌ماند، پوسته‌ای است از جسم که برای سود بیشتر عده‌ای اندک، به ابزاری تبدیل شده است.

فرهنگ غربی انسان را مصرف‌کننده می‌بیند

این فرهنگ غربی که ریشه در نظام سرمایه‌داری دارد، انسان را نه به‌عنوان یک موجود والا و دارای روح، بلکه به‌عنوان یک مصرف‌کننده می‌بیند. تفکری که آدم را ابزار افزایش سرمایه می‌داند. در این نظام، زنان - به‌ویژه دختران جوان - به‌عنوان کالایی جذاب برای فروش بیشتر محصولات، از لوازم آرایشی گرفته تا لباس‌های مد روز، مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرند. رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی با الگوریتم‌های هوشمندشان، دختران را به‌سمت ظاهرگرایی سوق می‌دهند: «زیبا باش، جذاب باش، مصرف کن تا خوشحال شوی!» اما این خوشحالی، پوچ است.

جهان امروز، باغ وحش منظم و پرامکانات

انسانیت را زیر گرفته‌اند و خاک کرده‌اند؛ حیوانیت را رشد داده‌اند. جهان امروز، باغ‌وحشی منظم و پرامکانات است که در آن، انسان‌ها درظاهر آزادند، اما در باطن، اسیر غرایز حیوانی شده‌اند. کافی است کمی ساختار این نظم به‌هم بریزد - مثل آنچه در ایام کرونا دیدیم - تا ببینیم چطور این «آدم‌های رشدیافته حیوانی» همدیگر را می‌درند: در فروشگاه‌ها، برای چند دستمال بهداشتی یا ماسک، دعوا می‌کردند؛ صف‌های طولانی برای واکسن می‌بستند و حتی در برخی کشورها اقدام به خشونت‌های خیابانی می‌کردند. این‌ها نشانه‌هایی از آن حیوانیت نهفته است که زیر لایه نازک تمدن مدرن، منتظر فرصت است.

غزه بخشی از نظام مصرف‌گرایی نیست

معلوم است که این تفکر، دلش به حال دختران غزه نمی‌سوزد، دلش به حال انسان نمی‌سوزد، چه برسد به دختران انسان‌ها؛ درحالی‌که بمب‌ها بر سر زنان و کودکان فلسطینی می‌بارد، رسانه‌های غربی و حامیانشان، سکوت می‌کنند یا حتی توجیه می‌کنند. چرا؟ چون غزه بخشی از نظام مصرف‌گرایی نیست؛ سرمایه‌ای ندارد که افزایش یابد؛ دختران غزه که زیر آوار زنده‌به‌گور می‌شوند، برایشان اهمیتی ندارند. این‌ها همان ادامه‌دهندگان جاهلیت‌اند که ادعای آزادی زنان را دارند، اما در عمل، زنان را به بردگان مدرن تبدیل کرده‌اند.

اسلام زن را نیمه‌ای از جامعه انسانی می‌بیند

آزادی‌شان، آزادی از انسانیت است؛ آزادی برای مصرف بیشتر، برای جذابیت جنسی بیشتر، برای سود بیشتر عده‌ای اندک. حالا، در چنین روزهایی، سالروز مردی است که این جاهلیت را درهم شکست؛ رسول خدا(ص)، پیامبر اسلام. او بود که دختران را از زنده‌به‌گور شدن نجات داد. در زمانی که دختر داشتن ننگ بود، او فاطمه(س) را «ام ابیها» نامید - مادر پدرش - و احترام به زنان را به‌عنوان یک اصل الهی برقرار کرد.

فکرش امروز، دنبال این است که فکرها را به راه بیندازد و حرکت دهد؛ نگذارد دختران به ابزاری برای سرمایه‌داران و جریان سرمایه‌داری تبدیل شوند. اسلام، زنان را نه به‌عنوان کالایی جنسی، بلکه به‌عنوان نیمه‌ای از جامعه انسانی می‌بیند که باید در اوج احترام و ارزش قرار گیرند. این تفکر، اجازه نمی‌دهد که زندگی زنان را به اسم آزادی از آن‌ها بگیرند و دختران را به سبکی مدرن، زنده‌به‌گور کنند. آزادی واقعی، آزادی از بند جاهلیت و حیوانیت است؛ آزادی برای رشد روحی، برای مشارکت در جامعه، برای رسیدن به قله عزت.

به بهانه انتشار تصویری نویافته از مراسم «چراغ برات» در مشهد دوره قاجار

در قتلگاه چه خبر بود؟

روزی روزگاری مشهد

جواد نوائیان رودسری| اجتماعات عمومی در جوامع شهری معمولا حول وقایع و حوادثی دور می‌زنند که در حافظه مشترک جمعی، جایگاه ویژه‌ای دارند؛ وقایعی مانند مناسبت‌های مذهبی و ملی و همچنین رویدادهای عرفی که جنبه منطقه‌ای پیدا می‌کنند و نزد مردمان یک شهر یا ولایت محترم‌اند.
این آداب و رسوم محلی خود ریشه در تاریخی کهن دارند که بررسی آن‌ها می‌تواند زوایای ناشناخته تاریخی را آشکار سازد. در مشهد، به تبع تاریخ فرهنگ ایرانِ شرقی، گاه به آدابی برمی‌خوریم که پیوستگی آشکاری با عقاید پیش از اسلام پیدا می‌کنند؛ رسومی که برای همه ما آشنا هستند اما درباره چگونگی پیدایش آن‌ها ادله و مدارک کافی در اختیار نیست.
به تازگی و ضمن بررسی اسناد و تصاویر موجود در بایگانی کتابخانه دانشگاه تهران، به تصویری قدیمی و احتمالا دیده نشده از اجتماعی در مشهد عهد قاجار دست یافتیم که بسیار مهم و شایان مطالعه است. در این تصویر خاص و تاریخی، اجتماعی بزرگ از مردم مشهد، در محل گورستان قتلگاه به چشم می‌خورد که می‌تواند نشان‌دهنده زوایای ویژه‌ای از تاریخ شهر مشهد و به تبع آن، تاریخ خراسان باشد. بهانه نگارش این گزارش، چیزی جز بررسی محتوای این تصویر فوق‌العاده نیست و بنا داریم پس از مروری بر محتوای آن، به اصل ماجرا و نوع اجتماع انعکاس یافته در عکس بپردازیم.

تحلیلی بر محتوای عکس

زمان برداشتن عکس را باید اواخر دوره قاجار بدانیم. این را می‌توان از چشم‌انداز صحن عتیق که در افق تصویر خودنمایی می‌کند و نیز البسه مردمی که روبه دوربین ایستاده‌اند، دریافت. پیش از هر چیز، باید به سراغ نمای صحن عتیق برویم که دربرگیرنده ارزش‌های تاریخی فوق‌العاده‌ای است.
در سمت راست، نمایی از ساعت مظفری -از ضلع شمالی- به چشم می‌خورد؛ ساعتی که اواخر دوره ناصرالدین‌شاه قاجار خریداری و نصب شد و چون بعدها بالاخیابان را خیابان «مظفری» نامیدند، این ساعت را هم به اسم مظفرالدین‌شاه نام‌گذاری کردند (در این باره یک‌بار به تفصیل گزارشی را در همین صفحه منتشر کرده‌ایم).
وجود ساعت مظفری در تصویر عمق تاریخی آن را محدود به حوالی سال ۱۳۰۰ قمری (۱۲۶۲ خورشیدی) می‌کند و باعث می‌شود نتوانیم این عمق تاریخی را به سال ۱۲۸۵ قمری (۱۲۴۷ خورشیدی) و زمان ساخت بنای نقاره‌خانه در دوره نیابت تولیت «قوام‌الملک» عقب ببریم (قوام‌الملک در سال ۱۲۸۳ قمری درگذشت اما بنای نقاره‌خانه که بانی آن بود، در سال ۱۲۸۵ قمری خاتمه یافت).
این بنای خاص، روی لبه بخش داخلی ایوان شرقی صحن عتیق ساخته شد و بعدها، در دهه ۱۳۴۰ خورشیدی، بنای جدید برج نقاره‌خانه جای آن را میان دو ایوان داخلی و خارجی گرفت. در این تصویر خاص، نمایی از چهار مناره اصلی حرم رضوی هم به چشم می‌خورد؛ دو مناره در مسجد گوهرشاد (متعلق به دوره تیموری) و دو مناره در صحن عتیق (یکی مربوط به دوره غزنوی و دیگری مربوط به دوره افشاری).
نکته جالب توجه در بررسی موقعیت مناره‌ها، چشم‌انداز ضلع شمالی مناره نادری است که روی ایوان عباسی در شمال صحن عتیق ساخته شده است. این نما امروزه ورودی صحن عتیق از سمت بست شیخ طبرسی است. گزارش‌های تاریخی به ما می‌گوید که بخشی از فضای پشتی این مناره در محدوده مدرسه ملاتاجی (مستشاریه) قرار داشته است؛ مدرسه‌ای که بعدها تخریب شد و امروزه قسمتی از فضای آن در محدوده دانشگاه علوم اسلامی رضوی قرار دارد.
نکته جالب توجه دیگر، امتداد بازار قدیمی مشهد است که در سمت چپ تصویر، باکمی دقت، می‌توان دیوارهای آن را دید. این بازار قدیمی، احتمالا روی مسیری ساخته شد که پیش از شکل گرفتن حرم رضوی، روستای کهن‌سال سناباد را به شهر باستانی نوغان مرتبط می‌کرد.
صرف‌نظر از این موارد، توجه به پوشش حاضران در تصویر نیز می‌تواند به کشف محتوای بیشتری منجر شود. در این عکس، خبری از کلاه پهلوی یا پوشش‌هایی مانند کت‌وشلوار -که لباس‌های جدید و اروپایی محسوب می‌شدند و در اواخر دهه ۱۲۹۰ خورشیدی عمومیت بیشتری پیدا کردند- نیست؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که احتمالا زمان برداشتن عکس به حدود عصر مشروطه و اواخر دهه ۱۲۸۰ خورشیدی بازمی‌گردد.
هرچند که این فقط یک احتمال است و باید به آن به‌دیده تردید نگریست. در این تصویر، حتی کودکانی به چشم می‌خورند که عمامه سیادت بر سر، و لباس روحانیت بر تن دارند. باید توجه کنیم که چنین لباسی در میان اقشار مذهبی شهر مشهد در دوره‌های گوناگون -به استثنای عصر متحدالشکل شدن لباس در دوره پهلوی اول- رایج بوده است و به همین دلیل، نباید احتیاط را در تعمیم تاریخ موردنظر، با استناد به این فقره از ادله، کنار بگذاریم.

چرا مردم در گورستان اجتماع کرده‌اند؟

برگردیم به موضوع چرایی برگزاری این اجتماع. مکان برگزاری این تجمع، بی‌تردید گورستان قتلگاه در شمال حرم رضوی است و موقعیت ایستادن عکاس، با محل فعلی باغ رضوان در محدوده اماکن متبرکه انطباق نسبی دارد. گورستان قتلگاه قدیمی‌ترین گورستان شناخته‌شده در تاریخ مشهد است؛ گورستانی که احتمالا پیش از سال ۵۱۰ قمری وجود داشته، اما در این سال و به دلیل کشتار گسترده زائران و مجاوران حرم رضوی و دفن دسته جمعی آن‌ها در این مکان، به قبرستان قتلگاه شهرت یافته است.
البته برخی مورخان، واژه «قتلگاه» را تغییر شکل یافته «غسلگاه» می‌دانند و معتقدند که این نام، از مکان غسل پیکر مطهر امام رضا(ع)، جایی در مرکز فضای گورستان -که بعدها در آن مسجد امام رضا(ع) را ساختند- گرفته شده است. قبرستان قتلگاه شهرتی عالم‌گیر داشت و از اقصانقاط جهان اسلام، پیکر اموات به آن حمل و در آن دفن می‌شد. فضل بن حسن طبرسی از برجسته‌ترین علمای مدفون در این گورستان قدیمی محسوب می‌شود که مزارش هنوز پابرجاست.
تجمع در گورستان قتلگاه، نمی‌تواند بی‌ارتباط با مسئله اموات و درگذشتگان باشد و تنها رسم شایع در این باره که همچنان مورد احترام مردم مشهد و بلکه سراسر خراسان است، رسم قدیمی و کهن سال «چراغ برات» یا همان «برات» است؛ رسمی که بین روزهای ۱۳ تا ۱۵ شعبان در میان مشهدی‌ها جاری است و در آن، عموم مردم به زیارت اهل قبور می‌روند.
درباره این رسم، بارها و بارها در همین صفحه مطالبی را به قلم اهل تحقیق خوانده‌اید و نگارش و توضیح درباره آن، بیشتر تکرار مکررات است.
تنها یک نکته را باتوجه به محتوای این عکس تاریخی و بسیار نادر، باید مد نظر قرار دهیم و آن شکل برگزاری مراسم چراغ برات در مشهد قدیم است.
ظاهرا اجتماع در گورستان، ختم قرآن و توزیع انواع مواد غذایی به‌عنوان بخش مهمی از این رسم قدیمی برقرار بوده است؛ اما در تصویر، چشم‌اندازی از چادرهای برپا شده در گورستان را می‌بینید که تعدادشان کم نیست. برپایی چادر بر روی مزار، رسمی است که هنوز هم در برخی نقاط خراسان و ایران رواج دارد. بستگان و وارثان درگذشته، روی قبر او را این‌گونه می‌پوشانند و خود بسان میهمانی در خانه درگذشته جای می‌گیرند و به پذیرایی از کسانی می‌پردازند که برای قرائت فاتحه، سری به چادر آن‌ها می‌زنند. البته همه مردم استطاعت این را نداشته‌اند که از این شیوه برای پذیرایی استفاده کنند و چنین به نظر می‌رسد که این اقدام، به افراد صاحب نفوذ و ثروت اختصاص داشته است. بدیهی است که این کار، نظم خوبی را هم در توزیع نذورات پدید می‌آورده است.
در تصویری که فعلا عکاس آن را نمی‌شناسیم، مراسم چراغ برات به دلیل برپایی دوربین عکاسی مختل شده است و جمعیت حاضر، عموما به سمت لنز دوربین جلب شده‌اند. در دوردست‌ها اجتماعات محدودی از مردم، بر فراز دیوارهای مشرف به گورستان هم به چشم می‌خورد. این تصویر فوق‌العاده، احتمالا تنها عکسی است که از مراسم چراغ برات در مشهد قدیم وجود دارد و از این نظر، دارای ارزش تاریخی بسیار بالایی است.

عکسی تازه یاب از قبرستان قتلگاه مشهد و آیین چراغ برات در عهد قاجار

خراسان نامه

درباره کاروان‌سرایی قدیمی در جاده قدیم مشهد به نیشابور

رباط خاکستری و منزلگاه‌های زائران رضوی

هادی دقیق| مدت زیادی از احداث آزادراه مشهد نیشابور نمی‌گذرد؛ راهی جدید و ماشین‌رو که با راه‌اندازی‌اش، جاده قدیم و قشنگ این مسیر به حاشیه رانده شد. حالا هر فردی که از مشهد قصد رفتن به نیشابور دارد، آزادراه چندبانده مشهد باغچه را به جای جاده قدیم دوطرفه انتخاب و با نهایت سرعت مسیر را طی می‌کند؛ اما جاذبه‌های جاده قدیم مشهد-نیشابور هنوز هم فریاد می‌زند که مسیر تاریخی رفت‌وآمد بین این دو شهر، همین بوده است. در گوشه‌وکنار این جاده به‌جز جاذبه‌های طبیعی که بخشی از طبیعت چشم‌نواز طرق است، چند کاروان‌سرا قرار دارد که جزو نمونه‌های زیبا و کم‌مانند معماری ایرانی هستند. همین تجمع چند کاروان‌سرا در فاصله چندکیلومتری از یکدیگر هم نشان‌دهنده اهمیت این مسیر و کاروان‌روبودن آن است. یکی از آن‌ها «رباط خاکستری» است که در روستایی به همین نام قرار دارد.
روستای رباط خاکستری در حاشیه جاده آسفالت قدیم مشهد-نیشابور و تقریبا در هفده‌کیلومتری مشهد قرار دارد. از سمت نیشابور و ملک‌آباد، رباط خاکستری اولین کاروان‌سرای این مسیر است و پس از آن کاروان‌سرای بش‌ساروق و رباط طرق، منزل‌های بعدی برای استراحت کاروانیان بوده‌اند. امروز هم این مسیر میزبان کاروان‌های پیاده‌ای است که در روزهای خاصی از سال به زیارت حرم امام رضا(ع) می‌آیند. در میان کاروان‌سراهای این مسیر، رباط خاکستری و بش‌ساروق سرپوشیده هستند و باز از بین این دو کاروان‌سرا، رباط خاکستری مرمت شده است و وضعیت پایداری دارد و امروز همان کاربری قدیمی‌اش را دارد؛ میزبانی از زائران به‌ویژه زائران پیاده‌ای که در روزهای منتهی به شهادت امام رضا(ع) قصد تشرف به حرم را دارند.

رباط خاکستری و پلان خاصش

جنوب دشت مشهد از نظر جغرافیایی منطقه‌ای خشک و سرد است و با تپه‌های کم‌ارتفاع شنی و سنگی و دره‌های پهن و کم‌عمقی که میان آن‌ها شکل گرفته، محلی مناسب برای زیست به وجود آورده است. این ویژگی باعث شده است این بخش از کوهستان‌های مشهد که کم‌ارتفاع‌ترند، در طول تاریخ گزینه مناسب‌تری برای رفت‌وآمد باشند. پس طبیعی است که چند کاروان‌سرا در این مسیر پرتردد قرار گرفته باشد. مصالح و شیوه ساخت رباط خاکستری و بش‌ساروق هم تقریبا مشابه است، منتها بخت رباط خاکستری به‌دلیل وجود بافت مسکونی روستا در اطرافش، با آن یار بوده و مثل بش‌ساروق که تک‌وتنهاست، متروکه نشده است.
رباط خاکستری که در منتهاالیه شمالی روستا قرار دارد، مرداد ۱۳۸۱ به‌عنوان اثری مربوط به دوره سلجوقی تا صفوی در فهرست آثار ملی قرار گرفته است. این رباط تقریبا از همان سال‌ها دوباره پاگرفت، سر پا و مرمت شد و درش برای میزبانی از مسافران جاده باز شد. رباط خاکستری جدا از موقعیت ویژه‌اش که سبب رونق دوباره‌اش شد، چند ویژگی دیگر هم دارد که یکی سرپوشیده‌بودن و دیگری پلان خاص آن است. روی هم‌رفته رباط خاکستری از این نظر جزو نمونه‌های عالی این منطقه نیست و رباط‌های فخرداوود و علاقبند و... هنوز از این نظر سرآمدند، اما پلان نامنظم آن، این کاروان‌سرا را جزو نمونه‌های منحصربه‌فرد قرار داده است.
رباط خاکستری شامل سه فضای سرپوشیده است و ورودی اصلی آن از سمت جنوب، یک درگاهی کوچک با طاق جناغی است که با تالار اصلی مستطیل‌شکل آن می‌رسد. سقف این تالار را دو ستون قطور دو در دو متر نگه داشته و با شش گنبد کم‌خیز پوشیده شده است. دورتادور این تالار غرفه‌هایی با طاق جناغی برای استراحت مسافران تعبیه شده و در گوشه‌های آن هم اتاق‌هایی احداث شده است.
فضای بعدی، سالنی در ضلع شمالی بناست که سقفش با دو گنبد پوشیده شده است. بخش بعدی بنا سالنی مستطیلی در ضلع غربی کاروان‌سراست که ورودی‌اش هم‌راستای ورودی اصلی و باز هم با طاق جناغی است. سقف این بخش از رباط خاکستری هم با دو گنبد پوشیده شده است. تغییرات عمده‌ای که در بنا ایجاد شده، مربوط به درگاه‌های اتصال‌دهنده این سه بخش و بخشی از سردر ورودی بناست؛ طاقی که تغییر کرده، دیواری که جابه‌جا شده و دری که با دیوار بسته شده است.

بازیابی تاریخی رباط خاکستری

در کل، معماری بنا با آن سقف‌ها و طاق‌های کوتاهش، چندان پرکار نیست و تزییناتی هم در بنا مشاهده نمی‌شود. گوشه‌سازی‌هایی هم که پلان مربع را به گردی گنبد وصل می‌کنند، بسیار ساده هستند. مصالح بنا سنگ و آجر و ملاط گل و گچ است، بدین‌صورت که تا زیر پاکار قوس‌ها و جایی که طاق شروع می‌شود، بالاشه سنگ‌های کوچک و بزرگ ساخته شده است و قوس‌ها و گنبد بنا، آجری است. همین شکل نامنظم فضاهای داخلی، بیرون بنا هم دیده می‌شود و کاروان‌سرا از بیرون، یک مستطیل نامنظم است. سراسر بدنه بیرونی بنا با لاشه‌سنگ پوشیده شده و روی همه گنبدها هم با کاهگل اندود شده است.
رباط خاکستری تا پیش از ثبت ملی شدن سرنوشتی مثل خیلی از بناهای تاریخی ایران داشت و از آن به‌عنوان انبار علوفه یا محل نگهداری دام استفاده می‌شد، اما پس از آن سال رفته‌رفته تعمیر شد تا اینکه دوباره درش به روی مسافران باز شد.
وضعیت رباط خاکستری در اوایل دهه ۱۳۸۰ به‌قدری بغرنج بود که سقف‌هایش همه ریخته و تقریبا مخروبه بود، چیزی شبیه سرنوشت امروز کاروان‌سرای همسایه‌اش، بش‌ساروق، و حتی با وجود تعمیرات دوره‌های گوناگون، چندان پایدار نبود، اما رفته‌رفته جان گرفت و امروز سرپاست و همچنان مسافرپذیر.
در رباط خاکستری کتیبه‌ای یافت نشده است که تاریخ دقیق ساختش را مشخص کند، اما در «تاریخ بیهقی» آمده است که سبکتکین، فرمانروای غزنوی، سال ۴۲۲ قمری در جریان یک سفر جنگی از هرات به نیشابور می‌رفته و شبی همراه یارانش در منزل خاکستری اقامت کرده و به دراویش ساکن در این منزل هم صدقه داده است. نویسندگان کتاب «کاروان‌سراهای خراسان»، مشخصات این بنا را با نوشته‌های «تاریخ بیهقی» تطبیق می‌دهند. در کل باید گفت رباط خاکستری در سده‌های میانی دوره اسلامی ساخته شده و تا دوره قاجار تعمیر و دخل‌وتصرف‌هایی در آن داده شده است.

تقویم تاریخ

کناره‌گیری مخبرالسلطنه از نخست‌وزیری به اشاره رضاشاه

گروه تاریخ و هویت| شهریور ۱۳۱۲ خورشیدی اعلام شد که مهدی‌قلی هدایت (مخبرالسلطنه) از ریاست دولت کناره‌گیری کرده و محمدعلی فروغی نخست‌وزیر ایران شده است. کناره‌گیری هدایت به خواست رضاشاه صورت گرفته بود. هدایت در نخستین کابینه پس از مشروطه شدن ایران وزیر تجارت بود.
در کابینه هدایت، فروغی وزیر امورخارجه، حسن تقی‌زاده وزیر دارایی و علی‌اکبر داور وزیر دادگستری بودند. در زمان همین کابینه قانون تمدید قرارداد نفت با انگلستان تصویب، تیمورتاش به جرم اخذ رشوه به پنج سال زندان و دکتر لیندنبلات آلمانی، مدیر بانک ملی، به جرم دادن گزارش خلاف واقع به هجده ماه حبس محکوم شده بودند. اشاره رضاشاه به کناره‌گیری هدایت سه ماه پس از تصویب قرارداد نفت (پیش از آنکه اعتبار قرارداد اولیه منقضی شود) صورت گرفته بود. تمدید قرارداد نفت موسوم به قانون سال ۱۹۳۳ از قوانین ننگین ایران به شمار می‌رود، زیرا به موجب آن، مدت و منطقه مشمول قرارداد افزایش یافته بود و از همان زمان رجال میهن‌دوست درصدد برآمده بودند تا در فرصت مناسب (که هفده سال بعد دست داد) کل این قرارداد را ابطال و دست انگلیسی‌ها را از ایران کوتاه کنند.

شهرآرا

SHAHRARANEWS.IR

اشنبه

سال هفدهم
۲۳ شهریور ۱۴۰۴
۲۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۷
شماره ۴۵۷۴

Mashhadchehreh.ir
Photoshahr.ir

سایت شهرآرا نیوز را با اسکن این کد دنبال کنید

میثاق‌نامه اخلاق حرفه‌ای

روزنامه فرهنگی- اجتماعی- اطلاع‌رسانی
صاحب امتیاز شهرداری مشهد
مدیرمسئول سید میثم موسوی‌مهر
سردبیر سید سجاد طلوع هاشمی
نشانی: خیابان کوهسنگی ابتدای کوهسنگی ۱۵
دفتر مرکزی ۰۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵
نمابر ۰۵۱-۳۸۴۹۰۳۸۴
روابط عمومی ۰۵۱-۳۸۴۸۳۷۵۲
شماره پیامک ۳۰۰۰۷۲۸۹

دمای هوای مشهد

رطوبت هوا ۳۸٪ ↓ ۱۷ ↑ ۲۸

صبح ۲۲ | ظهر ۲۸ | عصر ۲۳ | شب ۲۰

اوقات شرعی مشهد

اذان ظهر ۱۱:۲۷:۰۰ | نیمه شب شرعی ۲۲:۴۴:۱۶
غروب آفتاب ۱۷:۴۰:۳۴ | اذان صبح فردا ۰۳:۴۸:۵۳
اذان مغرب ۱۷:۵۸:۵۲ | طلوع آفتاب فردا ۰۵:۱۴:۱۳

اول شخص

مرد نقش‌ها و صندلی‌های داغ

در سالروز مرگ هارون‌الرشید، نگاهی داریم به کارنامه احمد نجفی، بازیگر شخصیت «هارون» در «ولایت عشق»

مریم شیعه| از پشت درهای نیمه‌باز اتاق گریم. فقط صدای پچ‌پچ و رفت‌وآمد آدم‌ها روی کف چوبی صحنه شنیده می‌شود. اتاق بوی چسب می‌دهد. بوی چسبی که ریش و سبیل مصنوعی را روی صورت بازیگران سوار می‌کند. احمد همان‌طور که روی صندلی گریم نشسته‌است، چندباره ستون مهره‌هایش را صاف می‌کند. ناخودآگاه تلاش می‌کند تا اقتدار را در قامتش بنشاند و جملات را با همان تحکمی که تمرین کرده‌است، توی ذهنش قطار می‌کند و خودش را جلو دوربین تصور می‌کند. کار گریمور که تمام می‌شود، طراح لباس با جامه عباسی وارد می‌شود. کمربند پهن، عبای تیره و بلند و یک انگشتر بزرگ با نگین سبزرنگ. لباس‌ها را به تن می‌کند و دوباره نفسش را نگه می‌دارد، پشتش را صاف می‌کند و چانه‌اش را عقب می‌دهد. سرتاپایش را توی آینه وارانداز می‌کند. پشت دکور کاخ، لبخند را از روی لب‌هایش محو می‌کند، نگاهش را سرد و بی‌روح نگه می‌دارد و با دستور کارگردان «هارون‌الرشید» روبه‌روی دوربین ظاهر می‌شود. روزی که به او پیشنهاد کار در سریال «ولایت عشق» داده شد، فکرش را هم نمی‌کرد که نقش هارون‌الرشید را بازی کند. همان خلیفه‌ای که با مرگش، آغازگر اختلاف میان امین و مأمون می‌شود و امام‌رضا(ع) را راهی ایران می‌کند. احمد می‌داند چطور بدون فریاد کشیدن، دستور بدهد و صلابت را در میان کلماتش جای دهد. او می‌داند کجا و چطور مکث کند و چه زمانی وزن سیاست را بر دوش واژه‌ها بیندازد. می‌داند با حالت چشمان و ابروهایش چه کار کند که هارون‌الرشید باورپذیر باشد. او در ابتدای طوفان می‌ایستد. از اینجا به بعد، داستان ولیعهدی آغاز می‌شود و احمد باید موتور نخستین قسمت‌ها را روشن کند. نقش هارون را نه با اغراق و سایه‌روشن‌های کلیشه‌ای، بلکه حساب‌شده بازی می‌کند که در همان ابتدای راه، شانه‌های سریال را محکم می‌کند و شخصیت سیاه هارون را، در ذهن مخاطب جا می‌اندازد.

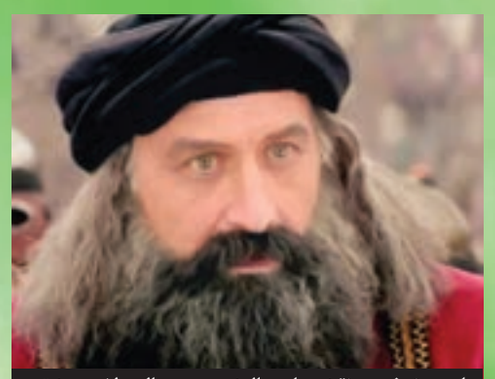

احمد نجفی در نقش هارون‌الرشید در سریال «ولایت عشق»

از زیست شخصی تا مسیر حرفه‌ای

قصه زندگی احمد از جنوب غرب ایران آغاز می‌شود. دوم فروردین ۱۳۲۷ در خرمشهر، در خانواده‌ای مهاجر از شوشتر به‌دنیا می‌آید. جوان که می‌شود، از هنر دور و دورتر می‌شود. به آمریکا می‌رود. در آنجا مدیریت بازرگانی می‌خواند اما خیلی زود بازمی‌گردد. در آن سال‌ها، اغلب مهاجرت‌های تحصیلی، مهاجرت‌های موقت بود. مهاجرت‌هایی که دوباره به ایران ختم می‌شد. وقتی بازگشت، سر از رسانه درآورد. کار در رسانه آن‌قدر با او جفت‌وجور شد که در سال ۱۳۵۹ به معاونت شبکه دو سیما رسد. بعد اما شوق صحنه، کار خودش را کرد. دهه ۶۰ و ۷۰، چهره‌اش روی پرده سینما جاافتاد؛ مردی که می‌توانست هم در هیبت کاراکترهای سخت و عبوس شهری بایستد و هم در نقش آدم‌های زخمی و شریف جنوب. «دندان مار» و «گروهبان» آغاز راه اوست، بعد «تجارت» را برای مسعود کیمیایی بازی می‌کند و «خط آتش»، «هتل کارتن» و «توفان شن» به رزومه‌اش اضافه می‌کند که برای دومی و سومی دیپلم افتخار جشنواره فجر می‌گیرد. در تلویزیون از «کارآگاه» و «کارآگاه علوی» تا «ملکوت»، «معمای شاه» و «روزهای ابدی» را همراهی می‌کند. در این میان، زندگی خصوصی‌اش، پرجمعیت و آرام پیش می‌رود. همسری به نام دریا دارد و پنج دختر و دو پسر. قد بلند و لحن قاطع احمد، به امضای تصویری‌اش بدل می‌شود؛ همان امضایی که وقتی مقابل دوربین فیلم‌های تاریخی می‌ایستد، به شخصیت داستان وزن می‌دهد.

آقای مجری

او نه‌تنها یک مدیر رسانه کاربلد و یک بازیگر خوب، بلکه یک مجری توانمند نیز هست. «احمد نجفی» اجراهایش را با سلام‌های محکم شروع می‌کند. از معدود بازیگرانی است که اجرا را با قواعد خودش پیش می‌برد. اغلب بازیگرهایی که سر از اجرا درمی‌آورند، همان آدم همیشگی هستند که فقط جایگاهشان تغییر می‌کند اما نجفی، بر اجرا مسلط است. او می‌داند چطور ریتم را حفظ کند، سؤال را در میان بگذارد، حرف‌هایش را قطع کند، صریح اما در عین حال مؤدب باشد. او فصل دوم «صندلی داغ» را با جسارت پرسش‌های بی‌تعارف می‌گذراند؛ در «با ایرانیان»، «یک بار دیگر» و «فرش قرمز» هم میزبان گفت‌وگوست و بلد است سوژه را از سنگلاخ خودافشایی بی‌فایده عبور دهد و به گفت‌وگو برساند. او اجرا را با همان ترکیب آشنا پیش می‌برد؛ صدای بم کنترل‌شده، تایمینگ دقیق و وقفه‌های کوتاه که به مهمان اجازه فکرکردن می‌دهد. این سال‌ها، همان قدر که روی صندلی برنامه‌ها می‌نشیند، دوباره به کارهای نمایشی هم سر می‌زند. در «سنجرخان» نقشی نظامی و جدی بازی می‌کند و در «تانک خورها» قصه رزمنده‌های دفاع مقدس را روایت می‌کند. همچنین در پروژه‌های تازه‌ای مثل «سلمان فارسی» حضور دارد و گاهی هم در قاب خبر و گفت‌وگو ظاهر می‌شود و درباره حال سینما و مردم حرف می‌زند. احمد نجفی اما در کسوت تهیه‌کننده سینما به عنوان شخصیتی معترض و جنجالی ظاهر شد. او بهمن ۱۳۹۶، در اعتراض به توقف اکران فیلم «من یک ایرانی‌ام» که تهیه‌کننده آن بود، یکی از درهای شورای صنفی نمایش را گل گرفت. این فیلم به کارگردانی محمدرضا آهنج با بازی علیرضا حیدری کشتی‌گیر اسبق تیم ملی ایران، سال ۱۳۹۳ در اوکراین ساخته شد و تنها یک هفته به روی پرده رفت.

روز واقعه

گوشت و مرغ و مداد شمعی

آزاده چشمه‌سنگی| دست دخترک پنج‌ساله‌ام را توی دستم گرفته‌ام. ذوق توی نگاهش را نگاه می‌کنم که ریخته روی دیوارهای رنگ‌آمیزی شده پیش‌دبستانی. یک دسته بادبادک هفت‌رنگ دارد از دشت روی دیوار ساختمان بالا می‌رود و می‌رسد به پنجره دفتر مدیریت. دخترک از مدت‌ها پیش، منتظر چنین لحظه‌ای بود. روزهایی که غذایش را تا آخر تمام می‌کرد، مسواکش را قبل خواب می‌زد، دست‌هایش را بعد بازی می‌شست چون دلش می‌خواست حتما توی پیش‌دبستانی ثبت‌نامش کنیم. وارد دفتر مدیریت می‌شویم و بادبادک‌ها پشت دیوار می‌مانند. مدیریت خوش‌رویی دارد. خانم مدیر با چشم‌های آبی روشن از پشت میز نیم‌خیز می‌شود و دخترم را وارانداز می‌کند. نامش را می‌پرسد. دخترک دستم را سفت چسبیده و از هیجان به خنده افتاده. می‌گویم برای ثبت‌نام پیش‌دبستانی آمده‌ام. یک دسته کاغذ می‌گذارد توی بغلم. دخترم را می‌سپارد دست خانم فلانی برای مصاحبه و بعد هر دو می‌روند اتاق کناری. من می‌مانم و یک مشت فرم کوچک و بزرگ. از روی نام و نام خانوادگی و شغل و تحصیلات پدر و مادر عبور می‌کنم و می‌رسم به یک پرسش اساسی: «به عنوان یک والد چه انتظاری از مجموعه ما دارید؟» آن دو خط نقطه چین مقابل پرسش را نگاه می‌کنم و نفسم تنگ می‌شود. حرف‌هایم جا نمی‌شود. مغزم حوصله نمی‌کند انبوه انتظاراتم را اولویت‌بندی کند. اصلا مطمئن نیستم انتظاراتم توی آن کاغذ A5 بتواند شیوه مدیریت مجموعه را عوض کند. یحتمل چیزی که برای آن خانم چشم‌آبی مهربان و مرتب اهمیت دارد، آن رسید پرداخت نقدی یا سه چهار برگ چک بانکی است که دوخت می‌کند بالای پرونده دخترم. می‌نویسم: «تعهد، اخلاق مداری و تخصص». پوزخند محوی می‌زنم و باقی سؤالات را پاسخ می‌دهم. حالا نوبت من است. از هزینه‌ها می‌پرسم. مثل طلافروشی‌ها که آخرش آدم نمی‌فهمد چقدر بابت چه چیزی از جیبش می‌رود، کلی خدمات و هزینه‌های ریز و درشت ردیف می‌کند و آخرش می‌فهمم سی‌وچند میلیون به علاوه هزینه یونیفرم مجموعه، پایمان خط خورده. در لحظه به لیست بالابلند هزینه‌ها و اقساطمان فکر می‌کنم. خانم مدیر تأکید می‌کند شهریه باید تا پایان بهمن تسویه شود. از حالا به نظرم تمام روزهای پاییز و زمستان پیش رو دلگیرترند. من خیال می‌کردم پنج سالگی دخترم جور دیگری باشد. فکر می‌کردم همه چیز مثل این کلیپ‌های شاد اینستاگرامی است که مادرها عکس روز اول پیش‌دبستانی و مدرسه بچه‌هایشان را می‌گذارند و قربان قد و بالایشان می‌روند و از گوشه و کنار کادر، بادکنک و گل و ریسه‌های رنگی آویزان است. اما حالا باید چرتکه را بگذاریم وسط و این یک قلم درشت را هم در سبد هزینه‌های ماهیانه بگنجانیم و کنار گوشت و مرغ و برنج و روغن، چند بسته مداد شمعی و کاغذ رنگی و خمیربازی هم بگذاریم و به روی دخترک نیاوریم که چقدر دارد همه چیز سخت می‌گذرد. کاغذها را تحویل مدیریت می‌دهم. پنج میلیون علی‌الحساب پرداخت می‌کنم. دخترک از مصاحبه برمی‌گردد و توی دستش یک آبنبات چوبی قرمز دارد. خانم مربی می‌گوید همه چیز خوب است. می‌تواند نقاشی‌های بهتری بکشد که اصلا مهم نیست. مهم این است که دختر شادی است. این یک جمله آخرش، نور می‌پاشد روی دلواپسی‌هایم. لبخند پهنی می‌زنم. چشم‌هایم می‌خندد. مگر نه اینکه این همه تقلا می‌کنیم تا آخرش یک انسان سالم و سرحال تحویل جامعه داده باشیم. از مجموعه خارج می‌شویم. دخترم از پنجره مدیریت برای خانم چشم‌آبی دست تکان می‌دهد در حالی که هنوز دست بادبادک‌ها به اتاق مدیریت نرسیده است.

کارتون شهر

بسیاری از مردم مشهد، به دلیل تورم و گرانی ناچار شده‌اند قید سکونت در محله‌های مرکزی و حتی نیمه‌مرکزی را بزنند و به حاشیه شهر پناه ببرند.

رضا جنگی

منبع: شهرآرا

شوخی بی‌شوخی

به‌خاطر سه تا جزیره کوچولو

مهدی محمدی
کارتونیست

دبیرکلِ خیلی محترمِ شورای همکاری خلیج فارس، سلام. اخیرا مطلع شدیم جناب عالی دوباره ادعاهای نخ‌نمای خود را درباره مالکیت جزایر سه‌گانه ایران تکرار کرده‌اید.

این کارتان مثل این است که هر روز یک نفر بگوید ماست سیاه است، زغال سفید و توقع داشته باشید به‌خاطر گفتنِ هرروزه این سخنان، دنیا مشکی بودنِ ماست و سفید برفی بودنِ زغال را به رسمیت بشناسد.

ما قبول داریم شما انسانی هستید که ادعاهایتان از خودتان هم بزرگ‌تر است، ولی قبول بفرمایید این خیلی اخلاق بدی است که آدم هر جای دنیا جزیره‌ای، شبه‌جزیره‌ای، سس هزارجزیره‌ای، چیزی دید و خوشش آمد بگوید: عه! این جزیره مال ماست.

شما اگر همین طور در توهم مالکیت جزایر فرو بروید، بعید نیست همین جزایر لانگرهانس واقع در پانکراسِ بدنِ هرانسان را هم متعلق به خودتان بدانید و سند و مدرک خیلی معتبر هم رو کنید که این جزایر حیاتی هم مال ماست و بعدش هم ناراحت شوید که چرا مجامع جهانی از شما حمایت نمی‌کنند.

البته شاید هم گمان کرده‌اید تقصیر مسئولان کشور ماست با اینکه ایران ماشاءا... این همه مساحت دارد، بی‌خیال این سه تا جزیره کوچک که روی هم‌رفته ۲۵کیلومتر مربع مساحت دارند، نمی‌شوند؛ سه جزیره‌ای که مساحتشان نسبت به وسعتِ کلِ ایران، پانزده‌میلیونیم است!

توقع دارید یک‌بار برای همیشه بگویند: بفرمایید! جزایر سه‌گانه مال شما! فقط دیگر این‌قدر کاغذ اسراف نکنید و بیانیه صادر نکنید؟

یک پیشنهاد هم داریم: شما که دنبال رؤیاپردازی حجیم هستید، چرا قشم نه؟ قشم به‌تنهایی حدود ۱۵۰۰کیلومتر مربع است؛ یعنی تقریبا شصت برابرِ مجموعِ آن سه جزیره. شما که زحمت می‌کشید و خیال‌بافی می‌کنید، لااقل نسخهٔ پرو یا پرومکس را انتخاب کنید!

ما حتی به مورخانِ کشورمان گفته‌ایم این اسناد تاریخی را بدهید آن‌ها کمی مطالعه کنند تا بفهمند جزایر سه‌گانه از ابتدا مال ایران بوده است، ولی به‌شدت مخالفت کردند و گفتند با این اخلاقی که این‌ها دارند، شاید این اسناد را پس ندهند و بگویند: عه! این اسناد و این نقشهٔ قدیمی هم که مال خودمان است!

در پایان، یک سؤال مهم ذهن من را مشغول کرده است، شما که در عربی حرف «گ» ندارید، پس روی چه حسابی می‌گویید جزایر سه‌گانه مال امارات متحده عربی است؟

عکس روز

از تماشای این اشک‌ها آتش گرفتیم

زردکانلو| چندی پیش مصاحبه‌ای می‌دیدم از پسری جوان، نشسته بود روی ویلچر و داشت از تصادفی حرف می‌زد که او را تا یک قدمی مرگ برده بود. می‌گفت آن لحظه‌های مهیب که توان حرکت و صحبت نداشته، صدای آدم‌های اطرافش خوب به خاطرش مانده است. همه به خیال اینکه او جانش را از دست داده می‌خواستند رویش را بپوشانند. اما مرد آتش‌نشان مانع می‌شود و می‌گوید اگر پسر خودتان هم بود به این راحتی‌ها می‌پذیرفتید که مرده است؟ من با مسئولیت خودم جوان را به بیمارستان می‌برم او حتما زنده می‌ماند و آن جوان زنده مانده بود.

آتش‌نشان‌ها جهان عجیبی دارند. انگار تعریف مسئولیت، انسان‌دوستی، عشق و ایثار برای آن‌ها خیلی متفاوت‌تر از ما آدم‌های معمولی است. آتش‌نشان‌ها را می‌شود با رزمندگان خط مقدم هشت سال جنگ در یک جهان مشترک دید که جان گرفته‌اند تا جان‌فشانی کنند.

جمعه‌ای که گذشت برای عموم مردم یک روز تعطیل بود برای وقت‌گذرانی در کنار خانواده، اما برای آتش‌نشانان مشهدی، روزی بود که به دل آتش زدند برای مهار شعله‌های آتش، برای حراست از جان و مال آدم‌ها.

در این گیر و دار اما یکی از مردان آتش‌نشان جانش را از دست داد. رفقایش بعد از پایان یک روز سخت کاری، هرکدام گوشه‌ای مأمن گرفتند و برای معاون شیفت ایستگاه ۱۸ آتش‌نشانی مشهد گریستند. نام او رضا فخریان است. شهید رضا فخریان.

عکس: میلاد سمنگانی/ شهرآرا
برای مشاهد گزارش تصویری، کد را اسکن کنید.